Colecția Clepsidra

horia TECUCEANU

obstinația căpitanului APOSTOLESCU

BIBLIOTECA ALEPH

Colecția Clepsidra EDITURA EMINESCU

Coperta de
SERGIU DINCULESCU

HORIA TECUCEANU

OBSTINAȚIA căpitanului apostolescu

Colecția Clepsidra

EDITURA EMINESCU

București 1978

De același autor :

CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ,
Editura Militară, 1970.
CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE,
Editura Dacia, 1971.
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI DUBLA ENIGMĂ,
Editura Dacia, 1973.
GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU,
Editura Facla, 1973.
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI IDENTIFICAREA,
Editura Facla, 1974.
SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU,
Editura Dacia, 1976.

În pregătire :

CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI PIROMANUL.

Partea întîi

Cap. I. Dan propune, dar ştiul...

Era ora şapte şi un sfert dimineaţa şi ne aflam îndărătul birourilor, pe scaune, angrenaţi într-o discuţie foarte interesantă. În timp ce savuram cafeaua, încercam să stabilim modul în care ne vom petrece concediul. Deşi această problemă ne preocupa mai demult, încă de la terminarea vacanţei precedente, pînă în prezent nu reuşisem să ne decidem încotro vom porni. Oricum, o hotărîre trebuie luată ; astăzi fiind ultima zi de serviciu.

— Asta e, Nicule — decise Dan —, băieţii pleacă la mare ! Mîine la cinci dimineaţa, aterizez cu „Mustangu'" la tine, ne-mbarcăm rapid... şi valea.

Pînă astăzi respinsesem orice idee de a pleca în vacanţă cu vestitul său „Mustang" (de fapt, o rablă de Fiat-500 fabricată cu cel puţin două decenii în urmă), deoarece, spre deosebire de celelalte automobile — în care, conform unei experienţe verificate, nu ştii niciodată cînd ajungi la destinaţie —, hîrbul de care îmi vorbea mai are şi „calitatea" de a porni numai cînd apreciază el că-i cazul. Dacă la această pretenţie se adaugă şi faptul că odată convins să demareze se comportă ca o femeie răsfăţată, care se răzgîndeşte cînd ţi-e lumea mai dragă, rezultă că rezerva mea nu era lipsită de o oarecare justificare.

Văzînd că explozia de entuziasm, pe care probabil o sconta, s-a exteriorizat numai printr-o sceptică strîmbătură din nas, nu s-a dat bătut :

— Stai ! N-am terminat. Propun să ne petrecem această vacanță total diferit de celelalte...

— Tocmai. De asta mi-e și frică...

— N-avem nevoie de hoteluri confortabile — continuă persuasiv. Iau cortul cu mine și dormim cînd și unde vrem !

— Crezi că are loc în „Mustang" ? am încercat să-l ironizez.

— Bineînțeles, deoarece vom renunța la orice comoditate burgheză ! Se interzice, sub aspră pedeapsă, îmbarcarea obiectelor inutile ! La naiba cu cămăși albe, cravate și costume de seară ! Ținuta obligatorie este costumul de baie...

— Așa plecăm din București ?

— Nu ! mi-o tăie el. Luăm cu noi cîte un șort, cîte un pantalon lung și cîteva pulovere, pentru serile răcoroase... Desigur, și cîteva cămăși colorate...

— Și multe conserve — completai cu înțelegere.

— Conserve ? !

— Altfel riscăm să murim de inaniție cînd vom rămîne în pană între două orașe...

— Nu se pune problema unei pene de mașină ! Mustangu' a fost revizuit și merge ca un ceas Schaffhausen...

— După ce-a fost strivit de-un tramvai, am precizat, cu obiectivitatea care, cîteodată, mă caracterizează.

— Mă rog — replică tolerant —, admițînd că va apărea o astfel de situație, deși n-o văd posibilă, vom avea cu noi puștile de vînătoare și numai să putem mînca ce ne oferă Delta.

— Ajungem pînă acolo ? m-am interesat, sceptic, cu gîndul la posibilitățile „Mustangului".

— Desigur ! confirmă, făcîndu-se că nu-mi remarcă aluzia. Vom colinda tot litoralul. Ne oprim cînd şi unde vrem şi apoi, dacă ne plictisim, plecăm mai departe. Apropo, nu luăm cu noi nici aparatele de ras. Unsprezece luni pe an sînt obligat să mă bărbieresc şi să port cravata zilnic. M-am săturat ! Să simţim că sîntem în vacanţă, asta-i !

— Renunţăm şi la periuţele şi pasta de dinţi ? m-am informat, cu timiditate.

De fapt, lăsînd de-o parte unele exagerări, găseam că ideea lui era destul de bună. Ani de zile am cărat în concediu haine şi cămăşi, de-a lungul a sute de kilometri, pentru a le îmbrăca, în cazul cel mai bun, o dată sau de două ori.

— Fără ironii ! îşi reaminti Dan să mă pună la punct. În rest, cred că eşti de acord cu mine că ne strangulăm destul cu cravatele tot anul, pentru a ne mai simţi obligaţi s-o facem şi în vacanţă. Este ?

— În regulă. Sînt de acord ! consimţi, spunîndu-mi că, după toate probabilităţile, n-ar fi exclus să reeditărn ceva în genul călătoriei făcute pe Tamisa de eroii lui Jerome K. Jerome. Deci o aventură ce promitea să fie mai mult decît amuzantă.

— Bravo ! îmi aprobă el, cu entuziasm, decizia. Trăiască vacanţa ! Vivat concediile nonconformiste ! Să înlăturăm reminiscenţele vechii societăţi...

În timp ce-şi manifesta satisfacţia, se deschise uşa biroului şi îşi făcu apariţia şeful nostru, colonelul Alexandrescu.

Mai întîi, cîteva secunde, privi încruntat spre Dan, apoi mi se adresă, cu o asprime în care nu credea nici el :

— Ce-i, căpitane ? Faceţi ultima repetiţie înainte de a participa la un miting ? ! apoi, fără să-mi dea răgazul de

a-i răspunde, continuă : Dacă vă țineți de chestii din astea, este evident că nu prea vă înghesuie treaba !

În timp ce Dan părea tot atît de bine dispus ca un colonist american după ce și-a lăsat cu cinci minute mai înainte scalpul în mîna unui sioux, am început să explic :

— Cînd ați intrat dumneavoastră, locotenentul Simionescu tocmai îmi relata metodele folosite de mișcarea feministă din Elveția pentru a convinge conducerea cantoanelor să le acorde dreptul de vot — am turuit, cu un tupeu care ar fi trebuit să mă surprindă și pe mine, dar n-a fost cazul, deoarece cînd vreau pot atinge performanțe și mai înalte.

Dan rămăsese cu gura căscată și mă privea ca pe Marlyn Monroe, reînviată. Tocmai mă pregăteam să-mi scot stiloul pentru a-i oferi un autograf, cînd colonelul Alexandrescu interveni :

— Sînt edificat. Dacă vă preocupă emanciparea femeilor de pe alte meleaguri, înseamnă că nu v-ar strica ceva de lucru. Așa e, căpitane ?

Deși puteam să-i raportez că mîine plecăm în concediu, curiozitatea a fost mai tare :

— Ceva interesant ?

— Stați jos, băieți — spuse el, instalîndu-se pe scaunul din fața biroului meu. În ultimul timp s-a înregistrat o recrudescență a accidentelor de circulație, cu victime printre pietoni și fuga vinovaților de la locul faptei. Ei bine, a sosit momentul să mobilizăm toate forțele noastre, chiar dacă acestea sînt profilate pe cercetarea altor infracțiuni, în vederea depistării acestei categorii de delincvenți. Cu cît va fi mai promptă replica legii, cu atît mai repede se va asigura o prevenire a acestor situații.

Se întrerupse pentru a se uita spre Dan, care se foia nemulțumit pe scaun.

— Simionescule, nu există nici o deosebire între omorurile premeditate și cele rezultate din abandonarea victimelor unui accident ; ambele sînt la fel de mîrșave, de lașe. Această categorie de delincvenți, în loc să oprească și să facă tot posibilul pentru a-și salva victimele, preferă să fugă, să le abandoneze unei morți sigure. Într-o astfel de situație, ei se transformă — probabil, inconștient — în criminali reali, care nu mai pot beneficia de circumstanțe atenuante.

Eram sigur că Dan gîndea ceva în genul : „...Cum, adică, noi, anchetatori în Brigada omucideri, să ne ocupăm de niște bagatele de accidente de circulație" ? Știindu-l cît e de necugetat, mai ales atunci cînd ar trebui să fie pe „fază", am intervenit repede :

— Tovarășe colonel, vă referiți la un caz concret ?

— Da, căpitane. Ia oamenii de care crezi că ai nevoie și deplasează-te imediat la sectorul III ! În raza acestuia a fost accidentat mortal un bărbat azi-noapte. Nu vii la mine decît după ce lămurești cazul — a zis, ridicîndu-și corpul masiv de pe scaun și pornind spre ușă. Înainte de a păși peste prag, se întoarse spre mine și, zîmbindu-mi cu simpatie, adăugă : Succes !

Nici nu se închise bine ușa, și Dan sări îmbufnat :

— Pentru ce nu i-ai spus că începînd de mîine nu mai venim le birou ? ! Ce fel de șef ești ? De ce n-ai cerut să se respecte programarea concediului ?...

— N-ai susținut mai adineauri cauza nonconformismului ? Ți-am făcut pe plac. Am evitat să dau dovadă de formalism — am turnat paie pe foc, în timp ce ridicam receptorul telefonic.

În cîteva cuvinte l-am poftit pe căpitanul Maier, de la criminalistică, să-şi ia „tacîmul" şi să coboare în faţa garajului.

După ce am pus receptorul în furcă, văzînd figura plouată a colaboratorului meu, am zis :

— Ai mai participat vreodată la anchetarea unui accident de circulaţie ?

— Nu —, a mormăit supărat.

— Eh, atunci indispoziţia ta e justificată... prin necunoştinţă de cauză...

— Ce vrei să spui ? întrebă, bănuitor, pe cînd îşi lua haina din cuier.

— În accidentele de circulaţie, spre deosebire de omucideri, rămîn atîtea urme încît depistarea vinovatului se limitează, în fond, numai la nişte interpretări de laborator. În astfel de cazuri, prezenţa judiciarului este mai mult formală, deoarece sarcina indicării infractorului este o treabă de rutină a băieţilor de la tehnico-ştiinţifică.

— Şi atunci, dacă toată tărăşenia este rezolvată de criminalişti, de ce nu sîntem lăsaţi să ne vedem de concediu ? se interesă, nu tocmai convins.

— Nu prea ştiu — îl asigurai, cu sinceritate, în timp ce ieşeam din birou. În orice caz, am toate motivele să cred că — spre ghinionul meu ! — mîine dimineaţă am să ameţesc învîrtind la manivela mult prea celebrului tău „Mustang". Apropo, pentru că nu există prea multe garanţii că vom reuşi să-l pornim, cu toată bunăvoinţa depusă, n-ar fi mai bine să ne asigurăm de astăzi cu bilete de tren ?

Spusele mele părură să-i redea obişnuita sa bună dispoziţie. Cînd ieşirăm din inspectorat, îmi zîmbi cu o toleranţă superioritate :

— Hm... S-ar părea că n-ai prea auzit de „Mustangu'" meu !

Cap. II. Primele investigații

Un sfert de oră mai tîrziu, mașina noastră, după ce trecuse și pe la sediul Sectorului III, de unde l-am luat cu noi pe ofițerul care ancheta cazul, porni spre locul accidentului.

Pe scaunul de lîngă șofer se afla Maier, ținîndu-și pe genunchi trusa criminalistică, iar pe bancheta din spate stăteam eu, Dan și locotenentul major Zimnicaru.

— Tovarășe locotenent major — am spus, în timp ce mașina vira în sens giratoriu, la stînga, spre strada Olari —, vă rog să-mi spuneți, pe scurt, despre ce-i vorba.

— Un accident clasic de circulație... Dealtfel, vă mărturisesc, nu prea înțeleg de ce intervine Brigada omucideri într-un astfel de fleac... Dar, în sfîrșit, nu-i treaba mea...

Nu i-am răspuns. Probabil, datorită faptului că și eu gîndeam la fel.

— ...Azi-noapte, la ora unsprezece și cinci minute, am primit un telefon prin care ni s-a anunțat că un bărbat a fost accidentat pe strada Dragoș Vodă. Cîteva minute mai tîrziu, cînd am ajuns la fața locului, am constatat că informația era corectă. Un bărbat, de aproximativ patruzeci de ani, zăcea la rigola stîngă a străzii. După fractura craniană pe care o prezenta, mi-am dat seama că nu se mai putea face nimic pentru salvarea lui. Supoziție confirmată și de medicul ambulanței, care a venit imediat după noi. Cam asta ar fi totul... Deosebit de faptul că mașina care a provocat accidentarea victimei s-a grăbit să plece înainte de venirea noastră.

— Ce măsuri de urmărire ați luat ? m-am interesat, în momentul în care mașina noastră vira la stînga, din Calea Moșilor pe strada Mihai Eminescu.

— Întrucît din examinarea locului infracțiunii a rezultat că mașina ce ne interesa avea aripa stîngă strivită și farul respectiv spart, am dat-o imediat la urmărire. Dar n-a fost semnalată nici de patrulele-auto, anunțate prin radio-telefon, și nici de punctele de control ale ieșirilor din Capitală.

— Care-i situația urmelor ? întrebă Maier, întorcînd capul spre ofițer.

— Sînt berechet, dar, datorită întunericului, n-am putut să le examinăm cu atenția cuvenită. Strada respectivă fiind puțin circulată, conservarea lor nu ridica probleme deosebite... așa că ne-am rezumat numai la fotografiile făcute cu bliț...

Mașina viră la dreapta, pe strada Dragoș Vodă, și opri după vreo treizeci de metri.

După ce coborîrăm din mașină, examinai strada. Era încadrată de clădiri, în majoritate fără etaj, iar partea carosabilă bituminată. Jumătatea stîngă a străzii era divizată de o frînghie de rufe, probabil împrumutată de la vreo gospodină din vecinătate, și un subofițer de miliție veghea să nu se calce în porțiunea îngrădită.

Pășirăm peste frînghie și, cînd ajunserăm la rigola din fața casei cu numărul 21, locotenentul major Zimnicaru îmi arătă un contur desenat cu creta. Era locul unde fusese găsită victima.

— După cum rezultă și din trasajul cretei, umărul stîng al victimei se afla la rigolă, iar capul pe dala de beton a trotuarului — preciză el arătîndu-mi o pată, roșcată, cu un diametru de 60—70 de centimetri. Mașina a venit dinspre strada Mihai Eminescu și a dispărut în josul străzii spre strada Iernii...

Mă întorsei să privesc în direcția de unde a venit mașina și am constatat că numai Dan mai era în spatele meu.

Maier plecase spre strada Mihai Eminescu pentru a căuta urmele lăsate de mașină înainte de accident.

Porniram și noi după el.

Spre colțul străzii, pe partea stîngă, era o denivelare a asfaltului în care se adunase o băltoacă.

Cînd ajunserăm acolo, Maier examina urmele unor pneuri ce trecuseră prin băltoacă înainte de a rula pe strada Dragoș Vodă.

— Or fi urmele mașinii care ne interesează ? îl întrebai.

Mai întîi ridică din umeri, apoi se adresă lui Zimnicaru :

— Sînt urmele mașinii cu care ați venit ?

— Nu. Am venit pe partea dreaptă a străzii.

— Or fi ale ambulanței ? sugeră Maier.

— Nici într-un caz ! Cînd a sosit ambulanța, luasem deja măsuri pentru conservarea urmelor.

— Asta-i bine... —, mormăi el și porni, urmărind impresiunile lăsate de pneuri, spre locul accidentului. Însă, cîțiva metri mai departe, urmele dispărură complet. Fără să pară prea afectat, își deschise trusa și scoase un aparat care semăna cu un aspirator de praf de dimensiuni mai mici. Îl așeză la cîțiva centimetri de urma estompată a pneului din partea dreaptă și apăsă pe dispozitivul de declanșare. Apoi oscilînd ușor detectorul, de la stînga spre dreapta, porni spre locul accidentului. În urma lui, pe asfaltul străzii, impresiunea pneului reapăru și mai clară ca înainte.

După ce se îndepărtă vreo cinci metri, păși peste frînghia așezată pe asfalt și se îndreptă spre trotuarul din partea dreaptă a străzii... Știam că își cunoaște prea bine meseria pentru a avea nevoie de asistența mea.

— Ce au declarat martorii ? îl întrebai pe Zimnicaru.

— N-avem decît un singur martor. Și depoziția lui nu ne poate fi de ajutor. Se află în casă — zise el, arătîndu-mi imobilul cu numărul 20 — și tocmai stinsese lumina pentru a se culca, cînd a auzit o bufnitură în stradă. Uitîndu-se afară, pe fereastră, a văzut victima așa cum am găsit-o și noi, iar lîngă ea se afla o femeie care o examina din picioare. Pînă s-a îmbrăcat și a coborît, strada devenise pustie.

— A putut preciza ora cînd s-a consumat accidentul ?

— Da. A declarat că tocmai se dăduse ora exactă la radio. Asta ar însemna că infracțiunea a fost comisă un minut sau două după ora unsprezece.

— El a sesizat accidentul ?

— Nu. A rămas în stradă pînă la venirea noastră.

— N-ați cerut numele cetățeanului care v-a anunțat ? îl întrebă Dan.

— Ba da, dar nu mi-a mai răspuns. A închis imediat. Dealtfel, era o voce de femeie.

— A fost depistată femeia care a fost văzută lîngă victimă ? întrebă Dan.

— Nu, tovarășe locotenent, n-am reușit. Deși trei oameni de-ai noștri au colindat această stradă casă cu casă, identitatea femeii n-a putut fi stabilită. Parcă ar fi intrat în pămînt...

— Nicule ! mă strigă în clipa aceea Maier, care, în timpul discuției noastre, se îndepărtase cu vreo șaptezeci de metri, apoi revenise relevînd și urmele pneurilor din partea stîngă a automobilului ce trebuia identificat.

Ajunsei lîngă el cînd își așeza în trusă „transpiratorul de praf".

— Ești gata ?

— Nu. Abia acum mă apuc de treabă. Vream însă să-ți arăt mai întîi traiectoria — al naibii de curioasă ! — pe care a avut-o mașina.

Pornirăm pe urmele pneurilor relevate de Maier și constatarăm că au descris pe asfaltul străzii, între cele două rigole opuse, un dublu S ; ultima buclă fiind locul unde fusese lovită victima, iar capătul ei îndreptîndu-se și pierzîndu-se în strada Iernii, care se deschidea la vreo douăzeci de metri, pe partea dreaptă.

— Într-adevăr, s-a înscris într-o traiectorie destul de curioasă... — spuse Zimnicaru. Mai întîi a circulat cîțiva metri pe stînga, apoi, succesiv, s-a plimbat dintr-un trotuar în altul, pînă și-a accidentat victima și a fugit prin strada Iernii.

— Cert ! Era beat mort ! decretă Dan.

— S-ar putea... În orice caz n-a schițat nici un gest de a-și frîna mașina — răspunse Maier arătînd spre urmele de pneuri.

Avea dreptate. Urmele pe care le relevase nu prezentau estompările provocate de blocarea pneurilor unui vehicul în mișcare.

— Probabil că era atît de beat încît a confundat frîna cu acceleratorul — sugeră Zimnicaru.

— Sau poate că victima era atît de beată încît, mergînd dintr-un trotuar în altul, l-a zăpăcit pe șofer, care, cu toate manevrele făcute — după cum indică, dealtfel, și sinusoida descrisă —, n-a mai reușit să-l evite. Apropo — mă întorsei spre Zimnicaru —, victima era băută ?

— N-am primit încă rezultatul necropsiei. În orice caz, deși asta nu spune prea mult, victima nu mirosea a alcool.

— Admițînd că victima era băută, nici șoferul nu era mai breaz — spuse Dan. Chiar lipsa urmelor de frînare dovedește acest lucru.

— Întrucît am văzut și mulți șoferi nealcoolizați uitînd să pună frînă în momentul unei coliziuni, putem considera că ambele ipoteze sînt la fel de valabile — tranșă Maier, pe cînd își scotea o ruletă metalică din buzunar.

Îl rugă pe Dan să-l ajute să măsoare urmele.

Mai întîi, măsură distanța dintre pneuri și mormăi : „ecartament 1312". Apoi, măsurînd într-o buclă de virare distanța dintre osii, adăugă : „ampatament 2441".

— Deci ? îl zorii eu.

Nu-mi răspunse pînă nu măsură longitudinal și transversal dîra lăsată de unul din pneuri.

— 145 cu 13... Deci mașina buclucașă este un Renault 12, ori o Dacie 1300. Mulțumit ?

— Nu complet. Mai lipsesc două elemente...

— Ușurel și ai să știi tot ce-ți trebuie — zise calm, pornind spre punctul unde avusese loc impactul.

Cînd ajunse în locul marcat de noroiul uscat ce căzuse de sub caroseria mașinii în momentul șocului, se aplecă din nou și, folosindu-se de o pensetă, ridică o aschie din vopseaua presărată pe caldarîm. După ce o examină cîteva clipe cu lupa, spuse :

— Ai noroc ! O să fie o treabă ușoară. Mașina are caroseria albastră, dar inițial a fost vopsită în vernil.

Precizarea lui Maier era deosebit de interesantă. Nu mai trebuiau verificate mii de mașini.

— Al doilea element de selecție — continuă el, indicîndu-mi cioburile de sticlă, care se amalgamau cu noroiul și aschiile de vopsea — arată că mașina ce trebuie depistată are aripa stîngă înfundată, scorojită de vopsea și farul respectiv spart. Mulțumit ?

— În ordine ! Treci la probele de laborator, iar eu, între timp, am să mă ocup de detectarea infractorului.

Cînd porniram către mașina noastră, Maier, cu agilitate, deși corpolent, se apucă să adune și să vîre în cutii diferite resturile de vopsea, sticlă și noroi de la locul impactului.

Cînd deschisei portiera mașinii, Dan mă întrebă cu o discretă ironie :

— Căpitanul Maier are intenția să se ocupe de grădinărit și-i trebuie pămînt de flori ?

— Nu înțeleg — mărturisii.

— De ce adună și noroiul căzut de sub aripa mașinii ?

— Pentru că atunci cînd vom găsi mașina vom avea un element suplimentar de individualizare : compararea structurii microscopice a noroiului prelevat de la locul accidentului cu cel pe care-l vom găsi la automobilul suspectat de producerea coliziunii.

— Dar celelalte elemente nu sînt destul de categorice pentru o acuzare certă ? se miră el.

— Ba sînt, dar, din păcate, nu întotdeauna. Au existat și cazuri cînd vinovații reușesc, apelînd la serviciile unor meseriași particulari, să îndepărteze, într-o oarecare măsură, urmele accidentării — îi răspunsei, peste umăr, în timp ce ridicam receptorul radio-telefonului de la bordul mașinii.

Se auzi o pocnitură ușoară în difuzorul radioului și o voce bărbătească anunță :

— Aici stația centrală. Ce doriți ?

— Vorbește căpitanul Nicolae Apostolescu, din Brigada omucideri. Am nevoie de lista tuturor mașinilor Renault 12 sau Dacia 1300 care au fost revopsite din vernil în albastru.

— S-a notat. Verificăm și vă vom comunica.

Îi atrăsei atenția lui Vartunian, șoferul nostru, să fie atent și să consemneze datele ce i se vor comunica și mă îndepărtai de mașină.

— Victima a fost identificată ? mă adresai lui Zimnicaru.

— Da. Se numea Vasile Ionescu, vîrsta 42 de ani, era căsătorit şi lucra ca inginer la o uzină din Obor. A părăsit uzina la ora unsprezece fără un sfert.

— Unde locuia ?

— În strada Viitor, la numărul 66.

„Deci, cînd a fost accidentat se afla în drum spre casă..." — mă gîndii, apoi spusei :

— Avînd în vedere distanţa pe care a trebuit s-o parcurgă de la serviciu pînă la locul unde a fost lovit, rezultă că nu s-a oprit nicăieri... În această situaţie se poate exclude ipoteza că victima ar fi fost alcoolizată.

— După cum v-am mai spus, asta-i şi părerea mea. Nu mirosea a băutură.

— Familia a fost anunţată ?

— Desigur. I-am înştiinţat soţia puţin mai tîrziu.

— Am putea sta de vorbă cu martorul de care ne-aţi vorbit ?

— E pensionar şi cred că este acasă — îmi răspunse Zimnicaru, pornind spre imobilul cu numărul 20.

Cap. III. O ipoteză

După ce am sunat, uşa ne-a fost deschisă chiar de persoana căutată. Gică Bărbulici era un bătrînel simpatic şi cred că avea în jur de 70 de ani. Ne pofti în casă, dar l-am refuzat. În timp ce-i priveam obrazul ridat, ca o scoarţă de copac, şi părul alb, ciufulit, l-am rugat să-mi spună ce ştie despre accident. Cînd îşi termină relatarea, care era

aidoma cu raportul făcut de Zimnicaru, am insistat asupra femeii văzute lîngă victimă imediat după accident.

— Puteți să ne spuneți ce făcea cînd v-ați uitat pe fereastră ?

— Stătea în picioare și privea victima, iar cînd am ieșit în stradă, un minut sau două mai tîrziu, n-am mai văzut-o.

— Puteți să ne-o descrieți ?

— Tot ce pot să vă spun este că era o femeie tînără.

— Puteți să-i aproximați vîrsta ? întrebă Dan.

— Da. Cred că avea în jur de 50 de ani.

Dan îmi zîmbi, discret, cu subînțeles. Amîndoi constatarăm că aprecierile martorilor asupra vîrstei semenilor lor este o problemă complet subiectivă. Pentru un adolescent, un bărbat de 30 de ani poate fi un „tip bătrîn", iar pentru un octogenar, o femeie de 50 de ani este „o tinerică".

— Cum era îmbrăcată ?

— Nu știu. N-am remarcat... Știți, toată atenția mi-a fost captată de victimă.

— Ținea ceva în mîini ? De exemplu, o poșetă sau o sacoșă ? insistai.

— Nu-mi amintesc — mărturisi el, ridicîndu-și umerii într-un gest de regret.

— După consumarea accidentului, în timp ce vă îmbrăcați pentru a ieși în stradă, ați auzit un zgomot de motor de mașină ?

— N-am fost atent... Nu știu. Eram prea emoționat de ceea ce văzusem.

Era clar că nu se poate scoate nimic de la el. Îi mulțumirăm pentru bunăvoință și am plecat.

— De ce acorzi atîta atenție necunoscutei ? vru să știe Dan, după ce ajunseserăm în stradă.

— Pentru că dispariția ei ar putea fi cu cîntec...

— Adică ?

— S-ar putea ca ea să fie șoferul care a comis accidentul ! Altfel de ce ar fi dispărut atît de repede ? Dacă martorul ar fi auzit și un zgomot de motor, după ce s-a uitat pe fereastră, n-aș mai avea nici un dubiu asupra acestei ipoteze...

— Corect ! Nu trebuie să excludem această posibilitate — se încălzi Dan. Pe de-o parte, martorul, așa cum a arătat, era stăpînit de emoție, iar pe de alta, după cum ai remarcat, în timpul discuției cu noi, își tot ducea palma în dosul urechii, ceea ce ar putea denota că auzul lui nu-i tocmai de iepure.

Am înclinat capul, aprobator, și am continuat :

— Dealtfel, această ipoteză ar putea fi coroborată și cu faptul că persoana care a sesizat accidentul era o femeie.

— Admițînd această variantă, înseamnă că am făcut un pas spre identificarea infractorului ? se grăbi să afle Zimnicaru.

— Da, deoarece — cu o aproximație destul de largă, recunosc — putem stabili la ce distanță de locul accidentului domiciliază infractorul.

Văzînd, după felul în care mă privea, cît de bine m-a înțeles, începui să-i explic :

— Dacă la ora unsprezece și două minute necunoscuta se afla lîngă victimă, iar la unsprezece și cinci minute a anunțat miliția, înseamnă că domiciliul ei se află la o distanță de trei minute de punctul infracțiunii.

Dan mă aprobă ironic, dar nu-i dădui timp să mă ia peste picior. Continuai :

— Presupusei infractoare i-a trebuit o jumătate de minut pentru a pleca de lîngă victimă și a demara cu mașina. De acord ?

Aprobară amîndoi.

— Parcarea mașinii și telefonul dat la miliție putea să-i mai ia un minut și jumătate ?

— Era obligată să-și parcheze în prealabil mașina ? Cine ar fi împiedicat-o să apeleze, în drum, la serviciile unui telefon public ? spuse repede Dan.

— Transpune-te în situația unui chauffard [1] și spune-mi ce-ai face cu o mașină a cărei aripă, zdrobită, nu lasă nici un dubiu asupra participării ei la un accident ? Ai expune-o privirilor sau te-ai grăbi s-o ascunzi ?

— Dealtfel, chiar și faptul că patrulele noastre n-au putut s-o depisteze întărește ideea că mașina a fost imediat adăpostită — mă susținu Zimnicaru.

— Bine. Să admitem această ipoteză — aprobă, în sfîrșit, și Dan. Deci a avut nevoie de două minute pentru a părăsi locul accidentului, a-și adăposti mașina și a da telefon. Și ce-i cu asta ?

— E simplu. Apreciem că a circulat cu o viteză medie de 60 de kilometri pe oră și, într-un minut, a putut parcurge o mie de metri. Cel mult o mie de metri — repetai eu —, deoarece celălalt timp, pentru fugă și adăpostire, a fost apreciat într-un interval minimal.

— Teoria ca teoria, merge, nu zic..., dar cu „praftica" cum îi ? Stabilind că infractorul locuiește pe o rază care nu depășește un kilometru, ce-am obținut ? Doar nu ne-om apuca să cernem toate casele și locuitorii care domiciliază în interiorul acestei raze ? spuse Dan contrariat.

— În cazul extrem, în care celelalte metode de detecție nu dau rezultate, nu exclud posibilitatea verificării tuturor posesorilor de autoturisme Dacia 1300 din perimetrul respectiv. Dar nu-i asta concluzia la care voiam să ajung, ci cu totul alta, mai generală. Stabilind, astfel, că chauf-

[1] automobilist care fuge de la locul accidentului — lb. fr. (n.a.)

fard-ul este bucureștean, nu mai este necesar să facem apel la sprijinul miliției naționale. Ne rezumăm, așa cum am început, numai la cercetarea posesorilor de mașini, care au caracteristicile furnizate de căpitanul Maier, din Capitală...

Cap. IV. Reclamația

— Tovarășe căpitan — mă întrerupe Vartunian, venind spre mine cu o foaie de hîrtie —, Circulația a transmis situația pe care ați cerut-o.

M-am grăbit s-o iau și s-o privesc. Conținea unsprezece numere mineralogice de autoturism, cu indicarea posesorilor și adreselor acestora.

— Vartunian, de ce-ai încercuit acest număr ? am întrebat.

— Pentru că cei de la Circulație mi-au spus să vă raportez că mașina aceasta a fost reclamată ca furată.

— Cînd s-a anunțat dispariția ?

— Nu au specificat.

Cînd porniram spre mașina noastră, am auzit un zgomot de pași grăbiți lovind caldarîmul străzii în spatele nostru și apelul : „Tovarășu' !... Tovarășu' !"

Ne-am oprit și ne-am uitat înapoi. Era Gică Bărbulici, martorul audiat puțin mai înainte, care — datorită unei artrite specifice vîrstei sale, precum și a modului în care se zorea spre noi —, părea că înoată pe loc.

Am pornit spre el.

— Ce s-a întîmplat, domnule Bărbulici ?

În timp ce încerca să-și recapete suflul, masîndu-și pieptul cu ambele mîini, începu să vorbească cu greutate :

— Mi-am amintit... Acu' știu... Știu ce mi-a atras atenția...

— Ce anume ? întrebă Zimnicaru, pentru a-i mai da timp să se liniștească.

— Acu', vara, toate femeile umblă cu rochii de culoare deschisă... Femeia care era lîngă mort avea rochie neagră...

— Adică rochie de seară ? spuse Dan.

— Nuu... Nu ! Era-n doliu... Avea și ciorapi negri.

— Sînteți sigur ? întrebă Zimnicaru.

— Mai e vorbă ? ! Bineînțeles că sînt sigur.

Îl întrebai dacă și-a mai amintit și alte semnalmente. Răspunse negativ. I-am mulțumit și ne-am reluat drumul.

— Poate să fie și asta o pistă — comentă Dan cînd ajunserăm lîngă mașină.

— Adică ? zisei punînd mîna pe mînerul portierei.

— E simplu ! cerem la primărie lista decedaților din ultimele zile și le verificăm familiile.

— Și dacă face parte din categoria celor care poartă doliu un an de zile ?

— Deh... La această posibilitate nu m-am gîndit... — recunoscu el.

— Tovarășe Zimnicaru — spusei, după ce mă instalai în mașină, lîngă șofer —, cît timp noi vom verifica lista furnizată de Circulație, am să vă rog să continuați cercetările printre cei care domiciliază pe această stradă. Cine știe... poate mai iese ceva.

*

În timp ce Vartunian pornea motorul, am făcut legătura cu stația centrală și le-am cerut relații în legătură cu mașina reclamată ca dispărută. Dar deosebit de faptul că sesizarea fusese făcută cu trei ore mai înainte, adică pe la opt dimineața, n-am obținut decît repetarea adresei păgubașului.

Demarînd spre adresa comunicată, Vartunian îşi întoarse spre mine mutra lui tuciurie şi şireată :

— Astea-s bancuri, tovarăşe căpitan. Cum de-şi închipuie că ne prindem noi la chestii d-astea — comentă el atotştiutor.

— Atît îi duce mintea — îi ţinu isonul Dan, de pe bancheta din spate. Comit un accident, abandonează maşina pe altă stradă şi, a doua zi, pozează în victime ale hoţilor de automobile.

— Astea-s trucuri vechi. Nu se lipesc la noi...

— Vartunian, te rog să fii atent la conducere ! N-am chef să mă las lipit de vreun zid — l-am avertizat, văzînd că începe să converseze cu capul întors spre Dan.

— Are dreptate ! se porni Dan. Cu mintea lor, prevăzută cu un creier ceva mai mic ca al unei păsări-muscă, au impresia că misiunea noastră se rezumă la înghiţirea şi digerarea unor baliverne ieftine. Ştii, şefu', nu-mi iese nici acum din cap prostia ăluia care, după ce a accidentat un sătean, pe o şosea judeţeană, a coborît din maşină şi şi-a ucis victima cu lovituri de rangă. Apoi l-a tîrît şi l-a abandonat la liziera pădurii din apropiere...

— Greşeşti, Dane — am zis, cînd maşina viră din şoseaua Ştefan cel Mare în Calea Dorobanţilor. Lăsînd de-o parte aspectul bestial al faptei comise — pentru care a şi fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare în loc de doi-trei ani, dacă s-ar fi dovedit că vina accidentării cetăţeanului îi aparţine în exclusivitate, ceea ce se pare că nu prea era chiar aşa —, n-a fost deloc prost. Prin felul în care şi-a masacrat victima, a încercat să simuleze că aceasta a fost ucisă în urma unei răfuieli. Dacă „scena" pe care ne-a servit-o ar fi fost luată drept bună, ce ar fi urmat ? Evident, orientarea cercetărilor spre cei din anturajul victimei, pentru a se descoperi persoana care l-a ucis. Adică ?

— Cîteva săptămîni de investigaţii gratuite... Cînd găsirea adevăratului vinovat ar fi devenit dificilă, dacă nu chiar problematică. Doar nu-i chiar atît de uşor să depistezi ce autocamioane au trecut pe o anumită şosea într-o anumită zi şi la o anumită oră.

— Vezi, deci nu despre prostie e vorba, ci de o ignoranţă crasă. Dacă ar fi pus în aplicare această stratagemă la începutul secolului, poate că i-ar fi reuşit. Dar acum, cînd toate cuceririle ştiinţei sînt puse la dispoziţia organelor de cercetare, mascarada prin care a încercat să ne inducă în eroare reprezintă o culme a stupidităţii. Medicului legist nu i-au trebuit decît cinci minute pentru a indica adevărata cauză a decedării victimei. În rest, o chestie de rutină, care, numai după cîteva ore, a instalat vinovatul pe scaunul din biroul anchetatorului...

— Am ajuns, tovarăşe căpitan — mă anunţă Vartunian făcînd un viraj la dreapta, pe strada Rozelor, şi oprind trei case mai departe.

Am coborît din maşină şi m-am uitat la clădirea unde locuia cel care semnalase dispariţia maşinii sale. Aveam în faţă o vilă cubistă, cu un singur etaj. Faţada îi era retrasă de la stradă cu vreo opt metri, iar spaţiul respectiv era ocupat cu o plantaţie splendidă de trandafiri. Pe partea stîngă era o alee lată, care ducea spre un garaj dublu, iar pe dreapta un drum pietruit cu dale înguste din beton ce indicau calea de acces spre intrarea în vilă. Cum era şi firesc, am ales ultima cale. Am apăsat pe clanţa porţii, însă n-am avut succes. Era încuiată.

M-am uitat după o sonerie şi, cînd am descoperit-o, în dosul vegetaţiei luxuriante care ascundea zidul porţii, am apăsat pe butonul ei. Am aşteptat aproape un minut şi, văzînd că nu se arată nimeni, am ridicat mîna pentru a mai suna o dată. Da' am fost scutit de acest efort. Prin

intermediul unui interfon, pe care n-am reușit să-l localizez, o voce feminină mă atacă repede :

— Was wünschen Sie ? [1]

Trebuie să admit că am fost prins pe picior greșit. La disciplina asta, parcă limba germană i se spune, niciodată n-aș fi obținut nota cinci dacă n-aș fi fost căpitanul echipei de rugby a liceului. Am privit spre Dan, cu speranța că mă va scoate din încurcătură, dar mi-am amintit că am fost coechipieri. N-aveam de ales. Trebuia să folosesc resursele propriului meu inventar, care, din păcate, sînt nevoit să recunosc, se compune mai ales din lipsuri în gestiune.

— Kann ich Herrn Săndulescu sprechen ? apoi, pentru a nu-i mai da răgaz să pună și alte întrebări, adăugai repede : Kriminalpolizei ! [2]

— Warten Sie bitte einen Augenblik ! [3] răspunse vocea, fără să pară prea impresionată de meseria mea.

Tocmai începusem să mă întreb ce șanse am să fiu primit în audiență în cursul acestui an, cînd necunoscuta interlocutoare se făcu din nou auzită :

— Kommen Sie bitte herein ! [4] în clipa următoare se auzi și zumzetul releului de dezăvorîre a porții.

Fără să mai rostesc formula magică „Sesam deschide-te !", am împins poarta și am intrat talonat de Dan.

Străbăturăm poteca pavată cu dale de beton, urcarăm repede cinci trepte late, din marmură neagră, și ne curmarăm elanul în fața unei uși masive, din fier forjat.

Cît timp așteptarăm să ni se deschidă, am examinat terasa pe care poposisem. Era lungă cît toată fațada vilei, adică peste cincisprezece metri, și lată de vreo cinci. Iar

[1] Ce doriți ?
[2] Aș putea vorbi cu domnul Săndulescu ? Poliția criminală !
[3] Așteptați o clipă, vă rog !
[4] Intrați, vă rog !

peretele, care delimita terasa, era format, în exclusivitate, dintr-un glasvand prin ale cărui segmente deschise filfîiau niște perdele liliachii.

N-am mai avut cînd să-mi spun că, probabil, nu-i prea neplăcut să locuiești într-o astfel de casă, deoarece ușa din fața noastră se deschise ca într-un film mut, fără zgomot. În pragul ei se afla o femeie trecută de șaizeci de ani, care, fără a rosti vreun cuvînt, făcu cu încetinitorul o piruetă de 180 de grade și porni spre interior.

Mi-am dat seama că era supărată pe mine pentru felul în care-i stîlcisem limba, prin intermediul interfonului.

Fără a pune prea mult la inimă aprecierea pe care o dăduse cunoștințelor mele lingvistice, am înțeles că, pentru a ajunge la persoana căutată, trebuie s-o urmez. M-am conformat și am pornit în urma ei.

După ce-am trecut printr-un vestibul, care, datorită numărului impresionant de cuiere incastrate în pereți, m-a făcut să mă gîndesc la garderoba unui teatru, am pășit în încăperea al cărei glasvand l-am admirat puțin mai înainte, de pe terasă. Era un living room de peste șaizeci metri pătrați, care își expunea pereții căptușiți cu cărămizi aparente. În mijlocul acestui imens salon trona o masă din stejar masiv, lungă și lată cît două Buick-uri puse cap la cap, iar în jurul ei o puzderie de scaune, din același material, cu spătarele atît de înalte încît puteai să juri că sînt jețurile unui sinod de arhiepiscopi. Pentru a completa atmosfera, la cele două extremități ale mesei se aflau tot atîtea sfeșnice și între ele, agățat de tavanul sprijinit de niște bîrne transversale, pendula un candelabru de biserică bizantină. Peretele opus glasvandului găzduia un cămin, în care frigerea unui elefant adult ar fi ridicat probleme numai asupra necesarului de mujdei de usturoi.

Dacă n-aș fi remarcat, în fundul încăperii, mai multe fotolii și comode ultramoderne, o discotecă și un magnetofon, probabil că m-aș fi repezit puțin pînă afară, în stradă, pentru a verifica dacă, întîmplător, n-am greșit adresa și-am nimerit într-un castel medieval din vreun comitat scoțian.

După ce, urmărindu-mi taciturnul ghid, am ieșit din salon, am intrat pe un culoar lat în ai cărui pereți erau montate uși paralele, ca la hoteluri.

Prima ușă de pe partea stîngă era deschisă, ceea ce mi-a permis să văd rafturile unei biblioteci, ce ascundea doi pereți, și un birou la care stătea un vlăjgan, de vreo șaptesprezece ani. Cînd trecurăm prin fața ușii, își sălță capul, năpădit de o claie de păr lung, ca de femeie, și ne privi fără nici un interes, apoi, blazat, își coborî ochii pe cartea pe care-o ținea cu ambele mîini într-o poziție perpendiculară cu biroul.

Am fost sigur că spleen-ul pe care l-a manifestat nu era provocat de apariția noastră, ci de manualul de limba latină în care-și vîrîse nasul. În timp ce mergeam pe culoar, mi-am spus că, de fapt, latina este și mai puțin plăcută decît germana, ceea ce, după mine, putea să justifice aerul lui nefericit.

Cînd am ajuns la ușa următoare, bătrînica s-a oprit și a ciocănit ușor în stejarul lăcuit. Din interior, o voce bărbătească ne-a poftit să intrăm.

Încăperea în care am pășit era tot un birou, dar de dimensiuni duble față de cel văzut mai înainte.

Din dosul biroului, am fost luați în primire de o pereche de ochi căprui și reci. În timp ce-mi declinam calitatea și îi explicam scopul vizitei noastre, i-am examinat figura și-am remarcat că seamănă cu răposatul Humphrey Bogart cînd avea roluri de om indispus.

Se uita la mine cu bunăvoința unui lup flămînd la vederea unei oițe rătăcite de păstor. Am fost sigur că tipul îmi va crea probleme, și nu m-am înșelat.

— Mi-ați găsit mașina ? ! explodă el, bineînțeles, omițînd să ne poftească să luăm loc pe fotoliile din fața biroului său.

— Nu încă...

— Atunci ce căutați aici ? mă întrerupse, cu o gentilețe care nu contrazicea părerea ce mi-o făcusem mai înainte.

— Pentru a putea găsi mașina avem nevoie și de sprijinul dumneavoastră..., am început.

— Asta-i bună ! În loc să-mi căutați mașina, veniți să mă țineți de vorbă ! Am să mă adresez șefului vostru...

— Vă rog să ne relatați împrejurările în care ați constatat lipsa mașinii ! am cerut, fără să rețin amenințarea.

— Ce împrejurări, dom'le ? A dispărut și gata !

— Cînd ați văzut-o ultima oară și cînd i-ați constatat dispariția ? am întrebat, cu calmul la care mă obligă profesia, în timp ce Dan își deschidea carnetul de notițe.

— Nu pot să vă răspund cu exactitate... Abia azi-dimineață m-am înapoiat din străinătate...

— Există cineva care ar putea să facă precizările menționate ?

— Da. Probabil, fiul meu... Dar acum învață, și nu-l pot deranja...

— Dacă doi lucrători din miliție au găsit timp să vină pînă aici, ar fi de dorit ca și fiul dumneavoastră să-și întrerupă importanta sa activitate pentru a sta de vorbă cu noi cîteva clipe — am sugerat, probabil mai aspru ca pînă atunci, deoarece, mai întîi, mă privi surprins, apoi, după o scurtă ezitare, împinse fotoliul spre înapoi și lovi de două ori cu pumnul în peretele dindărătul acestuia.

Pe cînd îşi readucea fotoliul lîngă birou, îşi făcu apariţia şi tînărul pe care-l zărisem în camera alăturată. Era înalt cît Dan, dar spre deosebire de acesta slab şi deşirat.

— M-ai chemat, Tuţule ? se interesă el.

— Da, Georgică, dar n-o să te reţinem mult... Tovarăşii — zise el, desemnîndu-ne plictisit cu capul — vor să te întrebe ceva.

— Tinere, ce ne poţi spune despre dispariţia maşinii ? îl luai în primire.

Felul în care primul meu interlocutor îşi lăsă privirea pe cristalul biroului îmi spuse că tonul, nu tocmai protocolar, cu care-i interpelasem odrasla, l-a indispus şi mai mult şi, fără să fiu un tip ranchiunos, m-am bucurat.

În timp ce chestionatul adoptă o figură, probabil, nu mai puţin meditativă ca Arhimede înainte de a se hotărî să iasă din baie strigînd „Evrika !", am început să-i examinez amuzat ţinuta vestimentară. În picioare purta cizme scurte, de cowboy, din carîmbii cărora ieşea o pereche de blue-jeans, la care, pentru a se asigura autenticitatea cerută de canoanele modei, fuseseră ataşate în dreptul genunchilor două petice din piele, bineînţeles cusute cu o neîndemînare căutată. Sînt sigur că dacă l-aş fi pus să facă un „stînga-mprejur" aş fi putut să văd şi cel de-al treilea petic, mai mare, dar m-am abţinut. Continuînd să ridic privirea, am văzut o centură lată, din piele, de la care, pentru ca garnitura să fie completă, nu lipsea decît o pereche de „Smith and Wesson" de calibrul 45. De sub centură se pornea o cămaşă portocalie, prevăzută cu nişte carouri mari, negre. În ceea ce priveşte gulerul cămăşii, n-am putut să-l examinez. Era prea bine ascuns sub chica sa de păr. Cînd i-am privit ochii, tot atît de expresivi ca la un prunc în primele zile după naştere, s-a hotărît să vorbească :

— Păi, ce să vă spun ?... Aseară am fost la cinematograf și cînd ne-am înapoiat mi-a fost lene s-o mai bag în garaj. Am lăsat-o-n stradă. Dimineața, ia-o de unde nu-i...

— Ai carnet de conducere ? interveni Simionescu, în timp ce, nemulțumit de poziția în care ne lăsase simpatica și excesiv de politicoasa noastră gazdă, își muta greutatea corpului de pe un picior pe celălalt.

— Bineînțeles ! confirmă disprețuitor „Tuțulică" al lui „Georgică".

— La ce oră ai lăsat mașina în stradă ?

— La ora zece, zece și un sfert...

— Și cînd s-a constatat că dispăruse ?

— La ora șapte, cînd am vrut să plec cu ea la școală...

— Și de supărare nu te-ai mai dus la școală... — lăsă Dan să-i scape.

— Cum era să plec ? Fără mașină ? ! protestă puștiul.

— Eu sînt cel care hotărăște dacă și cînd trebuie să meargă fiul meu la școală ! izbucni amenințător „Tuțulică".

— Ai auzit pe cineva umblînd la mașină în timpul nopții ? am întrebat, fără să-l privesc.

— Nu. M-am culcat devreme.

Am aruncat un bună-ziua fără adresă și ne-am grăbit să-i părăsim.

Cap. V. Descoperirea mașinii

Trebuie să recunosc că în timp ce mă îndreptam spre poartă, mergînd pe aleea cu dale de beton, eram destul de intrigat. Desigur, nu datorită felului în care se comportase domnul Săndulescu, doar mai întîlnisem eu astfel de si-

tuații, ci din cauza colaboratorului meu. Cum Dan nu prea era dus la biserică, eram sigur că nu voi apuca să ajung în curtea vilei și se va porni să facă niște referiri, nu tocmai academice, la adresa atitudinei celui pe care-l părăsisem. În locul acestei reacții, dealtfel pe deplin îndreptățită, pășea acru și tăcut alături de mine.

N-am mai avut însă cînd să mă edific asupra neobișnuitei sale impasibilități. Nici n-am apucat bine să ieșim în stradă, și Vartunian ne-a venit în întîmpinare :

— Tovarășe căpitan, v-a căutat stația centrală.

— Ce-au vrut ?

— În afară de faptul că v-au rugat să-i chemați de urgență, n-au spus nimic.

M-am grăbit să iau legătura cu dispeceratul. Mi-au comunicat că mașina dispărută a fost găsită în urmă cu trei sferturi de oră. Se afla la vreo două sute de metri de vila domnului Săndulescu, pe o stradă laterală.

Cînd am ajuns la adresa primită prin radio-telefon, mai întîi am văzut două echipaje auto staționînd în stradă, apoi, pe un teren viran, o Dacie-1300 de culoare albastră.

Oamenii noștri se învîrteau în jurul ei și o examinau de parcă ar fi fost prima farfurie zburătoare care a contactat, într-adevăr, planeta noastră.

— Gata toaleta, Birenbaum ? m-am adresat unui adjutant, în vîrstă de vreo cincizeci de ani, care, stînd pe postul lui David Vincent, coordona activitatea echipei tehnico-științifice.

— Încă vreo cîteva minute și-am terminat, tovarășe căpitan — promise el.

— Ați găsit ceva ? am întrebat, pornind să examinez caroseria autoturismului.

— Berechet — mă asigură el.

Cînd am ajuns lîngă capotă, am văzut ce mă interesa. Masca şi aripa stîngă purtau urmele unei coliziuni zdravene. Şocul fusese atît de puternic încît aripa era smulsă şi răsturnată spre capotă. Felul insolit în care se expunea cauciucul maşinii mă făcu să mă gîndesc la un cîine mops care, privind pofticios un tentant tur de pantaloni, mai înainte de-a porni să-şi satisfacă plăcerea, îşi descoperă caninii.

— Ia zi-i, Birenbaum — am spus revenind lîngă portiera de acces la locul şoferului.

— Toate uşile erau încuiate, iar broaştele lor nu poartă urme de violentare. Pe bancheta din spate se afla chestia asta — spuse el, indicîndu-mi un magnetofon tranzistorizat. În rest, ce se vede... — continuă, arătîndu-mi pe rînd : o sticlă de whisky Black and White, golită pe trei sferturi, aşezate între cele două locuri din faţă, ş-un pachet de Pall Mall, desfăcut, pe bordul maşinii, lîngă o plăcuţă din metal galben pe care era înscris numele proprietarului : Georgică Săndulescu. În scrumieră se aflau cîteva filtre de ţigări „superlong".

În timp ce băieţii noştri începuseră să-şi strîngă trusele, am privit mai bine terenul viran şi casele învecinate. Astfel, m-am edificat asupra varului şi pulberii de cărămizi care acopereau terenul unde fusese abandonată maşina. Clădirea care închidea parcela pe partea dreaptă era terminată la roşu şi, firesc, locul pe care ne aflam fusese utilizat la depozitarea materialelor de construcţie.

Încă nu ne terminasem ţigările, şi Birenbaum, zîmbind satisfăcut, mi se adresă :

— Noi am terminat, tovarăşe căpitan. Acum e rîndul dumneavoastră.

— Urmă ? am întrebat, arătînd o bucată de scîndură așezată pe pămînt, în dreptul portierei de lîngă locul de conducere.

Adjutantul dădu afirmativ din cap și, aplecîndu-se, ridică scîndura. Dedesubtul ei, în pămînt, așa cum am presupus, se vedea imprimată o urmă de încălțăminte.

— Dealtfel, mulajul a și fost făcut — anunță el, dînd bucata de scîndură unuia din subalternii săi.

— Bine, continuă — îl invitai.

— Urma a fost lăsată de încălțămintea piciorului stîng... — făcu o pauză, pentru a-și deschide carnetul, și continuă : — numărul 43... După mărimea urmei, înălțimea probabilă peste 1,75 metri... După adîncimea urmei și rezistența solului, greutatea probabilă are limita superioară la 65 de kilograme.

— Fă-mi și mie un negativ — am cerut, și, aplecîndu-mă peste urmă, am început s-o privesc cu lupa.

— O doriți acum ? se interesă el.

Dan îi răspunse afirmativ. Cînd m-am ridicat, eram edificat. Așa cum bănuisem, tocul avea un format tronconic. Cînd am întîlnit întrebarea din ochii lui Dan, mi-am înclinat capul, apoi m-am adresat criminalistului :

— Deocamdată, mă declar mulțumit cu ce-am văzut.

— Și celelalte urme ? se miră Birenbaum.

— Prelucrare și conservare !... De asemenea, anunță-l pe căpitanul Maier că vreau să examineze această mașină, cu toată viteza, și apoi să vină cu ea la proprietarul ei, unde am să fiu și eu.

— Ești sigur că ai dibuit culpabilul ? întrebă Dan, cînd ne îndepărtaserăm de adjutant.

— Fii liniștit. Dacă nu intervine vreo minune, mîine, pe vremea asta, sîntem în drum spre litoral... Bineînțeles, cu condiția să-ți poți urni din loc „Mustangu' !"

— Ce te face să fii atît de sigur ? insistă el, nu tocmai convins.

— În general, infracțiunea furtului de automobile este urmată de altele, consecutive primei. Mă refer la faptul că cei care doresc să se plimbe cu o mașină care nu le aparține, în mod matematic, la sfîrșitul cursei, o ușurează de toate obiectele ușor vandabile. Oare faptul că hoțul a omis să ia magnetofonul, un obiect atît de tentant pentru acest gen de puștamale, nu spune nimic ? îl întrebai cînd ajunserăm lîngă mașina noastră.

— Să nu uităm că mașina a fost furată noaptea, adică pe întuneric...

— Să nu uităm — îl întrerupsei — că în astfel de situații, hoțul, înainte de a acționa, se uită bine în mașină, atît pentru a constata dacă are ce fura, cît și pentru a se asigura că, după ce s-a urcat la volan, nu-l va bate pe umăr proprietarul acesteia, care, eventual, ar fi tras un pui de somn pe bancheta din spate. Deci... în mod obligatoriu, trebuia să vadă magnetofonul !

— Bine. Să admitem că l-a văzut — aprobă el, conciliator.

— Atunci de ce nu l-a luat ? îl provocai, ghicindu-i raționamentul.

— Pentru că, urmare a stării afective — cauzată atît de coliziune, cît și de necesitatea abandonării grabnice a mașinii, a uitat. De unde urma să scoată mașina afară din oraș, unde s-o jefuiască în liniște, pe-ndelete, s-a văzut nevoit s-o părăsească imediat și...

— Aș ! Dacă-ți mai susții mult teoria, ai să ajungi la concluzia că a părăsit atît de repede mașina încît, de fapt, nici n-a avut cînd să se urce-n ea... Și atunci — mă încălzii eu —, am să te rog să-mi spui cînd naiba a mai avut

timp să fumeze șapte țigări și să golească o sticlă de whisky ? !

— Dacă admitem că magnetofonul se afla în mașină cînd s-a urcat hoțul, de ce n-am admite că s-au aflat și celelalte obiecte ? insistă el.

— Adică vrei să spui că un elev bine crescut, ca domnul Săndulescu-junior, fumează și bea whisky ? mă prefăcui mirat.

Și-a dat seama că-l persiflez. S-a uitat la mine bănuitor și a întrebat scurt :

— La ce concluzie ai ajuns ?

Deși Vartunian oprise deja mașina în fața vilei lui Săndulescu, nu m-am grăbit să cobor. Am privit ochii lui Dan, de obicei albaștri, și am constatat că din cauza enervării deveniseră cenușii.

— Auzi, Dane... mie, de fapt, puțin îmi pasă cui i-au aparținut băutura și țigările din mașină. Dealtfel... tot atîta importanță acord și prezenței magnetofonului... Pentru mine, relevant este cu totul altceva... —, începui să-i explic.

— Anume ? mă zori el.

— Într-un sens relativ, faptul că broaștele de la portiere n-au fost forțate, iar în sens absolut faptul că acestea au fost găsite încuiate. Ultima observație conduce, la rîndul ei, la două concluzii : primo, autorul accidentului nu și-a pierdut capul chiar atît de mult dacă a mai zăbovit pentru a încuia portierele și, secundo, încuindu-le, a demonstrat că — contrar obiceiurilor pe care le au hoții ! — nu i-a fost indiferentă soarta mașinii și a obiectelor abandonate în ea ! am spus, deschizînd portiera mașinii și coborînd pe trotuar.

Cînd am apăsat pe butonul soneriei, mi-am dres glasul pentru a-i demonstra încă o dată lui Dan ce șef deștept are, dar... n-a ținut. În loc să fiu interpelat în limba germană, așa cum mă așteptam, prin interfon s-a făcut auzită o altă voce, tot de femeie, care m-a mitraliat cu un amalgam de vocale și consoane. Realizînd imediat că nu cunosc limba respectivă, m-am uitat uluit spre Dan, care, văzîndu-mi încurcătura, a consimțit să-mi sară în ajutor.

Crezînd că ni s-a vorbit în greaca veche, l-am rugat pe Dan să-mi spună de unde cunoaște limba respectivă. Mi-a explicat că a avut cîndva o iubită născută prin împrejurimile Caracalului, astfel a avut posibilitatea să se aclimatizeze cu ultrarapida exprimare oltenească. N-am mai avut cînd să înalț un imn de slavă în cinstea celei care a contribuit, atît de substanțial, la cultura lingvistică a colaboratorului meu, deoarece în ușa vilei am fost întîmpinați de surata ei, o subretă tînără și frumușică.

Am trecut din nou prin salonul medieval și, după ce-am bătut în ușă, am intrat în biroul „simpaticului" nostru amfitrion. Se afla exact în aceeași poziție ca în urmă cu o oră, cînd l-am părăsit.

A ridicat capul spre mine și, cu o „bunăvoință" pe care nu s-a simțit obligat s-o disimuleze, a mîrîit :

— Ați găsit-o ?

Am dat afirmativ din cap.

— Ați adus-o ? se interesă el, parcă mai puțin încruntat.

Mai întîi mi-am pendulat bărbia între umeri, apoi i-am spus :

— Nu. Urmează s-o aducă un coleg de-al meu...

— De ce n-ai adus-o ? ...Îți închipui că am chef să fiu deranjat toată ziua ?

— Întrucît mașina a fost anunțată ca furată, sîntem obligați să întreprindem cercetări pentru descoperirea autorului...

— Și ce-mi pasă mie ? ! Vă rog să-mi aduceți mașina ! Restul vă privește !

— Cu mașina dumneavoastră — am început eu să-i explic — s-a comis un accident...

— Ei și ? ! Pagubele vor fi suportate de ADAS ! Vă acord zece minute pentru a-mi aduce mașina ! Dealtfel, mă întreb pentru ce vă plătim, dacă mașinile noastre, ale contribuabililor, sînt lăsate la discreția hoților ?

Aș fi putut să-i explic că, dacă am asigura paza fiecărui autoturism, în trei schimburi, ne-ar trebui, numai pentru acest scop, aproape un milion de subofițeri, ceea ce ar depăși, de departe, efectivul tuturor organizațiilor de poliție de pe glob. Am renunțat însă la această argumentare savantă.

— Noi avem misiunea de a izola elementele care reprezintă un pericol pentru societate... și de a preveni apariția infracțiunii — am început să-i explic, dar m-a întrerupt.

— Ascultă, dom'le ! Ai impresia că am timp de pierdut cu prelucrările dumitale ?...

— Nici noi n-avem timp de pierdut. Vreau să stau de vorbă cu fiul dumneavoastră — l-am anunțat pe un ton mai puțin ambiguu.

— Poftim ? ! ! ! · izbucni el, surprins de îndrăzneala mea.

Am dat afirmativ din cap.

— Ce-aveți de discutat cu George ? întrebă, în timp ce făcea un vădit efort de a-și domina enervarea.

— Există bănuiala că n-ar fi străin de un accident pe care-l anchetăm — am spus, destul de indispus de atîta stat în picioare.

— Cinee ? !... George al meu ?

Puse mîinile pe birou, împinse cu violenţă fotoliul spre peretele din spatele lui şi, ridicîndu-se energic în picioare, acoperi tabloul de pe peretele din dosul mesei sale de lucru, care-l reprezenta în uniformă de general. Habar n-a avut el cît de simpatic mi-a fost în clipa aceea. Niciodată nu mi-au plăcut uniformele înzestrate cu mai mult de patru steluţe, cîte posedam eu.

— Domnule, dumneata ştii cine sînt eu ? se interesă el, apoi întinse mîna după o agendă şi îşi spuse : — Ia să vedem ce telefon are inspectorul general...

— Vă atrag atenţia că, după toate probabilităţile, automobilul dumneavoastră a participat la un accident care s-a soldat cu pierderea unei vieţi omeneşti. Dacă ne refuzaţi concursul, ţinînd seama de gravitatea faptului, voi fi nevoit să continui chestionarea fiului dumneavoastră la inspectorat. Vă rog să apreciaţi care-i soluţia optimă.

S-a dezumflat brusc şi m-a privit buimac.

— E imposibil... — spuse el, moale, pe cînd se sucea pe călcîie pentru a bate cu pumnul în peretele din spatele lui.

— Ce-i, Tuţule ? se interesă cu candoare tînărul cowboy, intrînd în birou.

— Nenorocitule, ce-ai făcut ? ! îl luă în primire „Tuţulică".

— Ce-am făcut ? replică, mirat, noul venit.

— Ai omorît un om ! îl informă tatăl lui.

— Poftim ? !

Fără să mai dau explicaţii suplimentare, l-am poftit pe tinerel să ia loc pe un fotoliu — dovedind cu această ocazie că sînt mai politicos decît taică-său ! — şi să-şi scoată cizma din piciorul stîng.

Mai întîi a ezitat, contrariat, apoi, parcă amuzat, s-a executat. Probabil, credea că vreau să o probez pentru a-mi comanda și eu o pereche la fel.

Am privit talpa cizmei și, cu ajutorul lupei, am remarcat urma de pulbere albă și cărămizie la baza interioară a tocului. După ce Dan mi-a înmînat mulajul făcut de adjutantul Birenbaum, n-a mai existat nici un dubiu. Talpa și tocul tronconic ale cizmei s-au suprapus exact în urma descoperită lîngă mașină.

În clipa cînd, continuînd să țin cizma în mînă, i-am restituit mulajul lui Dan, s-a auzit o bătaie discretă în ușă. Era subreta, care, fără a-și mai pierde timpul, a aruncat o ploaie de sunete din care n-am priceput mai mult ca la prima noastră conversare.

În timp ce interlocutorul-senior continua să tacă, înmărmurit de manevra făcută cu cizma interlocutorului-junior, l-am auzit pe Dan spunînd :

— Vă rog să-l poftiți aici.

M-am întors spre băiat și l-am sfătuit :

— Te rog să ne povestești tot ce-ai făcut azi-noapte cu mașina.

— Nu înțeleg ce doriți de la mine ! mărturisi el, cu o sinceritate destul de bine simulată.

— Vreau să ne relatezi împrejurările în care ai comis accidentul.

— Habar n-am despre ce vorbiți — se lamentă el.

— Tovarășe Săndulescu — mă adresai interlocutorului-senior, care, imobil și cu fața albă ca hîrtia, își ancorase privirea pe chipul odraslei sale —, vă asigur că avem suficiente probe criminalistice pentru a-i proba vinovăția...

În clipa aceea, m-am întors să văd cine a deschis ușa. Era căpitanul Maier, care, clătinîndu-și ușor capul, în-

fluență în mod negativ buna mea dispoziție. N-am mai avut cînd să-i cer lămuriri suplimentare, deoarece un zgomot puternic, care părea să semene cu o salvă de artilerie, m-a obligat să mă întorc iute cu fața spre birou.

Figura nevinovată a interlocutorului-junior juca hora stacato între palmele interlocutorului-senior.

Cînd am reușit să-l salvez, avea obrajii mai roșii ca macul înflorit și părea destul de indispus.

I-am privit ochii, care între timp se asortaseră la culoare cu obrajii, scăldați din abundență de lacrimi, și mi-a devenit simpatic.

— Vezi, Georgică, nu-i frumos să minți. Deosebit de faptul că-l superi pe tătucu și pe noi, nu realizezi nimic. Ia povestește-ne cum ai comis accidentul — l-am luat cu binișorul.

— Se aude ? ! se interesă taică-său, pe un ton atît de gingaș, încît Vartunian, care rămăsese afară, în mașină, cred că nu s-a putut gîndi decît la o explozie cu nitroglicerină.

Băiatul deschise gura de cîteva ori, ca un pește scos din apă, iar în clipa cînd tatăl lui, amenințător, făcu un pas spre el, începu să turuie cu sughițuri :

— Eu n-am vrut... dar Mihăiță...

— Care Mihăiță ? Al lui tovarășu' Petre ? interveni tatăl lui.

— Da, el. I-am spus de dimineață că ești plecat din București și mi-a propus ca la noapte, adică ieri, să facem o escapadă. Dar eu n-am vrut...

— Sigur că n-ai vrut ! Te-a luat cu forța ? ! urlă taică-su.

— Continuă — îl îndemnai. Cine a adus alcoolul și țigările ?

— El, Mihăiță. Le-a luat de la tatăl lui... La început, pentru că îi promisesem, m-am dus să-l iau de acasă și

să facem o mică plimbare, pînă la Otopeni... Da' după ce-am început să bem, mi-am pierdut capul şi am pornit spre Ploieşti... Am început să alerg, din ce în ce mai tare, pînă cînd, la o barieră de cale ferată, am intrat în spatele unui autocamion care staţiona... Am întors maşina şi-am gonit înapoi, spre Bucureşti... După ce-am parcat-o pe un teren viran, m-am despărţit de Mihăiţă şi am venit acasă... Asta-i totul... — termină el hohotind.

M-am întors spre Maier şi l-am mai privit o dată. Mi-a confirmat din nou că nu tînărul comisese accidentul din strada Dragoş Vodă.

— Ce se va întîmpla acuma ? se interesă domnul Săndulescu.

Asprimea şi dispreţul cu care ne întîmpinase pînă nu de mult lăsase locul unei bunăvoinţe în care doza de servilism era preponderentă. Sînt sigur că dacă şi-ar fi păstrat atitudinea iniţială mi-ar fi displăcut mai puţin.

— Vom dispune verificarea depoziţiei şi dacă ea va fi confirmată de către serviciul circulaţiei, veţi primi un proces-verbal de constatare pentru a vă putea repara maşina.

Am spus „bună ziua" şi am ieşit urmat de Dan şi Maier.

Ajungînd în stradă, am constatat că era ora trei după-amiaza şi, în consecinţă, pierduserăm patru ore degeaba.

*

O oră mai tîrziu, după ce-am luat masa cu Dan la zahanaua „Plosca de Aur", am pornit să verificăm celelalte maşini de pe lista întocmită de serviciul circulaţiei.

Cînd am epuizat jumătate din maşinile pe care le aveam de urmărit, fără s-o fi depistat pe cea care ne interesa, era ora opt seara şi am sistat cercetarea.

Cap. VI. Un scurt intermezzo

A doua zi, la ora şapte dimineaţa, ne beam cafelele şi, trăgînd vîrtos din ţigări, afumam cu sînge rece pereţii biroului nostru. Acesta era singurul moment de relaxare înaintea hărţuielii şi alergăturii cotidiene după tot soiul de evenimente. Fără acest stimulent, ce se transformase de-a lungul anilor într-un ritual, o obişnuinţă de care nu ne mai puteam lipsi, eram toată ziua plini de draci, ca să nu spun că funcţionam ca nişte motoare negresate. Întrucît în cursul nopţii nu fusesem sculat din somn cu vreun caz urgent, iar acum ne împărtăşeam liniştiţi cu sfînta noastră anafură, eram bine dispus şi consideram că viaţa e frumoasă şi plină de satisfacţii.

Se pare însă că Dan este supărat. Păstrînd un mutism ce nu-i era caracteristic, privea absent şi acru spre un punct oarecare de pe tavan.

Bineînţeles că am fost suficient de prudent pentru a nu-i cere lămuriri. Nu simţeam nevoia să-mi amintească că la această oră trebuia să ne aflăm în altă parte, undeva între Bucureşti şi Constanţa.

Am luat ultima duşcă de cafea, am strivit filtrul ţigării în scrumieră şi, ridicîndu-mă de la birou, am spus :

— Gata, Dănuţ. Hai la treabă !

*

Maşina care avea pe lista noastră poziţia şapte era un taximetru şi fiind plecat în cursă l-am depistat cu ajutorul patrulelor-auto abia pe la ora nouă.

L-am ajuns din urmă pe bulevardul Gh. Dimitrov, prin dreptul Foişorului de foc. După ce l-am depăşit şi i-am făcut conducătorului semn să oprească pe dreapta,

am coborît din mașină și ne-am apropiat de el pentru a-l verifica.

Fără să acord prea multă atenție șoferului sau călătorului de pe bancheta din spate, am privit partea din față a mașinii. Nu mi-a trebuit prea mult pentru a observa că aripa stîngă avea o tentă ceva mai închisă decît restul caroseriei. Era clar că aripa a fost revopsită de curînd prin utilizarea unei vopsele identice cu cea a întregii caroserii, probabil apelîndu-se la cutia de rezervă, livrată de fabrică o dată cu autoturismul, ceea ce însă n-o scutea să prezinte nuanțe diferite.

Am ocolit mașina prin față și m-am apropiat de șofer, un tinerel, care, scoțîndu-și capul prin fereastra portierei, s-a interesat pe un ton de harță :

— Aș putea să știu de ce mi-ați tăiat calea și m-ați forțat să opresc ?

— Miliția ! l-am anunțat. Prezentați, vă rog, actele pentru control.

A devenit imediat zîmbitor și, supus, s-a grăbit să-mi satisfacă cererea. Fără să le acord vreo importanță, deoarece nu ele mă interesau, l-am întrebat :

— Cînd ai accidentat mașina ?

— ...

— Mă refer la aripa stîngă — am precizat, văzîndu-l că mă privește surprins.

— Păi, acu' fo două zile...

— În ce împrejurare ?

— Păi... Să vedeți... Eu, în orice caz, n-am nici-o vină... La o intersecție, a dat buzna peste mine unu' matol — explică el, precipitat.

— Cînd și unde a fost recondiționată ?

— Ieri am preluat-o. Reparația a fost făcută în garaju' „Getax".

— Unde este procesul-verbal de constatare încheiat de agentul de circulație ?

— Păi, l-am dat șefului de garaj... că doar pe baza lui s-a făcut reparația...

M-am întors spre Dan, care urmărise discuția din spatele meu, și i-am înmînat actele primite de la șofer. A înțeles ce are de făcut. Le-a luat-și a pornit spre mașina noastră.

Cîteva minute mai tîrziu, Dan a revenit și mi-a confirmat depoziția șoferului. M-am întors spre șofer și, înapoindu-i actele, i-am mulțumit. În acea clipă, am înregistrat, în mod mecanic, că pasagerul taximetrului nu mai stătea pe locul din spatele șoferului, ci pe cel de lîngă portieră din partea dreaptă, de unde urmărea cu privirea o muncitoare de la salubritate, care, făcîndu-se că mătură trotuarul, fabrica niște nori impunători de praf. O clipă m-am amuzat, gîndindu-mă că se uita la ea de parcă ar fi Brigitte Bardot, cînd iese din cada de baie pentru a-și căuta un prosop.

După ce i-am urat șoferului clasicul „Drum bun !", am pornit spre mașina noastră.

Pe cînd îi indicam lui Vartunian adresa proprietarului celei de-a opta mașini ce trebuia verificată, taximetrul din spatele nostru ne-a depășit, continuîndu-și drumul spre Oborul Vechi.

— Ne-au mai rămas patru mașini de controlat — comentă Dan, plictisit, în momentul în care Vartunian semnaliza întoarcerea la stînga, pentru a ne înapoia spre centrul orașului.

In acel moment mi s-a declanșat creierul suplimentar, de „detectiv", și am primit răspunsul la întrebarea ce-mi frămîntase subconștientul în ultimele minute. Am realizat motivul care-l determinase pe pasagerul taximetrului să-și

schimbe locul de pe banchetă şi să acorde atîta atenţie măturătoarei.

— Vartunian, la loc comanda ! am ordonat, cînd ajunse cu maşina de-a curmezişul străzii. Dă-i drumul după taximetrul de adineauri !

— Ce s-a întîmplat ? ! se interesă Dan, deşteptat din indiferenţa manifestată pînă atunci.

— Am văzut mutra călătorului din taximetru prin albumele noastre... Nu-mi amintesc cum îl cheamă, dar faptul că după ce am discutat cu şoferul şi mi-am declinat calitatea a încercat să mă evite, schimbîndu-şi locul şi stînd cu faţa întoarsă, mi-a stîrnit interesul... Vreau să-l cunosc mai îndeaproape ! am declarat, pe cînd Vartunian, fără a mai avea nevoie de un alt îndemn, trecu schimbătorul de viteze într-a patra şi pipăi podeaua maşinii cu pedala acceleratorului.

Taximetrul încă nu apucase să depăşească clădirea Telefoanelor şi era din nou acostat.

Cînd am ajuns lîngă autovehicul, şoferul, vădit resemnat, ne aştepta cu actele pregătite, dar nu i-am acordat nici o atenţie. M-am dus spre portiera din spate, unde era pasagerul, şi, deschizînd-o, l-am rugat să coboare.

Mai întîi mirat şi apoi indignat, ca o mireasă abandonată în faţa ofiţerului stării civile, a protestat, fără să se grăbească să ţină seama de invitaţia mea :

— Nu înţeleg ce doriţi ? ! Pentru a doua oară opriţi maşina şi mă faceţi să întîrzii... Credeţi că dacă aş fi avut timp de pierdut apelam la serviciile unui taximetru ?

— Vă rog să coborîţi şi să prezentaţi buletinul de identitate ! am spus inflexibil.

N-a mai avut încotro. A coborît.

— Buletinul de identitate, vă rog ! am repetat.

Şi-a dus mîna la piept, acolo unde se află buzunarul interior al hainei, şi, surprins, a constatat :

— Na, că le-am uitat ! Fir-ar să fie... Probabil că le-am lăsat în celălalt costum, cînd m-am schimbat...

— Vă rog să mai căutaţi o dată — l-am poftit amical, deoarece prin haina sa subţire, din tercot, distingeam conturul caracteristic unui portofel.

— Dacă vă spun că nu-s la mine — afirmă el, tot atît de convingător ca şi o prognoză meteorologică.

— Vă rog să scoateţi portofelul afară ! am zis eu, bătînd cu degetul arătător pe proeminenţa hainei sale.

N-a mai avut ce face. Şi-a scos portofelul, l-a deschis, a extras o foaie de hîrtie împăturită şi, supărat, mi-a întins-o :

— Iată adeverinţa de eliberare din închisoare ! Mi-am executat pedeapsa... Acum ce-aveţi cu mine ? Sînt om cinstit...

De fapt, n-aveam nimic să-i imput. În afară de faptul că n-a vrut să se uite în prea frumoşii mei ochi, nu-l puteam învinui de nimic. Am despăturit fiţuica ce mi-o dăduse şi m-am uitat la data emiterii ei. Fusese eliberat cu două zile mai înainte. Cînd i-am citit numele, mi-am reamintit imediat unde îi văzusem chipul şi am ştiut în ce categorie de infracţiuni era specializat.

M-am grăbit să-mi vîr capul în maşină şi să arunc o privire în interior. Atît locul de lîngă şofer, cît şi bancheta din spate erau complet goale.

— N-ai nici un bagaj ? m-am mirat, cu sinceritate.

— Nu ! s-a mirat şi el.

— Ba da ! a intervenit, contrariat, şoferul taximetrului. Aţi uitat de geamantanul din portbagaj ?

— Ce geamantan ? ! s-a mai mirat o dată „amicul".

— Te rog să-l scoţi afară. Vreau să-l văd şi eu — i-am spus şoferului.

Treizeci de secunde mai tîrziu, pe trotuar, lîngă noi, se afla un geamantan din piele de porc, mare și elegant.

Dan se învîrti pe lîngă valiză, apoi se uită mirat spre mine.

— Întoarce-l, Dane, îl îndemnai, indicîndu-i fundul geamantanului.

După ce-mi execută ordinul, și partea care se sprijinea pe trotuar fu răsturnată în sus, atît Dan cît și șoferul taximetrului văzură că fundul acestuia lipsea, iar în perimetrul respectiv se contura un altul mai mic, din piele neagră.

În clipa în care Dan, încercînd să priceapă trucul, așeza geamantanul pe trotuar, proprietarul acestuia se strecură pe lîngă mine și porni să-și încerce șansa de a doborî recordul mondial pe o sută de metri.

N-am mai avut cînd să mă lansez după el, deoarece Dan, sprijinindu-și o mînă pe umărul meu, sări peste geamantanul care-i bara drumul și se puse în mișcare.

Alergă șapte-opt metri, pînă prinse viteză apoi plonjă la orizontal încă vreo trei.

Placajul a fost atît de sec, încît „amicul" n-a mai avut cînd să realizeze ce i s-a întîmplat. Datorită șocului, leșinase.

În timp ce Dan îl ridica în brațe, ca pe un copil, și pornea cu el spre mașina noastră, eu am reglat cursa taximetrului.

Apoi, luînd geamantanul, am plecat după Dan.

— Ce mocofan, dom'le ! Dacă ar fi știut ce-i aia rubgy, ar fi știut să cadă... nu așa, ca un sac de cartofi — decretă Dan, disprețuitor, cînd Vartunian, fără alte explicații, demară spre inspectorat.

Ne aflam în birou, iar „amicul", care între timp își revenise, stătea pe un scaun și ne privea cu un amestec de resemnare și indiferență.

Fruntea sa înaltă, aproape cît latul unei cutii de chibrituri, era marcată de un cucui, care, după aprecierea mea, urma să-i amintească încă multe zile plăcerea de a ne fi întîlnit.

— De unde l-ai luat ? l-am întrebat pe „amic", arătînd cu bărbia spre geamantanul pus pe biroul lui Dan.

Din totdeauna mi-a plăcut să lucrez cu profesioniști, deoarece cunoscîndu-ne și știind că nu sîntem receptivi la tertipuri, cum i-am prins în off-side, ca să nu spun flagrant delict, cum deșartă sacul și le încheiem actele pentru Procuratură. Dar, spre deosebire de recidiviști, cu începătorii e o adevărată calamitate. Atribuindu-ne și nouă ignoranța lor, refuză să mărturisească sau o scaldă în explicații atît de abracadabrante că ne dublează volumul ficatului.

— Din Gara de Nord — mi-a răspuns el, cu o promptitudine care dovedea că nu-i boboc în meserie. Ceea ce, de fapt, nu era o noutate pentru mine.

— Ziua și ora — i-am cerut, mulțumît că voi termina repede.

— Azi, cu cîteva minute înainte de plecarea expresului pentru Viena.

— Bărbat sau femeie ?

— Bărbat.

— Cum l-ai operat ?

— Așa cum știți și dumneavoastră... O clipă de neatenție... și gata ! El a început să strige hoții, pe limba lui, iar eu am părăsit liniștit peronu' și am ieșit din gară. Apoi,

după ce m-am evaporat cu taximetru, ați dat dumneavoastră peste mine... Asta-i tot !

Am ridicat privirea spre Dan și i-am spus :

— Te rog să-l conduci în biroul de alături și să-i dai cele trebuincioase pentru a-și scrie declarația.

Întrucît activitatea „amicului" nu intra în sfera preocupărilor noastre, la înapoierea lui Dan, am dat un telefon la brigada care se ocupa cu hoții de buzunare, respectiv de bagaje, și i-am poftit să-și ia clientul în primire cît mai repede, deoarece în următoarele cinci minute trebuie să mă evacuez.

— Știi — începu Dan, de cum își introduse gingașa făptură în birou —, de fapt, n-am prea priceput modul de operare... Dacă te hotărăști să-mi explici și mie, nu-i exclus să-ți rămîn îndatorat.

— Chestia asta, care aduce a geamantan, este un dispozitiv foarte ingenios. Deosebit de faptul că n-are fund, după cum ai remarcat, interiorul este prevăzut cu cîteva cîrlige care se declanșează, după sistemul cursei de șoareci, prin contact. În rest, modul de operare e un fleac. Hoțul n-are altceva de făcut decît să-și plimbe „geamantanul", de obicei prin gări, pînă își ochește prada. Cînd a stabilit-o, se apropie, profită de o clipă de neatenție și își lasă „geamantanul" peste cel al victimei și gata... l-a aspirat ! În timp ce victima începe să se agite în căutarea geamantanului volatilizat, hoțul pleacă liniștit, deoarece n-are de ce se teme ; geamantanul lui n-aduce nici de departe cu cel dispărut.

— Formidabil ! aprecie Dan, admirativ.

— Da, într-adevăr, ingenios... — am admis amuzat... Chestia asta a avut un succes nebun... acum vreo zece ani. Azi, trucul e atît de binecunoscut de către lucrătorii noștri din gări, încît nu mai face nici două parale...

— Și totuși ? spuse Dan, arătînd spre geamantan.

— Ca de obicei, excepția întărește regula !

— Nu-mi arăți și mie cum lucrează „minunea" asta ?

I-am făcut pe plac și am ridicat geamantanul pe un scaun. După ce l-am deschis, arătîndu-i cele trei perechi de gheare, care acționau paralel, ca niște cîrlige de prins rufele pe frînghie, le-am desprins pentru a elibera prada, din care mușcau cu lăcomie. Cu cîrligele de la mijloc a trebuit să mă chinuiesc mai mult, deoarece, avînd resoartele foarte puternice, străpunseseră învelișul din plastic al „victimei". Cînd, în sfîrșit, am reușit să le îndepărtez, am lăsat pe covor geamantanul-rechin și am pus pe birou geamantanul-victimă.

Pe cînd mă întrebam de ce întîrzie colegul de la Brigada de hoți de buzunare, ceva mi-a atras atenția asupra spărturii geamantanului. M-am apropiat și, intrigat, mi-am vîrît degetul arătător prin gaură. Mi-a fost suficient pentru a mă hotărî să deschid geamantanul prin forțarea închizătorilor.

Era plin cu pachete de dolari nou-nouți.

Am luat unul, la întîmplare. După ce am privit o clipă seriile bancnotelor și am văzut că sînt identice, i-am întins pachetul lui Dan, spunîndu-i : Falși ! și m-am repezit la telefon.

Am chemat postul de miliție al gării și, după o scurtă convorbire, n-am rămas deloc surprins cînd băieții noștri m-au asigurat că în ultimele două ore nimeni nu le-a anunțat furtul unui geamantan.

În clipa cînd terminam convorbirea, a intrat în birou un ofițer de la B.H.B. I-am arătat cu mîna geamantanul de pe covor și lăsînd pe noul venit să se apropie zîmbind de el, am făcut legătura cu Brigada moravuri.

— Cu maiorul Prodan, vă rog — am cerut. Cîteva secunde mai tîrziu, cînd mi-a răspuns cel căutat, l-am luat

repede : — Ascultă, Emile, îţi aminteşti că acum vreo şase luni ai capturat un borfaş, după care am transpirat de atîta alergătură, deşi afară erau minus cincisprezece grade?

— Mi-amintesc — admise interlocutorul meu, circumspect.

— ... Şi că, pentru acest serviciu, ai pretins să plătesc o sticlă de coniac „Milcov" ?...

— De fapt, ce doreşti ? Ţi se pare că ai dat prea mult şi crezi că a venit momentul să-mi ceri restul ? mă repezi el, în glumă.

— Aş ! Nici gînd de aşa ceva ! Vreau numai să-ţi cer o consultaţie. Spune-mi, după părerea ta, dacă un borfaş de trei parale a fost echivalat cu o sticlă de coniac, care o fi echivalenţa pentru cîteva sute de mii de dolari falsificaţi ?...

— Eşti în biroul tău ? ! se precipită el.

Un minut mai tîrziu, cînd Prodan năvăli în biroul nostru ca un uragan, i-am explicat cum a ajuns geamantanul cu pricina în mîna mea.

Cînd am ieşit cu Dan, Prodan continua să argumenteze celuilalt ofiţer de ce este necesar ca hoţul de geamantane să fie examinat mai întîi de B.M. şi apoi de către B.H.B.

*

În restul zilei, am continuat să alergăm pentru a verifica celelalte autoturisme suspectate de producerea accidentului din strada Dragoş Vodă. Astfel, am reuşit să mai contactăm şi respectiv, să excludem încă trei din maşinile puse sub semnul întrebării.

Mai aveam încă o maşină de verificat, dar n-am reuşit s-o depistăm. Atît autoturismul, cît şi proprietarul acestuia, un medic, nu mai apăruseră la domiciliu de trei zile.

Întrucît mașina căutată era localizată, iar orologiul indica ora nouă seara, am amînat continuarea cercetărilor pentru a doua zi, cînd urma să dispunem depistarea ei prin urmărire generală.

Cap. VII. Unde s-a greșit?

În dimineața următoare, nici n-am apucat să intru bine în birou și Dan s-a grăbit să-mi comunice că secția de miliție în raza căruia locuia medicul suspectat ne-a anunțat reapariția la domiciliu a persoanei dispărute.

Cum în astfel de cazuri contează fiecare minut, după ce-am aruncat o privire pofticioasă spre cafeaua ce mă aștepta aburind pe birou, l-am poftit pe Dan să mă însoțească. Pe cînd coboram valvîrtej treptele inspectoratului, m-am gîndit la cafeaua pe care nu apucasem s-o beau și, deși nu sînt superstițios, mi-am spus că n-o să-mi meargă bine. Spre ghinionul meu, pronosticul a fost exact!

*

Cinci minute mai tîrziu, adică la ora opt fără douăzeci, Vartunian opri mașina pe strada Ceaicovski, în fața vilei pe unde ne mai învîrtisem și ieri după-amiază.

Întrucît știam care-i apartamentul persoanei căutate, ne-am îndreptat direct spre ușa acestuia. După ce-am apăsat pe butonul soneriei, cu gîndul încă la cafeluța mea, am privit indispus plăcuța galbenă în care era gravat numele locatarului: „Dr. Radiolog Erhand Pantelimon".

Mai înainte de a fi nevoie să acționăm din nou soneria, am văzut clanța înclinîndu-se și ușa s-a deschis.

Am privit femeia care stătea în pragul uşii şi, uimit, m-am întrebat de unde o cunosc. Apoi mi-am dat seama că nu-i vorba decît de-o asemănare..., dar ce asemănare ! Să juri că-i Sarita Montiel, de la cap pînă la picioare... şi retur.

— Domnii ? se interesă ea, fixîndu-mă cu nişte ochi atît de magnifici, încît mă îndoiesc că ar fi existat vreun bărbat capabil să reziste farmecului magnetizant ce-l radiau... Bineînţeles, dacă excludeam ofiţerii de miliţie... cînd sînt în interes de serviciu.

— Am dori să discutăm cu domnul doctor Pantelimon — m-am recules eu.

Amfitrioana n-a mai avut cînd să-şi deschidă gura încadrată de buze cărnoase şi frumos arcuite, deoarece vraja a fost ruptă de o voce bărbătească, groasă şi puternică :

— Cine-i, Jeni ?

— Doi domni vor să stea de vorbă cu tine, Tusca — anunţă ea, cu o voce, care se potrivea aspectului, caldă şi melodioasă.

În timp ce doamna îşi înclina cu graţie capul, într-un gest de salut, uşa se deschise larg şi în spatele ei apăru un bărbat mai înalt cu un cap decît ea.

— Ce doriţi ? Eu sînt doctorul Pantelimon — zise el, cu o voce de bas. Dau consultaţii numai la policlinică ! se grăbi să adauge, în chip de avertisment.

— Sîntem de la Brigada omucideri a miliţiei şi dorim să vă cerem cîteva relaţii — îl înştiinţai, în timp ce-l examinam cu privirea. Era un bărbat în jur de cincizeci de ani, înalt cît Dan, dar cu mult mai greu decît amicul meu. Asprimea trăsăturilor sale era subliniată de o frunte înaltă şi prelungită, spre creştetul capului, şi de o chelie lucitoare.

Ne privi pe rînd, cu un aer de surprindere, apoi, pe cînd femeia care ne deschisese uşa dispărea în interior, se decise, fără să-şi disimuleze indispoziţia :

— Mă rog, poftiți. Dar să știți că sînt foarte grăbit, ne înștiință el, în timp ce ne invită să luăm loc pe fotoliile unui hol.

— Pentru a nu mai pierde timpul cu preambuluri, vă înștiințez că dorim să aruncăm o privire asupra mașinii dumneavoastră — spusei eu, grăbit.

Mă privi un moment bănuitor, parcă întrebîndu-se dacă nu-l iau peste picior, apoi se răsti :

— Pe dracu ! Ați întîrziat... Am făcut-o chibrituri ! Acum, e atît de ferfeniță încît nici la topit nu cred s-o mai primească...

— Cînd s-a consumat accidentul ?

— Acum trei zile, cînd am plecat cu nevastă-mea să petrecem cîteva zile de concediu la Predeal... Șoseaua era plină de mîzgă... eu alergam... o vacă nenorocită mi-a apărut în față, numai ea știe de unde... Am pus frînă... și a fost gata ! M-am dat peste cap... Noroc că atît eu cît și Jeni, nevastă-mea, eram încinși cu centurile de siguranță. Altfel...

— Unde se află mașina în prezent ? i-am întrerupt volubilitatea.

— Am lăsat-o-n curtea unui sătean din Cîmpina... Peste cîteva zile am să mă reped după ea... Cine știe ? Poate c-o mai pun totuși pe roate...

— Am putea să vedem procesul-verbal de constatare a accidentului ?

— Așteptați un moment, răspunse el, redevenind morocănos.

Atît eu, cît și Dan am așteptat cu nerăbdare înapoierea gazdei.

După ce doctorul a revenit și mi-a înmînat actul cerut, mi-a fost suficient o scurtă privire pentru a avea o certi-

tudine. Accidentul doctorului avusese loc cu şase ore înaintea celui care ne interesa pe noi.

Am plecat atît de indispus, încît atunci cînd m-am încrucişat în vestibul cu doamna Jeni am uitat să-i mai apreciez frumuseţea şi puterea de seducţie.

*

Cînd am revenit în biroul nostru, am privit cu adversitate cafeaua, care mă aştepta indiferentă... şi mai ales rece. Supărat de insuccesul avut, m-am răzbunat pe ea, bînd-o dintr-o dată...

Era clar că am încurcat-o pe undeva. Dar unde ? Pentru a fi sigur că voi ajunge la punctul nevralgic, am început să revăd, ca într-un film proiectat cu încetinitorul, datele anchetei în succesiunea lor.

Cinci minute mai tîrziu, considerînd c-am găsit punctele unde s-ar fi putut strecura niscaiva erori capabile să-mi deraieze ancheta, am ridicat receptorul şi i-am dat un telefon căpitanului Maier. Cum i-am expus temerile mele, s-a simţit lezat şi a început să-mi explice — pe un ton atît de ridicat, încît îl putea auzi şi Dan, care stătea în celălalt capăt al încăperii — că-şi cunoaşte meseria, că datele pentru individualizarea maşinii sînt corecte, şi că specialistul criminalist n-are nici o vină dacă anchetatorul este ageamiu. Apoi s-a grăbit să adauge că a citit într-un ziar că la cooperativa „Prestarea" se angajează muncitori pentru mutări, muncă la care nefiind nevoie de creier, ci de umeri puternici, am toate şansele să mă remarc şi, cu puţin noroc, să fac chiar o carieră interesantă. Nu am mai avut cînd să-i mulţumesc pentru sfat, deoarece am trîntit receptorul în furcă.

M-am făcut că nu-l observ pe Dan, care rîdea discret, aşa cum ştie el, cu capul lăsat pe ceafă şi gura pînă la

urechi. Deși aș fi fost curios să știu ce-a găsit atît de amuzant în discuția avută cu Maier, am sunat la Circulație.

Mai întîi am verificat lista pe care a notat Vartunian cele unsprezece mașini, pentru a vedea dacă nu-mi lăsase vreuna pe afară. Apoi, constatînd că nu asta era greșeala căutată, i-am poftit să verifice dacă nu mai există și alte mașini cu caracteristici comune celor comunicate. Răspunsul a fost negativ.

Cînd am terminat convorbirea, eram edificat. Deosebita mea istețime îmi jucase o festă. Orientarea anchetei pe o pistă falsă a fost cauzată de raționamentul care m-a dus la concluzia că mașina urmărită nu putea fi înregistrată decît în Capitală. În consecință, i-am comunicat semnalmentele pentru urmărire.

Nici n-am așezat bine receptorul pe furcă, și telefonul a început să sune. Era locotenentul-major Zimnicaru. Mi-a spus că, după toate probabilitățile, a fost depistată femeia în doliu, adică persoana care a dispărut în mod misterios de lîngă victimă.

Cap. VIII. Femeia în doliu

Am trecut și l-am luat pe Zimnicaru cu mașina, apoi, angajîndu-ne pe calea Moșilor, am pornit spre șoseaua Colentina.

Pe drum, l-am întrebat cum a dibuit-o. Un subofițer de-al lui îi raportase că în noaptea accidentului a văzut-o pe doamna Prisăcaru, care locuiește în apropiere de locul accidentului și poartă doliu după o soră de-a ei, înapoindu-se acasă imediat după ora unsprezece.

— De unde ştia cum o cheamă ? a intervenit Dan.

— E sectorist pe strada respectivă de peste zece ani.

— S-a discutat cu ea ? s-a interesat Dan.

— Nu. De îndată ce-am primit raportul, am luat legătura cu dumneavoastră.

— Rochia neagră şi ora cînd a fost văzută de subofiţer pot fi simple coincidenţe — am spus sceptic.

— Într-adevăr, cam aşa stau lucrurile... — recunoscu Zimnicaru, ridicînd din umeri.

— Eh... Oricum, e o pistă... — am admis, cînd maşina noastră vira la stînga, pe strada Ardeleni.

Am continuat să străbatem tăcuţi străzile Dragoş Vodă şi Precupeţii Vechi, apoi am oprit pe dreapta, în apropierea străzii Viitorului.

Imobilul în faţa căruia ne aflam era o construcţie veche, cu un etaj. Am urcat o scară îngustă de lemn şi ne-am oprit în faţa unei uşi din stejar lăcuită.

După ce-am sunat la uşă, persoana care ne-a deschis, o femeie de aproximativ 45 de ani, voinică ca un zdrahon şi îmbrăcată într-o rochie cernită, ne-a întrebat ce dorim.

N-a mai fost necesar să-i spunem cu ce ne ocupăm, deoarece uniforma lui Zimnicaru era destul de grăitoare, aşa că m-am rezumat numai la dorinţa noastră de a-i cere cîteva relaţii.

Ne-a poftit în casă şi ne-a invitat să luăm loc pe scaunele din jurul unei mese mari, de sufragerie.

I-am examinat cîteva fracţiuni de secundă figura ovală, încadrată de un păr roşcat, încurcat într-un număr impresionant de moaţe, şi sprîncenele, pensate, pe care nu mai avusese timp să le picteze cu creionul dermatograf. Cred că nici „aranjată" n-ar fi fost prea plăcută la vedere. Mi-am zis că n-are nici o legătură cu afacerea ce ne adu-

sese acolo, da' nu era suficient. Aveam nevoie de o certitudine.

Mi-am fixat privirea pe pupilele ei şi, fără altă introducere, am spus :

— Cum s-a petrecut accidentul ?

— Vă referiţi la cel din strada Dragoş Vodă ? se interesă ea, strîmbînd dezgustată din nas.

Disimulîndu-mi interesul, am înclinat capul aprobator.

— De fapt, nu prea ştiu ce s-a întîmplat... — zise ea, şovăind. Tocmai traversasem strada Iernii, cînd am auzit o bufnitură în spatele meu. Întorcîndu-mă şi privind în direcţia de unde se auzise zgomotul, am văzut o maşină venind în goană spre mine, apoi, mai înainte de a ajunge în dreptul meu, a virat la dreapta, pe strada Iernii, şi-a dispărut...

— Din momentul în care maşina a dispărut ce aţi făcut ? am întrebat-o, văzînd că s-a oprit.

— Am vrut să-mi reiau drumul spre casă, dar am zărit la rigola din partea dreaptă a străzii o mogîldeaţă. Mai întîi, mi-am spus că o fi căzut ceva din maşină, apoi mi-am dat seama că-i un om accidentat...

— La ce distanţă vă aflaţi de locul accidentului ? o întrerupse Dan, probabil cu intenţia de a verifica ulterior dacă, din locul unde s-a aflat, ar fi putut să vadă ceea ce ne relata.

— Cred că erau vreo 35 de metri...

— Ce s-a întîmplat din momentul în care aţi zărit victima ? am întrebat, cu aceeaşi intenţie ca şi Dan.

— Am alergat imediat într-acolo... Dar nu se mai putea face nimic pentru el... A murit, nu ? se interesă ea, dînd cu tristeţe din cap.

— De unde ştiţi că nu se mai putea face nimic pentru victimă ? Sînteţi medic ? interveni Zimnicaru.

— Deosebit de faptul că am urmat cursurile unei şcoli sanitare, în urmă cu... — îşi aduse aminte că-i femeie şi, din cochetărie, răspunse vag — ... în urmă cu cîţiva ani, nu trebuie să fii prea savant pentru a-ţi da seama că un om care şi-a împrăştiat creierii pe caldarîm nu mai poate fi salvat.

— Continuaţi — am îndemnat-o. Ce-aţi făcut cînd aţi ajuns lîngă victimă ?

— Ce era să fac ? Am privit de-a lungul străzii cu intenţia de a găsi vreun telefon public... N-am văzut şi mi-am spus că cea mai bună soluţie ar fi să telefonez de la mine, de acasă... Mai ales că şi aşa întîrziasem, iar soţul meu n-avea cheia de la uşă. Drept care m-am grăbit să ajung acasă şi să dau telefon la Miliţie. Asta-i tot ce ştiu.

— Ce ne puteţi spune despre maşina care a comis accidentul ? am întrebat-o, pentru a o aduce pe făgaşul care ne interesa.

— Nu mă pricep la maşini... — s-a scuzat, înălţîndu-şi umerii. Tot ce am reţinut este că era mică şi vopsită în albastru.

— Aţi memorat numărul ? se interesă Dan, cred că mai mult pentru a se afla în treabă, doar ştia că în nouă cazuri din zece nimeni nu se uită la cauza accidentului, ci la efectul lui.

Nu mă înşelasem. A clătinat capul negativ. Dan însă nu s-a lăsat şi a cerut relaţii despre numărul şi sexul ocupanţilor maşinii. Răspunsul a fost tot negativ.

Deodată, mi-a trecut ceva prin cap şi am întrebat-o :

— Doamnă Prisăcaru, avînd în vedere direcţia în care mergeaţi dumneavoastră, spre strada Ardeleni, precum şi cea din care venise victima, ar fi fost firesc să vă încrucişaţi drumurile cu accidentatul...

— Într-adevăr, așa s-a întîmplat — păru ea să-și amintească. Cînd eu am început să traversez strada Iernii, dînsul a venit din această stradă și, trecînd prin spatele meu, a intrat pe strada Dragoș Vodă. Dar nu i-am acordat nici o atenție, pînă în momentul cînd l-am văzut accidentat.

Era clar că nu puteam obține nimic interesant de la martoră, așa că m-am grăbit să-i pun ultimele întrebări, de control, înainte de a pleca de acolo.

— Doamnă, pentru a nu vă mai reține, vă rog să-mi spuneți de unde veneați în noaptea cînd s-a comis accidentul ?

— De unde să viu ? ! De la serviciu, bineînțeles ! se miră ea.

— Unde lucrați ?

— Sînt gestionară la comalimentul de la Sfîntul Gheorghe și la ora zece, cînd am închis, m-am dus și am predat monetarul la caseria noastră, unde, fiind lume multă, am întîrziat pînă la unsprezece fără ceva... De aceea eram grăbită... Mă temeam să nu mă aștepte soțul meu în stradă...

— Unde este sediul casieriei dumneavoastră ?

— Lîngă Foișorul de Foc...

— Și probabil că de acolo ați venit cu autobuzul pînă la stația Viitor. Nu ? am insinuat, avînd impresia că ceva nu se-nvîrtește rotund. Îmi spuneam că, venind spre strada Dragoș Vodă, a făcut un ocol gratuit, de vreo 600 de metri, cînd era cu mult mai simplu să continue drumul, pe strada Viitor, și după circa 200 de metri era la ea acasă. Mai ales că era tare grăbită, după cum afirmase.

— Într-adevăr, am venit cu autobuzul 40, dar n-am mai ajuns pînă în strada Viitor... Știți, vrînd să respecte tradiția acestei linii, a făcut o pană de motor, între străzile

Episcopul Radu și Dragoș Vodă, așa că mi-am continuat drumul pe jos...

Explicația era mai mult decît satisfăcătoare și mă pregăteam să dau semnalul de plecare, cînd gazda continuă :

— ... Cînd am intrat pe strada Dragoș Vodă, mașina era oprită pe celălalt colț, în fața atelierului de croitorie, dar nu m-am uitat la ea... Știți — se scuză ea —, n-aveam chef să se interpreteze curiozitatea mea ca o dorință de a face o escapadă cu mașină... Că pe bărbați numai la asta-i duce capul cînd văd o femeie singură...

Tocmai mă gîndeam că dacă s-ar fi uitat într-o oglindă mai cu luare-aminte ar fi putut constata că ea era în orice caz în afara vreunui astfel de risc, cînd — în sfîrșit ! — am realizat importanța relatării și am întrerupt-o :

— Vreți să spuneți că pe colțul dintre străzile Mihai Eminescu și Dragoș Vodă staționa o mașină ?

— Bineînțeles ! se miră ea că pricep atît de greu. Eu cred că asta a și fost cauza accidentului... — continuă ea, pe un ton plin de înfumurare... A vrut să mă ajungă din urmă și, alergînd ca un nebun, l-a lovit pe omul acela nevinovat...

Nu mă interesau pasiunile pe care credea că le poate stîrni și iar am întrerupt-o :

— Vă rog să faceți un efort de concentrare și să încercați să vă reamintiți tot ce-ați remarcat în legătură cu mașina de care ne vorbiți. De exemplu — reluai eu o întrebare pe care o pusese și Dan —, cîte persoane erau în mașină ?

— Dar v-am spus, nu m-am uitat ! protestă ea, apoi, simulînd șovăiala, admise : Cred că am văzut un bărbat la volan...

— Sînteţi sigură că alături de el nu se afla şi o femeie ?

— Nici gînd de aşa ceva ! mă corectă. Era singur... Şi nu vă mai spui cum se uita la mine... — adăugă, clătinîndu-şi capul mustrătoare la adresa şoferului cucerit de farmecele ei.

— Dacă l-aţi revedea, credeţi că l-aţi putea recunoaşte ? am tatonat eu, înainte de a-i cere să mi-l descrie.

— Nu... Era întuneric şi n-am putut să-l văd — recunoscu ea. Tot ce pot să vă spun este că trecînd pe lîngă maşină am auzit motorul funcţionînd.

Am încercat să scoatem şi alte informaţii de la ea, dar n-am mai reuşit.

I-am mulţumit şi am plecat.

Cap. IX. Audierea colegilor victimei

După ce l-am lăsat pe Zimnicaru la sector, ne-am îndreptat spre inspectorat şi la ora douăsprezece eram in stalaţi la birourile noastre.

— Ce părere ai ?

— Despre concediul care s-a dus pe apa sîmbetei ? se interesă Dan.

— Mă refer la depoziţia doamnei Prisăcaru — l-am avertizat.

— La asta mă gîndeam şi eu... — mărturisi el, după ce-mi aruncă o scurtă privire. Tare aş vrea să ştiu de ce a staţionat maşina pe colţul străzii...

— Mă întreb dacă povestea nu-i „niţel" mai încurcată decît am considerat-o noi...

— Ce vrei să spui ? zise Dan, fixîndu-mă cu ochii săi albaştri, iscoditori.

— Faptul că maşina staţiona pe partea stîngă, riscînd astfel o amendă contravenţională, s-ar putea justifica numai prin dorinţa expresă a conducătorului ei de a supraveghea strada din cel mai strategic punct al acesteia. Nu crezi ?

— A nu se uita că, după supoziţiile noastre, şoferul era beat !... Şi, cu năstruşnicele idei ale unui creier prin care circulă alcoolul, n-ar fi fost de mirare dacă ar fi încercat să-şi urce maşina chiar şi pe palatul Telefoanelor... pentru a admira mai bine Bucureştiul...

— Dacă asta ar fi singura curiozitate a cazului, aş lăsa-o baltă ! Dar mai sînt şi altele...

— Motorul în funcţiune ?

— Şi asta, da' mai ales celelalte !

— Te referi la urme ?

— Exact ! Mersul în slalom, care ar putea indica faptul că şi-a căutat victima, că a vînat-o... Adaugă lipsa urmelor de frînare, care întăreşte prima supoziţie, şi... şi gata !

— Luate separat, într-adevăr, nu-s semnificative... Dar prin coroborare, cred că ai dreptate... Deşi nu prea văd unde vrei să ajungi...

— Mă întreb dacă n-ar fi cazul să ne retragem în apele noastre teritoriale... adică să dăm naibii accidentul de circulaţie, respectiv cercetarea specifică în astfel de delicte, şi să pornim la o investigaţie clasică pentru cazurile de omor premeditat ?

— Oare nu exagerăm ?... Chiar omor premeditat ? spuse el neîncrezător.

— Desigur, nu-i exclusă o exagerare... — am recunoscut, ridicînd din umeri.

— Atunci ?

— Admiţînd că amplificăm proporţiile în mod cronat, ce se întîmplă ? Văzînd că rămîne în expectativă, am continuat : absolut nimic ! Doar nu retragem circulara prin care am cerut miliţiei naţionale să depisteze maşina implicată ? Nu poate dăuna nimănui faptul că, în paralel cu colegii noştri, mai deschidem o pistă de cercetare.

Îşi adună picioarele întinse pe sub birou, pînă în cealaltă parte a acestuia, şi se ridică de pe scaun.

— De unde începem ?

— De la personalitatea victimei.

*

O jumătate de oră mai tîrziu, Vartunian opri maşina în faţa intrării uzinei unde lucrase victima.

Primul drum a fost la directorul întreprinderii, care, deosebit de afectat de cele întîmplate colaboratorului său, ţinu să ne asigure că dispariţia lui Vasile Ionescu constituie o grea pierdere pentru uzină.

Pe scurt, Vasile Ionescu lucrase în întreprindere de la terminarea Institutului Politehnic, adică aproape douăzeci de ani, timp în care îşi dovedise cu prisosinţă onestitatea şi capacitatea sa profesională. Ca urmare a aprecierii unanime de care se bucura, fusese numit şeful secţiei de mecanică, sectorul cheie al uzinei, şi făcea parte din colectivul de conducere al întreprinderii.

Cînd am părăsit biroul directorului, ştiam că activitatea profesională a victimei se bucurase de aprecieri elogioase din partea colectivului din care făcuse parte, dar, din păcate, nu era suficient. Trebuia să-i cunosc şi viaţa particulară.

Privindu-mi ceasul şi văzînd că este trecut de ora două, m-am îndreptat spre secţia de mecanică pentru a-l căuta pe inginerul Mircea Matcescu, adjunctul şi prietenul victimei, după cum îl recomandase directorul.

Am pătruns într-o hală monobloc, ale cărei dimensiuni le depășea pe cele a peroanelor din Gara de Nord.

Dan scoase un șuierat admirativ și remarcă :

— Dacă și pardoseala ar fi fost făcută din sticlă, să juri că am intrat într-un imens acvariu fără apă...

Am aruncat o privire circulară peste sutele de oameni care manevrau cu pricepere o pădure de mașini-unelte de forme și dimensiuni inimaginabile ; de la mașini de danturat, nu mai mari ca un scaun de bucătărie, și pînă la imensele caruseluri ce concurau cu succes înălțimea și suprafața unei case cu etaj.

— Acolo trebuie să fie... — zise Dan, întrerupîndu-mi meditația și arătîndu-mi în centrul halei, de care ne apropiasem între timp, o construcție turn unde erau adăpostite birourile secției.

Am dat aprobator din cap, am urcat o scară metalică în serpentină și, privind firmele fixate pe ușile birourilor, am străbătut jumătate din culoarul palierului de la etajul întîi. M-am oprit în fața ușii pe care scria „Șeful secției". Prin sticla care domina cea mai mare parte din ușă, am zărit două birouri ; la unul stătea un bărbat preocupat cu studierea unor desene de execuție, iar celălalt era neutilizat.

Dîndu-mi seama că datorită zumzetului continuu produs de funcționarea mașinilor din hală n-am șanse să fiu auzit, am intrat în birou fără să mai bat la ușă.

În momentul cînd Dan a închis ușa, datorită izolării fonice, în încăpere s-a așternut o liniște mormîntală.

Bărbatul își desprinse, cu regret, privirea de pe desene și se interesă :

— Tovarășii ?

— Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu din Brigada omucideri a miliției — am spus, înclinîndu-mă în semn de salut.

Mai întîi ne examină într-un amestec de surprindere și curiozitate, apoi, ridicîndu-se de pe scaun, își ocoli biroul și veni să ne strîngă mîna. Era persoana căutată, Mircea Mateescu, adjunctul secției.

În timp ce ne invita să luăm loc pe scaune, l-am examinat și eu. Era brunet, înalt și suplu, vîrsta între 35 și 40 de ani, și cu o figură deosebit de atrăgătoare. Dacă n-ar fi avut părul ondulat și foarte bogat, putea fi confundat, cu multă ușurință, cu actorul Ion Besoiu.

— Cu ce vă pot fi de folos ? întrebă el, după ce ne traserăm scaunele lîngă biroul lui.

— Probabil că ați aflat ce s-a întîmplat cu Vasile Ionescu, colegul dumneavoastră ? am tatonat.

— Ce nenorocire, domnule ? Un om tînăr și plin de vitalitate să sfîrșească atît de stupid... sub roțile mașinii unui bezmetic... E o mare pierdere pentru cei care l-au cunoscut, ca să nu mai vorbesc de Lela, soția lui... Cum am aflat de această nenorocire, m-am grăbit să mă duc la ea să încerc s-o ajut..., s-o încurajez. Dar ce folos !... Nu cuvorbe poți consola un om năucit de desperare.

— S-ar părea că nu erați numai colegi, ci și prieteni ?

— Cum să nu fim prieteni, cînd timp de cincisprezece ani am lucrat cot la cot în această fabrică... Înainte era o dărăpănătură, din scînduri și cîrpici, iar acum vedeți și dumneavoastră cum arată — zise el, cu o mîndrie involuntară, în timp ce ne arăta prin peretele de sticlă hala de prelucrări mecanice.

— Relațiile colegiale, de muncă, nu le presupun neapărat și pe cele de amiciție strînsă... Trebuie să înțeleg că prietenia dintre dumneavoastră și Vasile Ionescu era continuată și în afara uzinei ?

— Bineînțeles ! Timp de aproape doisprezece ani, cît am fost amîndoi holtei, eram nedespărțiți... Știți dumnea-

voastră, ba cu fete, ba cu un șpriț... Deh... precum burlacii ! Apoi, cum era și firesc, a venit și timpul să ne potolim... Ce mai vorbă, în urmă cu trei ani ne-am oprit la două femei serioase și ne-am căsătorit cu ele, în aceeași zi și la aceeași primărie. Întrucît și soțiile noastre s-au împrietenit repede, am continuat să ne petrecem timpul liber împreună, cînd la mine acasă, cînd la Vasile, cînd la cîte un restaurant sau într-o excursie.

Îmi plăcea volubilitatea și figura deschisă a interlocutorului meu. Am înclinat capul aprobator și am întrebat :

— Credeți că se înțelegea bine cu soția sa ?

— Mai e vorbă ? În afară de faptul că este, după cum v-am mai spus, o femeie serioasă, de caracter, avea toate motivele să-l aprecieze și să-l iubească pe Vasile, mai ales după trista experiență avută în primul ei mariaj.

— A mai fost căsătorită o dată ?

— Da, cu un detracat, un alcoolic înveterat care i-a mîncat sufletul...

— Așa l-a calificat ea ? interveni Dan, care, la fel ca și mine, știa că unele femei, atunci cînd doresc să-și justifice unele acțiuni, nu deosebit de morale, sînt maestre în inventivitatea cu care își acuză soții de toate păcatele lumii.

Inginerul Mateescu i-a aruncat o privire mustrătoare și a continuat :

— Tovarășe locotenent, deși îndoiala ce o exprimați se justifică în suficient de multe cazuri, în ceea ce o privește pe Lela n-are aplicabilitate.

— Sînteți sigur ? insistă Dan, fără a se osteni să-și disimuleze zîmbetul ironic.

— Desigur ! Atît ea, cît și fostul ei soț au lucrat mulți ani în această uzină, așa că am avut suficient timp pentru a-i cunoaște și aprecia după valoarea lor reală,

— Lela s-a despărțit de primul ei soț datorită intervenției lui Vasile Ionescu ?

— Nu ! protestă interlocutorul. Vasile era prea cinstit pentru a se preta la stricarea unui cămin. Cînd s-au cunoscut mai bine, și au decis să se căsătorească, trecuse deja un an de cînd era divorțată de Aganini...

— Paganini ? ? ? se miră Dan, care stenografia discuția.

— Aganini... inginerul Teodor Aganini — îl corectă el, apoi reluă de unde rămăsese înainte de a fi întrerupt : ...Și șase luni de cînd pramatia fusese îndepărtată din uzină. Așa că vedeți, Vasile n-a avut posibilitatea să provoace sau să precipite despărțirea Lelei de soțul ei, deoarece situația se consumase cu multe luni înainte.

Ca urmare a experienței pe care o aveam, eram foarte receptiv la posibila evidențiere a unor triunghiuri amoroase în timpul unei anchete. Bineînțeles, nu din amuzament pentru partea lor anecdotică, ci ca urmare a implicațiilor afective, ce pot conduce și determina acte de violență, finalizate, nu tocmai rar, prin delictul suprem : omuciderea ! Astfel, m-am decis să intru în amănuntele acestei povești.

— Tovarășe Mateescu — am zis —. vă rog să-mi spuneți, care a fost cauza îndepărtării lui Aganini din întreprindere ?

— Au fost cauze multiple, tovarășe căpitan. Printre altele, indisciplina flagrantă (venea băut, se certa cu toată lumea, a lovit un muncitor etc.), neglijență în serviciu, dezinteres eras față de sarcinile ce-i reveneau...

— Deci, incompetență profesională ? am încercat să-i sintetizez „calitățile".

— Nu ! Nici gînd de așa ceva ! Era bine pregătit. În orice caz, la început, în primii săi ani de activitate în uzina noastră, a știut să-și dovedească priceperea...

Citi întrebarea mută din privirea mea și continuă :

— Singura explicație a metamorfozării sale poate fi furnizată de patima beției, iar de la alcool și pînă la paranoism drumul nu-i prea lung... Începi să te crezi o victimă a persecuției celor din jur și... și treci la corectarea „asupritorilor" prin violentare. Parcă acestea sînt fazele, nu ? mă consultă.

— A avut conflicte și cu Vasile Ionescu ? m-am interesat.

— Dacă s-a certat cu toată lumea, evident, nu putea să-l excepteze pe Vasile. Cu atît mai mult cu cît considera că Vasile a avut un rol preponderent în decizia de-a fi exclus din colectivul uzinei noastre.

— Învinuirea era îndreptățită ?

— Pe naiba ! Hotărîrea a fost luată într-un colectiv lărgit, în care Vasile a avut un singur vot.

— Și atunci ?

— Atunci trebuia să i se căsuneze pe cineva... L-a ales pe Vasile, cum la fel de bine putea să-l desemneze pe oricare altul drept conducător al „prigoanei" ce credea că o suferă.

— Știți cumva ce forme a luat supărarea lui față de Vasile Ionescu ? am insistat, din ce în ce mai interesat de acest aspect al relatării.

— Eh !... S-a manifestat ca toți bețivii... prin înjurături. Apoi, ulterior plecării sale din uzină, aflînd că Vasile s-a căsătorit cu Lela, a început să-i dea telefon acasă și, acuzîndu-l că l-a expulzat din uzină pentru a-i lua soția, să-l amenințe că-i va suci gîtul. Dar asta-i o prostie ! Cine are timp să acorde atenție spuselor unui alcoolic ? spuse Mateescu, făcînd cu umerii un gest de nepăsare.

— Ați putea să ne spuneți unde lucrează în prezent Tudor Aganini ? se interesă Dan.

— Nu. Habar n-am. Tot ce pot să vă spun, din cîte am auzit și eu, e că în ultimii trei-patru ani, de cînd a plecat

din uzină, a schimbat trei sau patru locuri de muncă. Ceea ce dovedește, cu prisosință, că e un inadaptabil.

— Unde am putea s-o găsim pe Lela Ionescu ? am întrebat.

— După ce s-a căsătorit cu Vasile, și la cererea acestuia, și-a dat demisia și a rămas acasă. Așa că numai acolo o puteți găsi...

— Mai cunoașteți pe cineva care ar fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile Ionescu ? m-am interesat.

Nu mai avu cînd să-mi răspundă, deoarece în clipa următoare biroul se umplu de zumzetul uniform al mecanismelor care funcționau în hală. Am întors capul spre ușă și, în pragul acesteia, am văzut un bărbat voinic și blond, între două vîrste, care se pregătea să se retragă.

— Ce-i, Dodo ? întrebă Mateescu.

— Vream să te întreb ceva, dar văd că ești ocupat. Lasă că vin mai tîrziu...

— Nu, poți să rămîi.

După ce noul venit închise ușa și ocupă scaunul celuilalt birou, în spatele nostru, i-am reamintit lui Mateescu :

— Ne-ați rămas dator o precizare.

— Da, așa este. M-ați întrebat dacă mai cunosc pe cineva care să fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile... Răspunsul e simplu, excepîndu-l pe Aganini, Vasile avea numai prieteni.

Mă pregăteam să mă ridic de pe scaun, cînd noul venit interveni :

— Mircea, l-ai omis pe Albulescu.

M-am întors spre el și l-am examinat mai atent. Gîtul puternic și trăsăturile aspre, bărbătești, trădau pe fostul sportiv. La această impresie contribuiau și brațele lui mușchiuloase, care apăreau de sub mînecile scurte ale cămășii în carouri.

— Vă rog să-mi iertați lipsa de politețe — se scuză Mateescu. Tovarășii sînt de la miliție, iar dînsul este Dodo Petrache, șeful serviciului nostru financiar.

După ce ne-am strîns mîinile, noul venit și-a tras scaunul lîngă Mateescu și, păstrîndu-și un aer de surprindere, a spus :

— Dacă am înțeles bine, ați cerut relații despre eventualii dușmani ai lui Vasile Ionescu ?

Am dat aprobator din cap și am așteptat.

— Iertați-mi indiscreția, dar nu prea înțeleg rostul prezenței dumneavoastră... Din cîte știu, informațiile pe care le doriți sînt cerute numai în cazurile de omor, cînd se caută criminalul...

Nu l-am ajutat să-și concretizeze ideea, deși știam unde vrea să ajungă.

— ...Iar Vasile, din cîte am aflat, a fost victima unui accident de mașină... Sau nu sînt bine informat ?

— În ceea ce privește cauza decesului lui Vasile Ionescu lucrurile stau așa cum ați spus, iar prezența noastră, ce s-ar părea că vă intrigă, se justifică printr-o suspiciune permanentă și omniprezentă în toate cazurile de moarte violentă. Ce să-i faci ? am spus eu, glumind. Asta-i meseria ! Mai bine ne pierdem timpul decît economisindu-l să lăsăm nepedepsită o eventuală faptă reprobabilă.

— Bine, dar această supsonare, care, după cum spuneți, este caracteristică profesiei dv., trebuie să aibă, totuși, o limită. Nu ? îl luă Petrache drept martor pe Mateescu.

— Întrucît limita la care vă referiți n-a fost încă stabilită, prezența noastră nu trebuie considerată ca insolită. De aceea, vă rog să ne spuneți ce-i cu Albulescu, persoana amintită mai înainte.

El nu păru prea convins de argumentare, iar eu — nefiind tocmai sigur că ipoteza omorului premeditat este

suficient de bine conturată, pentru a-mi asuma riscul răspîndirii unei astfel de idei, care pînă la urmă se putea dovedi a fi falsă — nu m-am considerat obligat să-l lămuresc întru totul.

Mai întîrzie puțin și, văzînd că nu mai am nimic de adăugat, se decise să vorbească :

— Acum vreo șase zile, m-am trezit cu Vasile că intră în biroul meu ca o furtună și-mi aruncă pe birou trei foi de lucru în acord. După ce-am examinat atît documentele aduse, cît și chipul său, am ajuns la concluzia că singurul lucru nelalocul lui era furia ce-l stăpînea pe amicul meu. „Nu pricepi ? !" a întrebat el. Am recunoscut că are dreptate. Atunci, nu tocmai protocolar, mi-a spus că serviciul financiar habar n-are pe ce lume trăiește. Cînd am cerut să-mi explice de ce ne insultă, mi-a demonstrat că avea dreptate. Controlul preventiv aprobase plata manoperei de pe foile de acord ca fiind efectuată, deși comanda respectivă urma să intre în fabricație abia peste două trimestre. Tocmai vream să-i spun că voi da dispoziții precise pentru a nu se mai repeta o astfel de omisiune, cînd m-a poftit să mai examinez o dată foile de acord. Așa am făcut și i-am înțeles furia. Știți, introducerea la plată a unei manopere neefectuate reprezintă o abatere fără consecințe prea mari, deoarece muncitorul care și-a încasat drepturile în avans va realiza comanda respectivă ulterior, fără a mai primi altă remunerație. Deci, în afara unei nerespectări a disciplinei financiare, nu s-a comis o infracțiune majoră.

— Atunci ? îl zori.

— Furia lui Vasile Ionescu era pe deplin justificată. Foile de plată fuseseră falsificate. Cifrele erau corectate, de la 300 la 800 de lei. Desigur, suma nu-i prea mare, dar, o oră mai tîrziu, după ce-am dispus să se verifice plățile

făcute respectivului muncitor, s-a constatat că frauda depășea 20.000 de lei.

— Autorul fiind Albulescu ?

— Întocmai ! Ce-a urmat, e ușor de presupus.. A fost anunțată miliția economică. Dar pînă la venirea acesteia, Albulescu a proferat tot soiul de amenințări la adresa lui Ionescu, din care n-a lipsit și „...am să-i tai beregata împuțitului ăsta de turnător !..."

— Tovarășe Mateescu — m-am adresat eu inginerului —, ați putea să-mi spuneți cine avea cunoștință de faptul că Vasile Ionescu, plecînd de la uzină în noaptea cînd a fost accidentat, urma să ajungă la domiciliul său trecînd prin strada Dragoș Vodă ?

Mai întîi mă privi surprins, apoi îmi răspunse cu o sinceră compasiune :

— Tovarășe căpitan, știți..., nu există om fără tabieturi, iar Vasile respecta această regulă. De ani de zile făcea mereu același lucru cînd pleca de la uzină. Mergea pe jos acasă, străbătînd aceleași străzi, adică : Șoseaua Mihai Bravu, calea Moșilor, strada Ardeleni, strada Episcopul Radu, strada Iernii, strada Dragoș Vodă, strada Mihai Eminescu și ajungea pe strada Toamnei, unde locuia. Făcea această cursă de ani de zile, indiferent dacă ploua, ningea sau termometrul arăta plus patruzeci de grade la umbră. În ceea ce privește persoanele care aveau cunoștință de acest obicei, mi-e greu să fac precizări... știți, Bucureștiul are aproape două milioane de locuitori. În orice caz presupun că mulți dintre cei peste patru mii de salariați ai uzinei îi cunoșteau acest itinerar.

Deși n-am simțit nici o bucurie cînd mi-am văzut spulberat cel mai important element de selectare a bănuiților, am avut grijă să nu-mi exteriorizez deziluzia. O deziluzie pe deplin justificată, dacă se ține seama de faptul că în urma precizării primite aveam de la bun început

teoretic, patru mii de suspecți. Am aruncat o scurtă privire spre Dan și l-am văzut zîmbind mînzește. Eram sigur că se gîndește la cazul Iakocs, pe care l-am anchetat trei luni de zile, interval în care am interogat locuitori ai Sibiului... pentru a aresta criminalul la Brașov!

Considerînd că mi-am epuizat repertoriul de întrebări, mi-am luat rămas bun de la Mateescu și Petrache, care nu păreau prea indispuși de despărțire, dar nu înainte de a-i ruga să-mi indice cîteva din persoanele care au avut relații mai strînse cu victima.

*

După ore mai tîrziu, în timp ce părăseam uzina, făceam bilanțul informațiilor primite de la cele opt persoane indicate de Mateescu. Am constatat, fără eforturi deosebite, că ancheta ar fi fost tot atît de înaintată și dacă m-aș fi abținut de la audierea lor.

— Mergem să discutăm cu Lela Ionescu! am decis, îndreptîndu-mă spre mașina la volanul căreia moțăia Vartanian.

— Este ora cinci! anunță Dan, privindu-și ceasul. N-ar fi oare cazul să mîncăm și noi ceva pe ziua de azi?

Sugestia lui Dan a intrat atît de repede în rezonanță cu stomacul meu, încît nu mi s-a oferit răgazul de a-i respinge propunerea.

Cap. X. Soția victimei

În jurul orei șase după-amiază, am intrat cu mașina pe strada Toamnei și ne-am oprit în fața unui imobil cu două etaje. După ce-am urcat pînă la primul etaj și am acționat

butonul soneriei apartamentului cu numărul 4, am auzit trăgîndu-se zăvorul broaștei Yale și în pragul ușii a apărut o femeie, pînă în 35 de ani, îmbrăcată în negru. Avea obrazul ușor alungit, iar de sub baticul cernit ce-i acoperea părul se vedea un breton scurt, castaniu, care-i ascundea jumătate din frunte. Gura îi era mică, cu buze ușor cărnoase, iar deasupra acesteia un nas scurt, aproape cîrn, sprijinea o pereche de ochelari cu lentile întunecate, verzui.

— Sîntem de la miliție și am dori să stăm de vorbă cu doamna Ionescu — am spus, în timp ce-i examinam chipul. Avea fața trasă și lividă, iar îmbrăcămintea cernită îi reliefa și mai mult paliditatea chipului.

— Eu sînt. Vă rog să poftiți înăuntru — ne invită ea, cu un glas vlăguit, deschizînd ușa larg și pornind spre interior.

Am urmat-o printr-un vestibul și ne-am oprit în încăperea următoare, mobilată cu o garnitură modernă de hol, unde am fost rugați să luăm loc pe fotoliile ce împresurau o măsuță joasă, încărcată cu ziare și reviste.

Mai înainte de a se așeza și ea ne-a pus în față o scrumieră, apoi, după ce luă loc, rămase în așteptare. Spre deosebire de alte femei, care, într-o situație similară, preferă să exteriorizeze mai mult decît simt, eram convins că prin atitudinea ei rece, rezervată, încerca să braveze, să ascundă durerea cauzată de moartea soțului ei. Dacă aș fi considerat că e mai puțin afectată, n-aș fi avut reticențe și m-aș fi grăbit să-mi fac datoria, dar așa... nu prea-mi venea la îndemînă. Deși, de-a lungul anilor, mă obișnuisem să văd oameni morți în cele mai diferite și insolite feluri, cînd eram nevoit să chestionez rudele apropiate acestora mă simțeam întotdeauna stingherit.

Consolîndu-mă cu ideea că oricum nu exista altă soluție, dacă doream — și doream ! — ca Legea să triumfe, am început prin a o condolia prin cîteva cuvinte adecvate situației.

Cînd am terminat, am văzut-o strecurîndu-și pe sub ochelari o batistă și tamponîndu-și ochii.

— Nu vă dați seama ce am pierdut... — spuse ea, cu o voce nesigură, pe cînd încerca să-și domine tremuratul bărbiei.

— Cît timp ați fost căsătorită ? m-am grăbit s-o întreb, deși cunoșteam răspunsul din depoziția lui Mateescu. Stratagema mi-a reușit. Încercînd să-și amintească, a depășit impulsul de a plînge.

— Trei ani... — confirmă ea, în timp ce-și frămînta batista între mîini.

— S-ar părea că era un om tare bun...

— Într-adevăr, era un om deosebit... — mă susținu ea, oftînd adînc.

— Așa ne-au spus și colegii lui de la uzină... — am început eu să canalizez discuția. Mă întreb, totuși, dacă simpatia și admirația stîrnită în jurul lui n-ar fi putut să atîțe invidia sau dușmănia cuiva... Cîteodată, prosperitatea și fericirea unui om pot provoca altuia, care n-a fost capabil să atingă aceleași satisfacții, o stare de adversitate, de ură...

— Soțul meu știa să se poarte cu oamenii, să fie modest, și a avut numai prieteni ! mi-o reteză ea, cu asprime, crezînd că încerc să blamez memoria victimei.

— Nimeni nu dorește să fie subiectul urii altuia, și totuși acest resentiment poate să apară, independent de voința sau manifestările celui vizat. Sentimentele meschine nu trebuie cultivate, provocate, ele sînt generate de mintea îngustă a celor cu sufletul mic.

— In general s-ar putea să aveţi dreptate, în ceea ce-l priveşte însă pe soţul meu nu-i cazul ! Vasile n-a avut duşmani ! replică ea cu proptitudine.

Am privit-o încercînd să-i urmăresc reacţia ochilor. N-am reuşit ; erau bine adăpostiţi în dosul lentilelor verzui. Adoptînd un ton neutru, am întrebat :

— În ce relaţii era cu domnul Aganini, fostul dumneavoastră soţ ?

— Cu Tudor ? a spus ea tresărind.

— Înainte de a vă căsători cu domnul Aganini, aţi mai avut şi alt mariaj ?

— Nu !

— În acest caz, mă refer la domnul Aganini.

— Bine, dar nu văd legătura... — spuse ea, neliniştită, în timp ce-şi scotea ochelarii.

Avea ochii mari, albaştri şi, deşi congestionaţi de plîns, frumoşi.

— Se spune că era în duşmănie cu victima. Nu-i adevărat ?

— Prostii, aruncă ea, pe cînd îşi ştergea lentilele cu batista. Tudor e incapabil să facă vreun rău cuiva... De vorbit, vorbea, dar atît... Este la fel ca şi cîinele care latră .. inofensiv.

— Totuşi, a proferat ameninţări la adresa soţului dumneavoastră — am insistat.

— Parcă numai pe Vasile l-a ameninţat ? Am trăit şapte ani cu el, aşa că daţi-mi voie să-l cunosc mai bine ca oricare altul. Deşi nu era în stare să asiste nici la tăierea unui pui, era oricînd dispus să înjure sau să ameninţe, dar numai atît !

— În ultimii patru ani, de cînd v-aţi despărţit, l-aţi mai văzut ?

— Da. De cîteva ori, cu totul întîmplător.

— Pe stradă ?

— Numai pe stradă !

— Aţi şi discutat sau... ?

— Bineînţeles, ne-am oprit şi am stat de vorbă. Eu am ţinut mult la el... De n-ar fi deprins meteahna alcoolului, nu ne-am fi despărţit. În ultimii doi ani îşi dădea toţi banii pe băutură, iar cînd nu mai avea cu ce să-şi cumpere, făcea scandal.

— Ajungea şi la violenţe ?

Mai întîi îşi plecă ochii, stingheritâ, apoi, fără să-i mai ridice, murmură :

— Citeodată... dar numai sub influenţa alcoolului.

— Cine a intentat acţiunea de divorţ ?

— Eu. N-am mai putut să rezist...

— Cu Vasile Ionescu v-aţi înţeles bine ?

— Pînă la Vasile am considerat că mariaje fericite există numai în imaginaţia romancierilor..., iar cînd am aflat contrariul... — spuse ea, deznădăjduită, şi cîteva lacrimi îi alunecară pe obraji.

— Domnul Aganini era un om gelos ? V-a făcut vreodată scene ?...

— Nu. Niciodată ! Dealtfel, atîta timp cît o femeie îşi vede de treburile ei şi nu dă ocazie la astfel de discuţii, n-au de unde să apară scene de gelozie. Vă repet, dacă n-ar fi deprins patima băuturii, n-aş fi intentat divorţul.

— Domnul Aganini are maşină ?

— Maşină ? Din ce bani, cînd şi-i cheltuia pe toţi în cîrciumi ?

— Mai cunoaşteţi şi alte persoane cu care Vasile Ionescu a mai avut diferende în ultimul timp ? am întrebat, cu dorinţa de a încheia discuţia.

— V-am spus că n-avea duşmani... — începu ea, puţin exasperată de insistenţele mele, dar se opri brusc. Nu înţeleg — reluă ea repede — de ce mă întrebaţi mereu despre duşmanii lui Vasile ? ! Ce legătură ar putea să aibă

aceştia, admiţînd că ar exista, cu moartea soţului meu ?... Doar a fost victima unui accident. Sau... ?

Aşteptam această întrebare, încă de la începutul discuţiei, şi i-am răspuns :

— Cu toate că felul în care s-a produs accidentul este destul de clar, noi nu excludem posibilitatea unui act deliberat. De aceea, pînă nu sîntem complet edificaţi, luăm în considerare toate posibilităţile.

— Vreţi să spuneţi că soţul meu a fost ucis în mod intenţionat ? ! mă întrerupse ea, surprinsă.

— Nu, doamnă. În prezent nu se poate face o astfel de afirmaţie. Cu toate acestea, nu putem exclude nici o ipoteză. De aceea mi-am permis să vă cer relaţii despre persoanele care ar fi putut avea motive să-l ucidă pe Vasile Ionescu.

— Bine, dar e absurd...

— S-ar putea — am recunoscut.

*

Cîteva minute mai tîrziu, pe cînd coboram în stradă, Dan spuse :

— Oare doamna Ionescu s-a întîlnit cu „Paganini", fostu-i soţ, numai pe stradă... întîmplător ?

— Ce vrei să spui ?

— Nimic, în afară de faptul că, deşi ar fi avut destule motive să nu-l simpatizeze pe fostu-i soţ, a respins aprioric orice implicaţie a acestuia în decesul victimei. Această atitudine nu spune nimic ?

— Mai concret ! La ce te referi ?

— Nenumărate-s căile Domnului... a zis odată un cucernic, înapoindu-se acasă pe mai multe cărări.

— Vrei să spui că ar putea fi de conivenţă ?

— Poţi susţine contrariul ? mi-o întoarse el.

Nu i-am răspuns, dar, în timp ce mă așezam lîngă el, pe bancheta din spate a mașinii, nu m-am putut împiedica să remarc transformările pe care le suferise colaboratorul meu în ultimul timp. De unde, la început, cînd venise să lucreze cu mine, era gata să ia drept bun orice i se spunea — chiar și că ospătarii nu încarcă notele de plată —, acum — după experiența dobîndită în anchetele întreprinse în comun —, fără probe criminalistice, era în stare să respingă și ideea că pămîntul s-ar putea învîrti în mod dezinteresat.

Pe cînd mă întrebam dacă, datorită lui, voi mai avea loc să-mi exprim propriile bănuieli, mă împinse ușor cu brațul.

— Băiețașul ăsta, negru, sfrijit și frumos — spuse el, arătînd spre Vartunian —, moare de nerăbdare să afle unde mergem...

Mi-am privit ceasul. Era trecut de șapte jumătate și nu mai aveam chef să continui ancheta.

— Vartunian, pe noi ne lași la „Pangrati", să bem un coniac, iar tu duci mașina la garaj. Pentru astăzi ne ajunge ! am decretat.

Cap. XI. Greșeala căpitanului Maier

A doua zi dimineață, pe cînd urcam treptele de beton ale inspectoratului, am auzit niște pași precipitați în spatele meu. Cînd am întors capul, l-am văzut pe Dan zorindu-se să mă ajungă.

— Cum a dormit mult prea celebrul maestru ? se interesă el, binedispus.

— Ca de obicei, în pat ! l-am asigurat, cu sinceritate, intrînd în biroul nostru. Apoi, fără alte comentarii, am trecut la cele mai presante probleme ale zilei. Ne-am ocupat scaunele și, aproape simultan, am pus mîna pe telefoane. Dan a format numărul bufetului și a comandat două cafele „amare și urgente", iar eu am luat legătura cu miliția economică.

Am cerut să mi se spună care-i situația lui Ion Albulescu, cel care-și afirmase intenția de a scurta beregata lui Vasile Ionescu.

Pe cînd ofițerul cu care vorbeam îmi cerea un răgaz pentru a se interesa, își făcu apariția căpitanul Maier.

— Nicule, vreau să-ți spun ceva... — a început el, după ce în prealabil mormăise un „'Neața !".

Arătîndu-i receptorul ce-l țineam la ureche, i-am făcut semn să aștepte. A dat din cap aprobator, gest care a imprimat o mișcare vibratorie obrajilor săi dolofani, și s-a îndreptat spre fereastră, de unde a început să examineze, cu vădit interes, acoperișurile clădirilor învecinate.

Continuînd să aștept precizarea solicitată Economicului, l-am privit cum stă cu spatele la mine, cu mîinile bine înfundate în buzunarele pantalonilor săi, și m-am întrebat ce-i cu el. Atît figura lui crispată, cît și faptul că nu aterizase pe cel mai apropiat scaun, conform unui obicei de la care nu-mi aminteam să-l fi văzut vreodată abătîndu-se, erau prea grăitoare pentru a nu-mi spune că-l preocupă ceva.

În clipa următoare, am renunțat să mai rezolv „puzzleul" oferit de atitudinea lui neobișnuită, deoarece vocea bărbatului de la celălalt capăt al firului începu să-mi raporteze situația persoanei care mă interesa.

— Dane — am spus, depunînd receptorul pe furcă —, renunțăm la pista Ion Albulescu. De cînd se află în an-

chetă pentru falsurile comise, doarme în arestul preventiv, așa că...

— Nici n-am crezut în ipoteza asta — spuse el, făcînd un gest de indiferență. Nu de alta, dar ar fi fost prea frumos să terminăm atît de repede și să ne luăm tălpășița în concediu...

— Auzi, Nicule — spuse Maior, pe un ton șovăitor, apropiindu-se de biroul meu —, a ieșit o mică încurcătură... Știi...

Prin sosirea cafelelor comandate, mai câștigă un scurt răgaz.

— Vrei să-ți comand și ție o ceașcă ? l-am întrebat, înainte de plecarea bufeticrei.

M-a refuzat, ceea ce, de asemenea, era fără precedent.

— Știi... — reluă, ocolindu-mi privirea —, s-a strecurat o greșeală în stabilirea caracteristicilor mașinii care a provocat accidentul din strada Dragoș Vodă...

— Continuă — l-am îndemnat, cu interesul stîrnit, văzîndu-l că se oprește.

Reîncepu să vorbească, cu ezitări și mai mari :

— Din examinarea sumară a peliculelor de email găsite la fața locului...

— Nu pricep ! Ce-i aia „examinare sumară" ? ! l-am repezit dîndu-mi seama pe unde bate.

— Adică la fața locului... pentru a vă da vouă posibilitatea de a acționa imediat...

— Normal ! Dar după aceea n-ai apelat la laborator ?

— Ba da, însă nu imediat... Abia după ce-am mai discutat o dată cu tine, adică ieri... cînd mi-ai spus că n-a ieșit nimic din cercetarea celor șaisprezece mașini puse sub urmărire...

— Ce spune laboratorul ? i-am retezat-o.

— Au constatat că între stratul de bază, vernil, și cel exterior, albastru, se mai afla unul bej...

— Și tu n-ai putut vedea asta ?

— Ba da, dar, datorită culorii sale, l-am confundat cu un grund...

Am simțit că explodez. Pentru comoditatea lui, am alergat două zile după cai verzi. O clipă, am fost tentat să-l întreb dacă întreprinderea de care-mi spusese că angajează oameni pentru munci unde nu trebuie să ai cap, ci numai brațe, n-o mai avea vreun loc disponibil, apoi m-am potolit. Mi-am reamintit la timp că nici eu nu-s chiar atît de infailibil. În definitiv, ce făcusem la Sibiu cu un an în urmă ? Am alergat luni de zile după un infractor, care, dacă-mi căscam puțin ochii, ar fi trebuit arestat în trei zile.

Dacă-mi puneam în funcțiune creierul — evident, fără a adormi din cauza efortului —, ajungeam repede la concluzia că în munca de cercetare astfel de gafe sînt inerente. Iar detectivul, indiferent de pe ce meridian, care ar avea tupeul să susțină că el a mers întotdeauna, fără abateri, la țintă, ar trebui să aibă un nas intergalaxeic, evident, cu condiția ca legenda lui Pinocchio să fie atît de adevărată ca și lăudăroșenia respectivului polițist.

Într-o anchetă de omucidere, în care infractorul, premeditîndu-și îndelung fărădelegea, a avut suficient timp pentru a-și lua toate măsurile de precauție, ne trezim aproape întotdeauna în fața unui fapt, din care, mai ales la început, e greu să pricepi ceva, deoarece autorul crimei a avut grijă să șteargă urmele ce ar fi putut conduce la identificarea sa. Desigur, faptul că nu-și semnează isprava nu-i tocmai elegant din partea lui, așa cum, dacă stau să mă gîndesc, nu-i nici prea supărător, întrucît, în definitiv, el poate fi blamat numai pentru fapta comisă, nu și pentru

aceea că nu-i dispus să stea în dosul gratiilor. Dacă elucidarea unui astfel de caz ridica multe probleme, dar nu deosebite, lucrurile sînt infinit mai complicate cînd criminalul, ștergîndu-și urmele, are grijă să lase altele — probabil, datorită unui nobil sentiment de altruism —, care pot conduce oriunde... în afara soluționării cazului. Ei bine, din acest moment începe adevărata odisee a anchetatorului însărcinat cu cercetarea cazului respectiv. Pe de-o parte, un hățiș de urme care nu duc nicăieri — și asta o află numai după ce le-a examinat, cu migală, pe fiecare separat —, iar pe de altă parte, cele reale, care, deși, prin „bunăvoința" criminalului, sînt invizibile, trebuiesc evidențiate.

În definitiv, dacă se admite că greșeala este omenească, cu atît mai mult noi avem dreptul la circumstanțe atenuante ; deci, și Maier.

— În orice caz, precizarea făcută de laborator are un efect foarte pozitiv, deoarece restrînge la unitate cercul mașinilor susceptibile de a fi comis accidentul... Cel puțin asta a rezultat din consultarea pe care am avut-o cu băieții de la „Circulație"... Uită-te, ai aici mașina implicată în accident — continuă el, cu graba copilului care, după ce-a spart un borcan de dulceață, demonstrează mamei sale că de fapt nu s-a înregistrat nici o pierdere deoarece capacul acestuia a rămas intact.

Probabil că în momentul în care am întins mîna după foaia pe care mi-o oferea am zîmbit, deoarece, renunțînd la atitudinea sa pocăită, adăugă cu îndrăzneală :

— După cum vezi, se adevereşte zicala : „cîteodată şi ghinionul e bun la ceva..."

— Dan, vino încoace ! am strigat, fără să-l mai ascult, după ce-am privit datele înscrise pe foaia pe care mi-o înmînase.

Dan, care, profitînd de discuția dintre mine și Maier, se apucase să-și demonteze bricheta, țîșni de pe scaun și se apropie surprins.

— Ce s-a întîmplat ?

— Cum îl cheamă pe fostul soț al Leiei Ionescu ?

— Tudor Aganini ! spuse el, după ce-și consultă grăbit carnetul de notițe. Ce-i cu el ?

— Privește și compară datele ! i-am cerut, înmînîndu-i hîrtia primită de la Maier.

— Asta-i bună ! șuieră el, surprins, cinci secunde mai tîrziu.

— Dar ce s-a întîmplat ? interveni Maier, mirat de efectul spuselor sale.

— Independent de reconsiderarea expertizei tale, posesorul acestei mașini făcea parte din persoanele care, oricum, urmau să fie chestionate astăzi — am spus, apoi i-am vorbit de depoziția inginerului Mateescu, colegul victimei. Dane — am continuat, adresîndu-mă colaboratorului meu —, a venit momentul să-l cunoaștem pe domnul Tudor Aganini. Haidem !

— Și eu ? zise Maier, care, în dorința de a înlătura efectele gafei sale, dorea cu orice chip să se facă util.

— Nu-i încă cazul să te luăm după noi — am răspuns, ridicîndu-mă grăbit de pe scaun.

Cap. XII. Suspectul

La ora zece, intrarăm pe strada Armenească, și Vartunian opri mașina la adresa indicată de Serviciul circulației.

În dosul unui gard cu zăbrele metalice, se vedeau două corpuri de clădiri paralele, fără etaj, care erau despărțite

de-o curte lată de vreo zece metri și acoperită atît cu pietriș, cît și cu dudele căzute din cîțiva pomi plantați la întîmplare. Spre fundul curții, la vreo cincisprezece metri de poartă, clădirile se apropiau și spațiul cuprins între ele se transforma într-o potecă care nu depășea un metru și jumătate.

După ce-am trecut de poartă, am văzut două perechi de uși paralele, ce se deschideau spre curte, și am presupus că în dosul lor se află tot atîtea apartamente. Am pășit pe alee și ne-am îndreptat spre fundul acesteia, unde se vedea partea din spate a unui autoturism „Dacia-1300" vopsit în albastru. Cînd am ajuns lîngă mașină, daterită apropierii clădirilor între care era parcată, a trebuit să ne strecurăm pe lîngă caroseria acesteia și peretele din partea stîngă. De la portiera din față, aleea se lărgea din nou, așa că am avut unde să ne scuturăm de praful și zugrăveala ce o luasem de pe zid. În timp ce ne curățam hainele, am privit partea din față a mașinii. Apoi ridicîndu-mi ochii spre Dan, l-am văzut înclinîndu-și ușor capul într-un gest de aprobare. Am mai privit o dată aripa stîngă. Era înfundată și cu farul spart.

— Asta trebuie să fie — zise Dan.

Fără să-i confirm prezumția, deși eram de acord cu el, i-am făcut semn să mă urmeze. După ce ne-am strecurat din nou pe lîngă perete, nu mai înainte de a lua o nouă porție de var pe haine, și-am ajuns în spatele mașinii, am pornit spre a doua ușă din partea stîngă, unde locuia proprietarul obiectului examinat.

Cînd am apăsat pe butonul soneriei, am avut certitudinea că-mi pierd timpul, deoarece la ora aceea persoana căutată trebuia să fie la serviciu. Tăcerea care a precedat zgomotul clopoțelului electric mi-a întărit presupunerea și m-am întors cu spatele spre ușă, cu scopul de a alege apar-

tamentul cu care trebuia să încep pentru a încerca să aflu unde lucrează cel care ne stîrnise interesul. Dar n-am mai avut cînd să mă decid. Un zgomot de paşi în dosul uşii pe care voiam s-o abandonez m-a făcut să întorc din nou spatele curţii.

După ce s-a deschis uşa, am văzut în pragul ei un bărbat scund, îmbrăcat cu o pijama şifonată. Avea o figură aproape rotundă, părul castaniu, rărit destul de pronunţat pe creştet, iar nasul, mic şi uşor borcănat, era încadrat de doi ochi căprui, mici şi tulburi. Nu m-am îndoit nici o clipă că reuşisem să-l scol din somn.

— Ce doriţi ? ! se răsti el, în timp ce-şi ascundea ochii în dosul unei perechi de ochelari cu lentile groase şi întunecate.

— Bună ziua. Am vrea să discutăm cu domnul Aganini... — am început eu.

— Bine, dom'le, da' asta-i oră să deranjaţi un om ? ! spuse el înfuriat.

— Îmi pare rău că v-am tulburat somnul, dar n-avem încotro... Dealtfel a trecut de ora zece dimineaţa...

— Zău, dom'le ? S-a făcut deja zece ? se miră el, apoi continuă cu complicitate : Adevăru-i că azi-noapte am tras-o tare... Nu cred să mă fi culcat-nainte de ora cinci dimineaţa... Dar cu ce vă pot fi de folos ? se interesă el, probabil reamintindu-şi de prezenţa noastră.

— Aici e mai greu de discutat. Dacă nu vă deranjăm prea mult, v-aş propune să stăm de vorbă în casă. Sîntem de la miliţie.

— Aha !... Bravo ! Aţi venit pentru memoriul înaintat la Inspectoratul Capitalei ? Era şi timpul... Vă rog să poftiţi înăuntru.

Am fost introduși într-o încăpere, unde, deosebit de mobila desperechiată, domnea o dezordine atît de cumplită, încît era imposibil să nu te crezi într-o prăvălie de antichități, după ce a fost vizitată de un elefant. Cînd am luat loc pe scaunul oferit — întrebîndu-mă dacă inspectoratul va fi dispus să suporte cheltuielile ocazionate de curățarea costumului meu de praful ce domnea, în cantități industriale, pretutindeni —, m-am interesat :

— La ce memoriu v-ați referit ?

— Acela prin care reclamam ridicarea abuzivă a carnetului de conducere auto de către un agent obraznic, de la Circulație...

— Regret, domnule Aganini, dar trebuie să vă deziluzionez. N-am venit pentru memoriul dumneavoastră...

— Atunci, ce doriți ? întrebă intrigat.

— Să ne spuneți cum ați comis accidentul din strada Dragoș Vodă ?

— Poftim ? ! sări el, ca un profesor după ce s-a așezat pe scaunul pe care un elev „cuminte" a „uitat" cîteva pioneze.

— Mă refer la accidentul soldat cu uciderea unui om și fuga dumneavoastră de la fața locului ! am precizat, cu asprime, în timp ce, printr-un gest cu mîna, îl pofteam să-și reocupe locul pe scaun.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți ! Ce legătură am eu cu această treabă ? spuse Aganini, privind uimit cînd spre mine, cînd spre Dan.

— Una singură, și aceea-i esențială. Accidentul a fost comis cu mașina dumneavoastră ! am zis repede.

— Glumiți, dom'le ? !...

— În astfel de situații, niciodată !

— Bine, dar habar n-am despre ce vorbiți... Cînd s-a petrecut accidentul ?

— Știți bine, acum patru zile, în noaptea de luni spre marți...

— Hai, dom'le, fii om serios ! replică el, parcă satisfăcut de precizarea mea. Cum puteți să mă acuzați de comiterea unui accident în urmă cu patru zile, cînd carnetul meu de conducere e suspendat de-o săptămînă ?

— Serios ar trebui să fii dumneata ! îl luă în primire Dan. Ce argument este acela că n-ai avut carnet de conducere ? ! Parcă fără permis nu puteai să te urci la volan și să provoci un accident ?

— Dar dumneata, tinere, ce te bagi ? ! îl repezi el pe Dan, apoi se întoarse spre mine, cu agresivitate, și mă anunță : Domnule, cu n-am timp de pierdut cu bancuri d-astea-fumate de mult. Te poftesc să-ți iei ciracul de aici și să-mi închizi ușa pe dinafară ! Asta pentru a nu fi nevoit să vă azvîrl eu ! amenință el.

Era atît de amuzant în amenințătoarea sa furie, încît a trebuit să-mi stăpînesc impulsul de a izbucni într-un hohot de rîs. Era la fel de înspăimîntător ca și un cîine pechinez decis să sfîșie o pereche de tancuri „Centurion".

— Cum explicați starea în care se află mașina dumneavoastră ? l-am întrebat, calm, ca și cum, surd fiind, n-am auzit invitația de a-l lipsi de prezența noastră ?

— Mașina mea ? Ce stare ? se miră el.

— Cum i-ați strivit aripa stîngă ?

— Vă țineți de glume ? Mașina mea n-are nimic...

— Haideți s-o vedem ! am propus.

Un minut mai tîrziu, după ce ne strecurarăm din nou pe lîngă zidul ăla scîrbos și mai adăugarăm o nouă porție de var pe haine, Aganini contempla aripa mașinii sale.

— Habar n-am ce s-a întîmplat... — mă asigură el, sincer buimăcit. Acum o săptămînă, cînd am parcat-o, n-avea absolut nimic... Zău, vă rog să mă credeți... — se lamentă el, în timp ce pipăia deconcertat aripa strivită.

— Dacă ați fi în locul nostru ați considera această explicație mulțumitoare ?

— Nu știu... Zău, nu știu nimic ! Poate a făcut-o vreun vecin, invidios că am mașină. Dealtfel, am mai găsit-o și altădată zgîriată... Uitați-vă aici, se mai cunoaște încă... — adăugă el, arătîndu-ne o dungă transversală pe portiera mașinii. Din cauza lor trebuie s-o revopsesc mereu...

— Să mergem și să discutăm în casă — am propus, arătînd spre o vecină care, probabil din curiozitate, se oprise în spatele mașinii și ne privea peste capota acesteia.

După ce am revenit în încăperea puțin primitoare și ne-am reocupat locurile, am trecut la întrebările clasice :

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut luni seară, între orele zece și miezul nopții ?

— Luni după-amiază, fiind ultima zi de serviciu înainte de a intra în concediu, m-am dus la „Izvorul Rece" să sărbătoresc evenimentul cu un șpriț. Acolo însă m-am întîlnit cu un fost coleg și ne-am încurcat... Știți, avea un vin grozav...

— Pînă la ce oră ați rămas în restaurant ? l-am întrerupt.

— Cred că pînă-n jurul orei nouă, poate nouă și ceva...

— Ați plecat direct spre casă sau v-ați mai oprit pe undeva ?

— M-am dus direct acasă... Știți, eram prea afumat pentru a mai putea schimba localul...

— La ce oră ați ajuns acasă ?

— Cred că pe la nouă și jumătate...

— Ce-ați făcut după aceea ?

— Ce era să fac ? M-am culcat.

— N-ați mai ieșit din casă ?

— Nu, eram prea amețit... Cum am pus capul pe pernă am adormit...

— Și n-ar fi posibil ca fiind niţel afumat, după cum aţi afirmat, să vă fi urcat la volanul maşinii pentru a face o mică promenadă ? sugeră Dan.

— Este exclus, tinere ! Doar nu sînt somnambul...

Părea atît de sincer încît m-am decis să exclud posibilitatea unei greşeli :

— Domnule Aganini, aveţi telefon în casă ?

Mi-a răspuns afirmativ şi m-a condus în camera alăturată care concura cu succes dezordinea şi praful din cealaltă. Am făcut slalom printre mai multe perechi de pantofi, şi un număr dublu de ciorapi, aruncate la întîmplare pe covor, şi m-am îndreptat spre gheridonul unui studio, unde, printre un număr impresionant de sticle cu diverse etichete, am reuşit să disting şi un post telefonic.

În timp ce formam un număr pe discul aparatului, l-am întrebat :

— Locuiţi singur ?

— Da. Am fost căsătorit, dar am divorţat...

— Cu căpitanul Maier, vă rog — am cerut, după ce s-a stabilit legătura. Gelule, ia-ţi trusa şi vino urgent în strada Armenească !

— De cînd aveţi maşina ? am întrebat, revenind în încăperea unde-l lăsasem pe Dan.

— De vreo patru luni. Am cîştigat-o la Loto...

*

Zece minute mai tîrziu, Maier îşi făcu apariţia ţinînd în mînă nelipsita sa trusă.

Am pornit cu toţii spre fundul curţii şi ne-am strecurat din nou prin strîmtoarea formată de maşină şi peretele clădirii învecinate. Cu această ocazie, am reţinut că Maier s-a purtat ca un adevărat lord ; deşi şi-a înţepenit de două ori gabaritul depăşit în spaţiul acela îngust, a ajuns lîngă

aripa accidentată fără să fi lăsat să-i scape vreo blestemăție, ceea ce era mai mult decît surprinzător.

Fără a mai cere explicații, Maier și-a deschis trusa și a scos un aparat care semăna cu un microscop. După ce a desprins cu un cuțitaș o așchie din emailul mașinii, a scos alta dintr-un plic și, prinzîndu-le pe amîndouă cu o pensetă, le-a vîrît pe rînd sub vizorul aparatului optic. Le-a examinat cîteva secunde, răsucind cele două așchii de peliculă în toate sensurile, apoi a catadicsit să vorbească :

— Pozitiv !

Apoi, considerînd că a fost excesiv de volubil, nu ne-a mai acordat nici o atenție. A scos fotografiile făcute după urmele anvelopelor relevate la locul accidentului și, cu ajutorul unei lupe puternice, a început să le compare cu cele ale cauciucurilor mașinii suspectului.

— Pozitiv ! repetă el, impasibil, cîteva minute mai tîrziu.

M-am întors spre Aganini, care urmărise cu interes manevrele făcute de Maier, și l-am întrebat :

— E clar, domnule Aganini ?

— Ce să fie clar ? spuse el, cu o nevinovăție dezarmantă.

— Faptul că accidentul a fost comis, în mod indubitabil, de mașina dumneavoastră — am precizat, în timp ce mă întrebam dacă-i prost sau își bate joc de mine.

— Dar nu se poate !... E o greșeală... Vă rog să mă credeți... — se porni el, speriat.

— Regret, probele sînt prea sigure pentru a mai exista vreun dubiu. Iar perseverența cu care vă negați fapta e fără sens.

— Bine, da' sînt nevinovat...

— Vă rog să vă îmbrăcați și să ne urmați ! i-am cerut, cu asprime.

După ce-am ajuns la inspectorat, și ne-am despărțit de Maier, am intrat în biroul nostru și l-am poftit pe Aganini să ia loc pe un scaun.

— Sper că ați avut timp să vă dați seama că e de preferat să vă mărturisiți culpa — am început.

— Sînt nevinovat, tovarășe... N-am mai ieșit din casă în noaptea cînd spuneți că s-a comis accidentul... Cînd cu oram atît de ametit de băutură, ce rost ar mai fi avut să plec la plimbare cu mașina ?

— Poate dorința expresă de a vă suprima victima ? sugeră Dan, întrerupîndu-se pentru o clipă din stenografierea audierii.

— Da' ce-aveam cu cu victima ?

— Ați proferat amenințări la adresa ei și, probabil, sub imperiul băuturii, v-ați hotărît să le aduceți la îndeplinire — am replicat.

— Nu știu despre ce amenințări vorbiți !... Așa cum habar n-am cine-i victima, pe care mă tot acuzați c-am lovit-o !

— Cum să nu știți cînd ați pîndit-o, din colțul străzii, pînă a apărut — spuse Dan, ironic.

— Ce-am făcut ? !... Am stat la pîndă... ? Tovarăși, astea nu-s glume ! Vă rog să fiți serioși și să mă scutiți de aceste aberații ! protestă Aganini. Or aveți neapărat nevoie de un vinovat și m-ați ales pe mine ? !

— De ce l-ați ucis pe Vasile Ionescu ? ! I-am luat cu repede.

— Pe cine ? ! Pe Va... Ion... — îngăimă el, tulburat și speriat în același timp.

— Ar fi mai bine să terminați cu această comedie ! Dacă vă mărturisiți fapta s-ar putea să vă ușurați situația — l-am sfătuit.

— Da' sînt nevinovat, tovarăşe ! protestă el ridicînd tonul.

Mi-am spus că singura soluţie pentru a-l face să-şi mărturisească fapta e să-i provoc un şoc psihologic şi, în această direcţie, cea mai bună şi operativă metodă constă din introducerea inculpatului în arestul preventiv. Aşa cum pentru unii „la nuit porte conseil", şi infractorii, odată introduşi într-o celulă, îşi dau seama că rezistenţa lor e zadarnică şi nu le-a mai rămas altă cale decît cea a mărturisirilor complete.

Am pus mîna pe telefon şi-am chemat arestul, apoi am completat formularul de reţinere a inculpatului.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd subofiţerul de la arest îşi făcu apariţia în birou, i-am întins formularul şi i-am spus :

— Îl duci pe domnul la preventiv !

Aganini a mai protestat de cîteva ori, apoi, indignat, s-a ridicat de pe scaun şi a păşit spre subofiţer.

Înainte de a ajunge lîngă gardian, l-am rugat să se înapoieze şi să-şi deşerte tot ce are prin buzunare pe biroul meu. Vădit înfuriat, s-a executat. În grămăjoara ce s-a adunat în faţa mea, deosebit de micile nimicuri ce se pot găsi la un bărbat, se afla şi un inel cu diferite chei.

— Dacă domnul se răzgîndeşte şi vrea să-mi vorbească, te rog să-l aduci imediat la mine — i-am recomandat subofiţerului.

*

— Şefu' — mă întrebă Dan, după ce rămăseserăm singuri —, întocmesc dosarul de trimitere în judecată ?

— Nu-i nici un zor... — am răspuns eu cu gîndul aiurea.

— Ei, asta-i bună! Cum nu-i nici un zor, cînd noi de patru zile trebuia să fim în concediu ? se indignă el.

— Ai vrea să plecăm în concediu chiar și cu riscul de a băga un nevinovat la închisoare ? am replicat, continuînd să mă întreb de ce încearcă o stare indefinită de anxietate.

— Te ții de glume ? se interesă el, contrariat. Cine susține că trimitem un nevinovat la închisoare ?

— De unde rezultă că-i vinovat ?

Dacă n-ar fi avut jumătatea vîrstei de șaizeci de ani, după cum s-a înroșit brusc la față, m-aș fi temut să nu facă un atac de apoplexie.

— Vrei să spui că-i nevinovat ? reuși el să se stăpînească.

— Dane, pînă cînd nu-i probez vinovăția, într-un mod irefutabil, am să-l consider numai suspect... și eu nu trimit un suspect în fața judecătorului ! Clar ?

— Bine, dar e evident... El e vinovatul. În afară de faptul că accidentul a fost comis cu mașina lui, avea și motive să-și suprime victima !

— Se poate, dar eu simt nevoia să mă mai gîndesc la afacerea asta... Și cum dracu' poți să gîndești, cînd n-ai cafea ? ! am făcut eu, în glumă, pe supăratul.

După cum a transmis la telefon comanda cafelelor, am fost sigur că nu mi-a apreciat umorul.

Cap. XIII. Confirmarea

N-am apucat să sorb ultimul strop de cafea, care, după cum se știe, este și cel mai bun, și Dar tăbări pe mine :

— Ei ?... Care-i concluzia, după ce te-ai gîndit cale de-o cafea ?

I-am privit ochii albaștri și nerăbdători. Era ca un copil căruia părinții i-au promis că-l vor duce la bîlci să se dea în călușei și, după ce l-am pus să se spele pe mîini și obraji, constată că a fost numai amăgit.

— Tare mult vrei să pleci în concediu ?

— E și firesc... după un an de oase rupte. Da' lasă asta ! Ce-ai hotărît ? Închei actul de acuzare ?

— Bineînțeles !... De îndată ce ne convingem de vinovăția lui...

— Deci ai rămas la ideea inițială ?

— Nu-i o idee..., ci un principiu ! apoi, lăsînd gluma de-o parte, am continuat : Tot ce-am stabilit pînă acum, cu precizie, e că mașina pe care o căutam aparține suspectului, deci ce-a fost mai greu s-a rezolvat. Acum ne-a rămas ce-i mai ușor... să-i stabilim vinovăția...

— Și cum el își neagă participarea, clasăm afacerea și-l punem pe liber. Nu ? mă întrerupse el, ironic.

— Dacă, într-adevăr, e vinovat, n-avem nevoie de mărturisirea lui ! am zis, trăgînd lîngă mine telefonul și formînd numărul lui Maier. Cînd mi-a răspuns, l-am rugat să-și ia trusa și să coboare în stradă, deoarece mergem din nou în strada Armenească.

În drum, am trecut pe la Procuratură pentru a primi încuviințarea scrisă de care aveam nevoie ca să-mi pot continua investigația.

*

Cînd am intrat în curte, ne-am dus direct spre locul unde era parcată mașina lui Aganini. Cînd am ajuns în spatele ei, l-am rugat pe Dan să mă ajute și am împins-o vreo doi metri, pînă am depășit cele două clădiri care o împresurau.

După ce am descuiat portiera, cu cheile luate de la Aganini, și am deschis-o, l-am poftit pe Maier să se pună pe treabă.

În timp ce Maier își deschidea trusa și-și scotea mănușile de cauciuc, m-am adresat lui Dan :

— Vom profita de faptul că Maier se poate lipsi de prezența noastră pentru a trece la audierea vecinilor lui Aganini.

M-am îndreptat spre corpul de clădiri din stînga, unde locuia și Aganini, și m-am oprit în fața primei uși.

Nici n-am apucat să ridic degetul de pe sonerie și ușa s-a deschis. În pragul ei apăru o femeie planturoasă, între două vîrste, care ne privea cu multă curiozitate. Atît graba cu care ne deschisese ușa, cît și totala ei lipsă de mirare la vederea noastră mă făcură să cred că ne urmărise din dosul perdelelor. Dealtfel, era aceeași persoană care ne privise și cu cîteva ore mai înainte, cînd am examinat prima oară vehicolul împricinatului.

— Sîntem de la miliție și, cu acordul dumneavoastră, dorim să vă cerem cîteva relații cu privire la domnul Aganini, vecinul dumneavoastră.

— Desigur că-s de acord, doar sprijinirea autorităților e o datorie cetățenească... — începu ea, cu o grabă care-mi spunea că ar fi suferit mult dacă aș fi renunțat la serviciile ei. Eu sînt împotriva celor care umblă după căpătuială, după afaceri necurate... Consider că locul tuturor afaceriștilor e la închisoare...

— Puteți să ne furnizați informații cu privire la activitatea „necurată" a domnului Aganini ? am întrerupt-o.

— Îmi pare rău, dar eu nu mă bag pe vecini... Fiecare cu treburile lui...

— Ați făcut totuși o legătură între numele domnului Aganini și persoanele care ar trebui să stea la închisoare ?

După ce-și afirmase atît intoleranța față de paraziții sociali, cît și scrioasele-i preocupări, ce trebuiau să-mi demonstreze că nu face parte din categoria femeilor ocupate, Doamne-ferește, cu cleveteală, se porni, proptindu-și un umăr de cadrul ușii, să-mi țină o conferință de presă :

— Cum să nu fac o astfel de legătură ? Nu-i firesc să mă întreb cum a putut să-și cumpere o mașină atît de scumpă, cînd toată leafa și-o arunca pe băutură... ?

Spunîndu-mi că afirmația interlocutoarei este suficient de interesantă pentru a merita să verific dacă Aganini își cîștigase, într-adevăr, mașina la „Loto", conform declarației sale, am revenit la obiectul imediat al anchetei noastre.

— Vă rog să-mi spuneți dacă l-ați văzut pe domnul Aganini venind sau plecînd cu mașina sa în ultimele patru zile. Mai precis, începînd din seara zilei de luni.

— Îmi pare rău — începu ea, sincer dezolată —, dar nu pot să vă răspund la această întrebare... Toată săptămîna am fost plecată la o rudă din provincie și m-am înapoiat acasă abia ieri seară. Altfel...

— Cu cine mai locuiți în apartament ?

— Cu soțul meu...

— E acasă ? Am putea discuta și cu dînsul ?

— Nu, a mai rămas cîteva zile în provincie, la rudele noastre...

— Vă mulțumesc, doamnă, asta-i tot ce doream să știm.

— Altceva nu vă mai interesează ? se oferi ea, nemulțumită că ne scapă atît de repede din mînă.

— Deocamdată, nu. Dacă va mai fi cazul, însă, nu vom ezita să apelăm la bunăvoința dumneavoastră — i-am promis, pentru a n-o indispune pe o săptămînă.

Ne-am luat rămas bun și, trecînd printre pomii plantați în curte, am ajuns în fața apartamentului opus celui

de unde interlocutoarea noastră continua să ne onoreze cu privirea.

După ce am sunat, ușa ne-a fost deschisă de o femeie încinsă cu un șorțuleț de bucătărie și mîinile îmbrăcate în mănuși de cauciuc. Era frumușică, cu părul oxigenat și nu părea să aibă mai mult de 30 de ani. Cînd ne-am prezentat am aflat că se numește Elvira Cernat.

Deși ochii ei, negri și mari, cochetau atît cu mine cît și cu Dan, n-am răspuns amabilei invitații de a intra în casă, deoarece ne-am lămurit că, în ciuda bunăvoinței arătate, nu ne poate fi de folos. În noaptea de luni spre marți, cînd se comisese accidentul, întrucît soțul ei se afla plecat într-o delegație, se culcase de la ora nouă seara.

La apartamentul următor, am fost întîmpinați de o fetiță de vreo patru ani. I-am privit fața ovală și dolofană, luminată de doi ochișori albaștri, care ne studiau cu curiozitate.

— Am vrea să discutăm cu mămica sau tăticul tău — i-am spus, privind amuzat o mînjeală de ciocolată ce se localiza pe toată porțiunea cuprinsă între năsuc și vîrful gropiței din centrul bărbiei.

— Nu-s atasă — spuse ea, dar nu mai înainte de a-și ridica fustița și a se scărpina pe coapsa dreaptă, pe care apărură de îndată niște urme cafenii, identice cu cele din jurul guriței.

— Știi cumva unde sînt, frumușico ?

— Tătituțu e la țeviți...

— Și mămica ?

— Mămituța e pletată... ți a giț ță nu laț pe nimeni în cață... cînd țînd țingulă.

Tocma vroiam s-o întreb, în glumă, dacă n-ar putea să ne facă și nouă rost de puțină ciocolată, cînd am auzit pași în spate.

Era o femeie tînără, îmbrăcată cu o rochie de mătase, înflorată. Într-o mînă avea o poşetă din lezard, asortată la sandale, iar în cealaltă o sacoşă plină de zarzavaturi şi fructe.

— Pe cine căutaţi ? ne întreba ea.

— Am vrea să stăm de vorbă cu mămica domnişoarei — am spus, arătînd spre fetiţă.

— Adică cu mine ? zîmbi ea.

— Aşa am impresia — am confirmat.

— În ce problemă ?

— Sîntem de la miliţie şi avem nevoie de cîteva relaţii.

— Cu ce vă pot fi de folos ? se interesă ea, după ce, lăsîndu-şi sacoşa în vestibul, ne pofti să luăm loc într-o sufragerie unde ordinea şi curăţenia erau fără reproş ; ceea ce demonstra o meticulozitate aproape exagerată.

— Am vrea să ştim dacă în ultimul timp aţi văzut pe cineva umblînd la maşina domnului Aganini ?

— Nu, în afară de dînsul, pe nimeni... Sper că nu s-a apucat să vă reclame că fetiţa mea i-a spart farul de la maşină ? întrebă ea, îngrijorată.

— Cînd aţi remarcat că farul maşinii este spart ?

— Acum vreo două zile. Florina m-a chemat şi mi-a arătat aripa şi farul, zicîndu-mi că : „Nenea Dorel iar va spune că-i vina mea".

— Aţi mai avut astfel de discuţii cu domnul Aganini ?

— Da, acum vreo lună de zile. A pretins că fetiţa i-a zgîriat maşina şi mi-a cerut să-l despăgubesc. Deşi i-am demonstrat, după vopseaua de pe grila porţii, că a zgîriat-o singur cînd şi-a băgat-o în curte, el a ţinut-o morţiş că-i isprava Florinei. De atunci nici nu ne mai salutăm.

— Ştiţi cumva dacă în ultimul timp şi-a mai scos maşina din curte ?

— Da, dar mai rar ca înainte... De fapt, *numai o dată*.

— Aţi putea să vă amintiţi mai exact cînd anume ?
— Bineînţeles ! Luni seară.
— Sînteţi sigură că n-a fost în altă zi ?
— Foarte sigură, deoarece în seara aceea m-am dus să văd filmul de la cinematograful „Moşilor".
— Aţi putea preciza ora cînd a plecat şi cînd s-a înapoiat ?
— Nu ştiu cînd a plecat. În tot cazul, pe la ora nouă fără un sfert, cînd am ieşit de acasă, maşina mai era încă în curte... Cînd am revenit, n-am mai văzut-o.
— La ce oră v-aţi înapoiat de la cinematograf ?
— Păi... cred că trebuie să fi fost aproape de ora unsprezece — aprecie martora, după o scurtă ezitare.
— Ne puteţi spune dacă l-aţi auzit cînd s-a înapoiat ?
— Da. Cu aproximaţie, cam un sfert de oră mai tîrziu. Auzind zgomot în curte şi crezînd că a venit soţul meu de la serviciu, m-am dus să-i descui uşa. Astfel am văzut că maşina reapăruse la locul ei, iar domnul Aganini se îndrepta spre uşa apartamentului său.
— Vă rog să-mi iertaţi insistenţa — mă scuzai —, dar ne interesează, în mod deosebit, tot ce-aţi văzut cînd aţi privit în curte.
— N-am mai văzut nimic, în afară de ce v-am spus... — zise ea, înălţîndu-şi umerii într-un gest de regret.
— Încercaţi să vă amintiţi ce făcea domnul Aganini cînd l-aţi văzut în curte ?
— Cînd am deschis uşa, l-am văzut închizînd poarta şi pornind spre locuinţa sa. În clipa cînd, dîndu-mi seama că nu era soţul meu, am închis uşa, l-am auzit zdrăngănindu-şi legătura cu chei.
— La ce oră se încuie poarta imobilului dumneavoastră ?
Interlocutoarea mă privi o clipă mirată, apoi răspunse :

— Exceptînd-o pe cea mare, prin care-şi manevrează domnul Aganini maşina, poarta mică, de acces, nu se mai încuie de ani de zile... Locatarii pierdeau atît de des cheia încît s-a renunţat la închiderea ei.

— Care dintre locatari mai au chei la poarta mare ?

— Din cîte ştiu eu, nimeni. Întrucît lacătul a apărut pe poartă după ce şi-a cumpărat domnul Aganini maşina, era firesc să-l fi pus dînsul. Şi cum nu este în relaţii de prietenie cu nici unul dintre locatari, nu văd de ce ar fi dat chei şi altora. În orice caz, admiţînd că a dat totuşi chei celorlalţi locatari, familia mea a fost neglijată — zise ea, amuzată.

În timpul conversaţiei, fetiţa se învîrtise ca un titirez printre genunchii mei, apoi deveni mai activă şi trecu la escaladarea lor. Trebuie să recunosc că atenţia ce mi-o acorda nu mi-a produs nici o bucurie, deoarece, în ciuda celor patru ani ai ei, n-am exclus nici o clipă posibilitatea de a mă trezi cu niscaiva pete umede pe pantaloni. Mai păţisem eu o poveste d-asta suficient de recent pentru a nu-mi dori să repet experienţa. Tocmai vream s-o povăţuiesc să se joace cu „nenea Dan", cînd renunţă să-mi mai acorde atenţie şi dispăru grăbită în altă încăpere. Am respirat uşurat şi am reluat chestionarea martorei :

— Doamnă, aţi putea să-mi precizaţi ora cînd s-a înapoiat soţul dumneavoastră acasă ?

— Cîteva minute mai tîrziu, după ce l-am auzit pe domnul Aganini descuindu-şi uşa, adică imediat după unsprezece şi un sfert.

În clipa următoare, Florina năvăli în cameră ţinînd în mînă o bucată de ciocolată, probabil resturile celei ce o mîncase înainte de venirea noastră, şi m-am ridicat grăbit de pe scaun.

— Cînd am putea sta de vorbă şi cu soţul dumneavoastră ?

— În principiu, oricînd pînă la amiază. După ora două, lucrînd în schimbul doi, pleacă la serviciu.

În momentul în care părăseam încăperea, am avut grijă să nu observ că Florina, urcată pe scaunul abandonat de mine, încerca, ca o bună samariteană, să-mi ofere din ciocolata ei. Mă ridicasem la timp.

*

Pe Maier l-am găsit pe banchetа din spate a mașinii, unde-și fuma tacticos țigara.

— Ei cum a fost ? Ați scos ceva ? se interesă el.

— Da, atît cît trebuia pentru a dovedi, și printr-un martor, că, în noaptea cînd a avut loc accidentul Aganini a circulat cu mașina... — începu Dan.

L-am întrerupt, adresîndu-mă lui Maier :

— Tu ești gata ?

— Parțial. Am nevoie de etalon. Îl amprentăm la inspectorat ?

— Nu-i nevoie. Putem găsi și în casă ce ne trebuie — am zis, scoțînd ordonanța emisă de procuror și legătura cu chei dată de Aganini.

Am pornit spre apartamentul acestuia.

După ce-am descuiat broasca Yale și am intrat în vestibul, în prezența vecinilor, invitați ca martori, ne-am îndreptat spre ușa ce presupuneam că ascunde încăperea de unde voiam să încep. Instinctul de orientare nu m-a înșelat. În fața noastră se afla camera de baie.

— Începe cu chestia asta — am spus, arătînd pe poliță de deasupra lavoarului un pahar în care se afla un tub cu pastă și o periuță de dinți.

Cînd Maier a început să-și tragă pe mîini mănușile, am ieșit cu Dan să ne aprindem țigările.

N-am apucat să le fumăm şi Maier şi-a făcut reapariţia. Într-o mînă îşi ţinea trusa şi în cealaltă o bandă de hîrtie care putea fi asemuită cu „moartea muştelor".

S-a dus pînă la maşină şi, reocupînd bancheta din spate, şi-a pus trusa pe genunchi. Apoi, după ce a deschis-o şi a scos dinăuntru aparatul optic de comparare, a vîrît sub obiectiv atît banda adusă din casa lui Aganini, cît şi cea scoasă dintr-un buzunar al trusei. Cîteva minute mai tîrziu, fără nici o ezitare, a spus :

— Pozitiv !

Dan s-a uitat la mine ironic, dar nu l-am observat.

— De unde ai făcut prelevarea ? l-am întrebat pe Maier.

— Cum era firesc... de pe clanţa portierei din stînga şi de pe volan.

— Putem pleca... Încuiaţi maşina ! am decis, pornind să fac acelaşi lucru cu uşa apartamentului lui Aganini.

— Nu te mai surmena — glumi Maier —, am tras eu yalele de la uşa suspectului.

Ajungînd în stradă, am mai aruncat o privire asupra celor două canaturi ale porţii, peste care era trecut un lanţ cu zalele prinse în veriga unui lacăt. În spatele duzilor plantaţi în curte, la vreo cincisprezece metri de gard, am zărit spatele maşinii lui Aganini.

Probabil că lui Maier i s-a părut că contemplu prea mult ansamblul, deoarece m-a strigat prin portiera maşinii noastre pentru a se interesa dacă m-am uitat lîngă gard.

În clipa în care m-am întors şi am pornit spre colegii mei, am avut impresia că am omis ceva important. Profitînd de liniştea care a domnit în maşină pe tot parcursul, am încercat să-mi definesc senzaţia de anxietate ce mă încerca, dar n-am reuşit. Cînd am oprit în faţa inspectoratului, am renunţat să-mi mai chinuiesc mintea, spunîndu-mi că-mi pierd timpul degeaba.

Cap. XIV. Interogatoriul

Cînd am intrat în biroul nostru, era aproape şapte seara.

— Dacă mă lăsai să întocmesc actul de acuzare cînd ţi-am propus, acum eram în drum spre litoral — zise Dan, cu imputare.

Mai înainte de a-mi ocupa scaunul, am spus :

— Decît să mă fi zbuciumat tot timpul, întrebîndu-mă dacă punînd sub acuzare un nevinovat n-am comis o eroare, mai bine aşa... Prin alergătura noastră, suplimentară, am exclus riscul unei erori judiciare.

— Eu să fi fost într-o situaţie similară şi în locul altcuiva — nu spun cine ! —, aş fi recunoscut că, din exces de zel, am pus sub semnul întrebării nişte dovezi cărora datorită naturii lor li s-ar fi putut acorda tot creditul de la bun început — zise Dan maliţios.

Nefiind prea convins că trebuie să-mi recunosc greşeala, am omis să-i răspund.

— Şi, în definitiv, chiar dacă persoana amintită şi-ar recunoaşte culpa... tot aia ar fi... Oricum, n-am mai putea recupera ziua de azi, pe care am pierdut-o degeaba — continuă el cu o filozofică resemnare.

— Începem interogatoriul ! am decis.

*

Cîteva minute mai tîrziu, un subofiţer îl introduse pe Aganini în birou şi se retrase.

Stătea în picioare, lîngă uşă, şi mă fulgera cu privirea. Era atît de pornit, încît mi-am spus că pe viitor ar trebui să-mi fac rost, pentru orice eventualitate, de-un paratrăsnet.

— Vă rog să luaţi loc — am zis, indicîndu-i scaunul din faţa biroului meu.

Pentru o clipă, păru că nu-i dispus să ţină seama de invitaţie, apoi se execută.

— V-aţi hotărît să vă recunoaşteţi fapta ?

— Ce faptă să recunosc, dom'ne ? ! Crezi că m-ai găsit pe mine de prost... să-mi asum răspunderea pentru un accident de care habar n-am ? ! se indignă dînsul.

— Vă asigur că aud foarte bine, domnule Aganini, şi, deci, nu-i nevoie să ridicaţi tonul...

— Ce-ai vrea, dom'ne, să mă gudur şi să dau din coadă, cînd dumneata îmi pui în spate o crimă în care n-am nici un amestec ? ! mă întrerupse el, înfuriat.

— Acum vorbesc eu şi nu vreau să fiu întrerupt ! l-am avertizat, cu asprime, pentru a-i tempera impetuoasa revoltă. Vă rog să fiţi atent la precizările pe care le voi face, deoarece ele vor constitui capetele de acuzare ale actului de trimitere în judecată. Primo, există un martor. Acesta afirmă că v-a văzut revenind cu maşina imediat după consumarea accidentului...

— E o minciună !...

— Nu vreau să mai fiu întrerupt ! am ridicat glasul. Secundo, examinarea criminalistă a locului infracţiunii a indicat, în mod indubitabil, că accidentul a fost comis de maşina dumneavoastră...

— Dar vă jur că sînt nevinovat !... — protestă el din nou.

Am avut impresia că protestează cu mai puţină convingere ca înainte. Probabil că, în sfîrşit, îşi dăduse seama că s-a înfundat prea adînc pentru a mai putea scăpa. Ochii săi nu mai aruncau fulgere, ci mă priveau într-un amestec de emoţie şi teamă.

— Domnule Aganini, am mers pînă acolo încît n-am exclus posibilitatea ca dumneavoastră să fiţi nevinovat, deşi nu mai era nici o îndoială că accidentul a fost comis cu maşina ce vă aparţine...

— Şi v-aţi convins că sînt nevinovat... Aşa-i ? spuse el cu o speranţă nedisimulată.

— Nu tocmai... Ne-am convins de contrariu. Deosebit de constatările anterioare, suficiente pentru inculparea dumneavoastră, am stabilit, după relevarea amprentelor digitale lăsate pe clanţa portierei şi pe volan, că dumneavoastră aţi fost unica şi ultima persoană care a manevrat maşina implicată în accident. În concluzie, ţinînd seama de irefutabilitatea probelor administrate, sper că vă daţi seama că nu prin respingerea acuzaţiei veţi putea obţine clemenţa Justiţiei.

Cînd am tăcut, a plecat privirea spre duşumea, apoi, luîndu-şi capul între mîini, a început să plîngă cu disperare.

Aşteptînd să se liniştească, i-am privit umerii scuturaţi de un spasm violent şi m-am gîndit la o insectă care încercînd să scape dintr-o pînză de paianjen s-a încurcat în mod irevocabil şi, epuizată, îşi acceptă soarta cu resemnare.

— Domnule Aganini, doriţi o ţigară ? am zis, întinzîndu-i pachetul.

După ce i-am aprins-o, continuînd să-mi evite privirea, a început să tragă din ea cu aviditate.

Fumase aproape jumătate din ţigară, cînd Dan, ridicîndu-şi nasul din notesul unde stenografiase audierea, interveni :

— Oare cum aţi putut comite o faptă atît de odioasă ?

— Nu ştiu... L-am urît... De cîte ori beam îmi aminteam de felul în care s-a purtat cu mine... Nu i-a ajuns că

mi-a luat nevasta..., m-a dat și afară din serviciu... — bîigui el, cu o voce dogită și vlăguită.

— Vă rog să ne relataţi cum aţi procedat — am cerut eu.

— După ce m-am înapoiat de la restaurant și am văzut mizeria și singurătatea casei mele... — începu el să relateze cu un aer absent —, am simţit cum mă cuprinde revolta împotriva celui care făcuse totul pentru obţinerea decăderii mele... Am mai simţit și altădată dorinţa de a-l distruge... probabil că în seara aceea am fost mai beat ca de obicei și n-am putut rezista impulsului de a mă răzbuna...

— Cunoșteaţi ora și drumul pe unde se înapoia de la serviciu ? îl întrebă Dan, văzîndu-l că se oprește.

— Da, așa-i... I-am ieșit în cale și l-am lovit... — adăugă el și, lăsîndu-și fraza neterminată, începu din nou să plîngă.

Am întîlnit privirea lui Dan și, văzîndu-i zîmbetul sarcastic ce-i încreţea rădăcina nasului, i-am intuit gîndurile : „Aha ! Domnu' schimbă tactica. Dacă cu nonculpabilitatea n-a mai ţinut, invocă starea de ebrietate pentru a-și asigura niscaiva circumstanţe atenuante... Da' iar se-nșală, deoarece omorul fiind premeditat, se va considera că s-a îmbătat în vederea comiterii faptei, ceea ce-i va aduce, contrar tacticii sale, o porţie suplimentară de pedeapsă, pentru perversitatea cu care și-a combinat planul."

— Vă mai amintiţi ce-aţi băut în seara aceea ? l-am întrebat.

Mai întîi, și-a ridicat capul și m-a privit ca și cum atunci s-ar fi sculat din somn, apoi, după ce am repetat întrebarea, a început să precizeze :

— La început am băut coniac, apoi am comandat o baterie de vin... Mai mult nu-mi amintesc...

— Cît coniac aţi băut ?

— Pentru că am început cu el, îmi amintesc bine. Am băut 300 de grame.

— Împreună cu amicul dumneavoastră ?

— Nu. Numai partea mea. El a băut la fel ca mine, tot 300 de grame.

— Cînd aţi părăsit restaurantul şi aţi plecat spre casă, v-aţi întîlnit cu vreo cunoştinţă de-a dumneavoastră ?

— Nu ştiu... Nu-mi mai amintesc cînd am plecat şi cînd am ajuns acasă...

— Cine era amicul cu care aţi băut ?

— Un fost coleg de serviciu.

— Numele său, vă rog.

— Dodo Petrache.

— Cunoaşteţi adresa lui ?

— Nu. N-am fost niciodată la el acasă. De obicei, cînd vream să bem, plecam direct de la fabrică.

Avînd impresia că nu auzeam pentru prima oară acest nume, am întrebat :

— Domnul Petrache nu lucrează la Uzina Metalurgică „Obor" ?.

— Ba da. Este şeful serviciului financiar.

Privindu-mi ceasul şi constatînd că e seara, m-am decis să amîn pentru a doua zi luarea declaraţiei prin care Aganini îşi recunoştea fapta.

★

— Dane, n-ar fi oare cazul să mîncăm ceva ? l-am consultat, după ce Aganini a fost scos din birou.

— Ce mai întrebi ? ! se grăbi el, probabil de teamă să nu mă răzgîndesc. Or poate crezi că am de gînd să restabilesc performanţa răposatului Ghandi ?...

— Nu. Nici într-un caz ! Ai fi prea periculos pentru cei pe care-l anchetăm...

— Chiar așa ?...

— Exact așa ! Astăzi, la o oră cînd încă nu puteai să fii prea flămînd, ți-ai arătat cu prisosință înclinațiile spre antropofagie... Mă refer la Aganini.

— Și n-am avut dreptate ? se revoltă el.

— Nu mă refer la culpabilitatea lui, ci la faptul că ai fost gata să-l pui sub acuzație deși nu erai în posesia unor probe concludente.

— Nu că ești grozav, șefule ! Cum mai poți să-mi aduci imputări pe chestia asta, cînd pînă la urmă am ajuns tot de unde am plecat ? Adică la propunerea mea ! Și pentru că veni vorba — spuse el răutăcios —, cum justificăm timpul pe care l-am pierdut de la amiază, cînd vinovăția lui era dovedită, și pînă acum, seara ?

— Simplu. Prin necesitatea de a-i stabili, fără echivocuri, vinovăția...

— Cunosc placa !... Și, dacă mi-o mai pui o dată, nu mai găsim nici un restaurant deschis.

— Întrucît închiderea restaurantelor, în următoarele trei ore, este certă, iar rezultatele prelucrării tale putînd fi, în cazul cel mai bun, iluzorii, admit că mi-aș pierde timpul... și, cel mai grav, friptura !

— Unde mergem s-o mîncăm ? se interesă el, pe cînd ieșeam din birou.

— Am auzit că la „Izvorul Rece" au un grătar grozav.

Dan m-a privit surprins, apoi, fără a face comentarii, a început să coboare alături de mine treptele scării.

*

În restaurant, contrar temerilor mele, am găsit suficiente mese libere pentru a nu mai fi nevoit să-i fac curte vreunui chelner. Am ales una și ne-am instalat.

Cînd chelnerul s-a apropiat de masa noastră și ne-a întins meniul, datorită foamei, n-a mai fost necesar să-l consultăm pentru a cere cîte un ficat de purcel și un mușchi de vacă la grătar. Apoi, în timp ce ospătarul voia să plece pentru a dispune executarea comenzii, Dan ținu să-i reamintească că fripturile, la fel ca și peștele, au nevoie de un mediu adecvat, lichid și mai ales rece.

Două minute mai tîrziu, chelnerul, dînd dovadă de-o operativitate neobișnuită pentru profesia lui, își făcu apariția cu patru sticle de bere și ne asigură că dorința noastră e pusă pe jeratic.

L-am lăsat să bage sticlele în frapieră și i-am făcut semn să se apropie. Cînd a ajuns lîngă mine, am scos din portofel buletinul de identitate a lui Aganini și i-am arătat fotografia acestuia.

— Îl cunoașteți pe acest domn ?

— Desigur ! s-a grăbit el să confirme, după ce a aruncat o scurtă privire asupra pozei. E domnu' inginer. Un vechi client de-al nostru...

— Sîntem de la miliție și vrem să știm cînd l-ați văzut pentru ultima oară în local ?

— Parcă acum vreo patru zile... nu-mi amintesc exact... Dar ce-i cu dînsul ?

— L-ați servit dumneavoastră ? am continuat, fără să mă fi grăbit să-i satisfac curiozitatea.

— Nu, Gheorghiță, colegul meu...

— E de serviciu acum ?

— Da.

— Vă rog să-i spuneți că dorim să stăm de vorbă cu dînsul.

Cîteva clipe mai tîrziu, chelnerul care-l servise pe Aganini se aplecă spre mine și, intrigat, se interesă cu ce-mi poate fi de folos.

— Aţi putea preciza cînd l-aţi servit pentru ultima oară pe dînsul ? am zis, arătîndu-i fotografia lui Aganini.

— Luni după-amiază — mi-a răspuns fără să ezite.

— Perfect. Acum vă rog să-mi spuneţi cînd a venit şi pînă la ce oră a stat în local ?

— Cred că o sosit în jurul orei cinci şi a rămas la noi pînă spre ora zece, cînd au plecat...

— Cine a mai fost cu el la masă ?

— Un prieten de-al dînsului... Nu ştiu cum îl cheamă, da' au mai băut împreună la noi...

— Cum arăta ?

— Era un bărbat voinic, cu părul blond şi faţa puternic bronzată.

— Cînd acest domn a părăsit localul — am continuat, arătînd spre fotografia lui Aganini —, aţi avut impresia că e turmentat ?

— Turmentat... ? zîmbi chelnerul. Era cuc !... Dacă nu-l ajuta prietenul dînsului, n-ar fi putut să ajungă nici pînă la uşă.

— Vă mai amintiţi cu ce i-aţi servit ?

— Numai un moment — spuse interlocutorul meu, scoţînd un carneţel pentru făcut socoteala consumaţiilor. Începu să-l răsfoiască spre înapoi şi oprindu-se la o filă, spuse : — I-am servit cu patru mici, 600 de grame de coniac şi două baterii de vin „Cotești".

Întrucît, în timpul discuţiei, chelnerul pe care-l chestionam fusese chemat de mai mulţi clienţi, iar cel care ne servea pe noi începuse să aşeze fripturile pe masă, i-am mulţumit pentru amabilitatea sa.

Datorită apetitului devorant şi setei ce l-a succedat, n-am mai avut cînd să discutăm, iar cînd am reuşit, în sfîrşit, să ne săturăm, eram prea moleşiţi pentru a nu ne dori un somn odihnitor.

Cap XV. În sfîrșit, încep să gîndesc

A doua zi dimineața, Dan zise :

— Vrei să-ți spun o ghicitoare ?

— De ce nu ? am admis.

— Dacă pînă la ora zece formulez acțiul de scuzare...? unde sînt băieții la ora douăsprezece ?

— Probabil că se învîrtesc pe lîngă dactilografă și-i fac curte pentru a o convinge să-l bată la mașină — am tatonat.

— Aș ! exclamă el disprețuitor. Chestia e deja aranjată. Cînd am venit, m-am întîlnit cu Nelly, dactilografa șefului, și, băuat fin cum sînt, am făcut aluzie la o pereche de mascote de ciocolată... Ei bine, fiind și ea fată subțire — la figurat, pentru că altfel are peste 80 de kilograme ! —, s-a grăbit să mă asigure că pentru o ofertă atît de generoasă ar fi dispusă să copieze, pe de-a-ntregul și simultan, o biblie, un coran și un talmud. Așa că... n-ai ghicit ! La ora douăsprezece, băieții se călătoresc, în goana „Mustangu"-lui lor, spre mult visatul litoral. Este ?

— Este — am admis eu distrat.

În timp ce Dan s-a apucat să scrie raportul, cu hotărîrea de a-l termina cît mai repede, am început să mă gîndesc din nou la starea de neliniște care m-a încercat după ultima vizită făcută la Agunița. Mai întîi, n-am mai știut cînd mi-a intrat în ulcică subconștientul, apoi, începînd să deru-

lez cu încetinitorul filmul vizitei, am stabilit că am fost încercat de acea senzație în momentul în care Maier m-a zorit să mă-sui în mașină. Dar, prin localizarea momentului, tot n-am obținut vreun rezultat.

După ce-am umblat vreo zece minute prin arhiva creierului, am ajuns la concluzia că, după toate probabilitățile, am fost victima unei iluzii. Cînd m-am decis să închei un armistițiu cu mine, am început să mă gîndesc la inculpat și mi-am spus că principala cauză a dramei pe care-o anchetasem fusese generată de abuzul de alcool. Apoi, pentru că tot n-aveam altă treabă mai bună, m-am apucat să calculez, ținînd seama de cumulul băuturilor ingerate, ce concentrație alcoolică a avut Aganini în momentul accidentului.

Cînd am terminat de calculat, am rămas surprins și, crezînd că am greșit, am revăzut datele, dar coeficientul de îmbibare alcoolică a rămas neschimbat.

— Dane, știi ce concentrație alcoolică a avut Aganini în momentul accidentului ?

— Poftim ? a spus el, ridicînd capul și privindu-mă mirat.

După ce i-am repetat întrebarea și el a ridicat din umeri, fără a se arăta prea curios, am precizat :

— Aproape 4 la mie.

A mîrîit nemulțumit că nu-l las să termine raportul și s-a aplecat asupra hîrtiei, dar, mai înainte de a fi atins cu vîrful peniței stiloului raportul, realiză importanța constatării mele și sări ca ars :

— Cum ai spus ? !... 4 la mie ? Nu se poate !

— Verifică și tu ! l-am poftit.

— Formidabil ! a exclamat el, o jumătate de minut mai tîrziu după ce și-a terminat calculul. Cum dracu de n-a murit ?... De la 3 la mie se intră-n comă !... Probabil

că numai antrenamentul său susținut i-a evitat ireversibilitatea gradului de intoxicație atins. Nici nu-i de mirare că în halul în care se găsea a putut ucide un om...

A mai clătinat o dată capul, într-un gest ce conținea un amestec egal de admirație și compătimire, și s-a grăbit să acorde atenția cuvenită raportului de care depindea plecarea noastră în concediu.

Scria cu tot atîta sîrguință ca și un candidat la examenul de admitere într-o facultate, după ce începe să se adune lucrările, iar el abia atunci și-a reamintit tema pe care trebuia s-o dezvolte.

L-am privit amuzat vreo zece minute, apoi m-am ridicat de pe scaun pentru a mă dezmorți. Nu ajunsesem încă la fereastră, cînd m-a întrebat :

— Bine, dar tipul ăla... Petrache, cum de a fost în stare să-l care ?... Doar trebuia să fie la fel de beat ca și Aganini ! Nu ?

— Nu tocmai — am zis întorcîndu-mă cu fața spre el. Petrache avînd o greutate aproape dublă față de Aganini era îmbibat cu alcool numai pe jumătate.

Mi-a dat dreptate, printr-o înclinare a capului, și s-a grăbit să-și reia „teza".

M-am întors din nou spre fereastră și am urmărit distrat manevrele pe care le făcea un șofer pentru a-și parca mașina între alte două. Treaba nu era ușoară, deoarece cele două repere erau foarte apropiate unul de celălalt. În clipa următoare, fără să fi făcut vreo încercare de a-mi pune creierul în funcțiune, mintea a început să-mi lucreze-n viteza a patra. Cred că datorită unei izolații defectuoase se produsese un scurtcircuit. Oricum, și indiferent de cauză, efectul a fost colosal. Am realizat, în sfîrșit, ce nu mi-a convenit mie în afacerea asta.

Brusc, am făcut o piruetă și am decretat :

— Dane, lasă dracului raportul! Hai să facc o plimbare!

Dan, oprindu-se din redactare, m-a privit de parcă aș fi fost un dinozaur pe post de solistă în baletul „Lacul lebedelor". Nu i-am mai dat timp să-și revină din uluială, ci am ieșit din birou lăsînd ușa deschisă.

*

După ce ne-am suit în mașină, Dan a încercat să mă descoase, dar l-am poftit să mă lase să mă gîndesc. Dacă tot începuse să-mi funcționeze creierul auxiliar, de detectiv, era păcat să nu profit de ocazie...

Cînd Vartunian a oprit în fața locuinței lui Aganini, am coborît și m-am dus întins în fața porții pe unde și-a vehiculat inculpatul mașina.

— Dane, ce părere ai despre chestia asta? l-am consultat, arătîndu-i lanțul petrecut prin cele două canaturi ale porții.

După cum s-a uitat la lanț și apoi m-a privit, am înțeles că n-a prea înțeles.

— Mă refer la asta! am zis, indicîndu-i cu degetul lacătul care, fixînd cele două capete ale lanțului, atîrna spre stradă.

A pus mîna pe lacăt, l-a pipăit, l-a scuturat și s-a uitat la mine, bănuitor.

— Te ții de glume? s-a informat, dezgustat.

Am scuturat capul, pentru a-l asigura de contrariu, și m-am interesat:

— Crezi că poziția lacătului, spre exteriorul curții, este firească?

Și-a dat seama că nu mă țin de șotii și, pentru a cîștiga un răgaz de gîndire, și-a scos pachetul cu țigări din buzunar, a ales una și și-a aprins-o.

— Atribui vreo importanță acestei observații ? m-a întrebat, intrigat.

— Dane, îți amintești ce-a spus martora care l-a văzut pe Aganini în noaptea producerii accidentului ?

— Desigur ! Mașina se afla la locul ei obișnuit, iar Aganini venea dinspre poartă...

— Perfect ! Deci și-a parcat mașina și apoi s-a dus să încuie poarta. De acord ?

— Evident ! s-a mirat el.

— Dacă așa stau lucrurile, de ce lacătul a fost pus din stradă și nu din curte, cum ar fi fost firesc ?

— Beat fiind, o fi avut chef să lase pe poarta mică și să încuie lacătul din stradă. Ce, la concentrația alcoolică pe care a avut-o, trebuia să se gîndească că, ieșind să pună lacătul din exterior, făcea un ocol nerațional ? Dacă toți bețivii s-ar gîndi la risipa de energie pe care o fac mergînd pe trei cărări, s-ar limita la una singură.

— Martora l-a văzut venind dinspre poarta mare ! i-am amintit.

— Cine-l împiedica să închidă porțile numai prin sprijinire ?... A doua zi, cînd s-a trezit și a plecat la serviciu, a pus lanțul și lacătul prin partea exterioară a porții.

— Vrei să spui că dacă fusese beznetic de atîta băutură a doua zi și-a mai putut reaminti că a uitat să asigure poarta cu lacătul ?

— E imposibil ?

— Nu — am recunoscut.

— Atunci ? De ce atîta tevatură cu lacătul ăsta prăpădit ?

— Dacă ar fi numai poziția nefirească a lacătului, treacă-meargă... Dar mai e ceva... Uite-te la locul unde-i garată mașina lui Aganini !

A privit peste poartă, în direcția indicată, apoi, clătinîndu-și capul, s-a întors spre mine :

— Regret, șefu', dar nu înțeleg unde vrei să ajungi ?

— Admiți că-i posibil ca un om care, printr-o îmbibare alcoolică de 4 la mie, ar fi trebuit să se afle în comă, a putut să-și strecoare mașina printre atîtea obstacole, fără s-o facă armonică ? ! am zis, arătîndu-i pudenda de duzi ce se înălțau haotic pe porțiunea dintre poartă și locul unde se vedea automobilul.

— Ai dreptate ! a spus, o fracțiune de secundă mai tîrziu. Cum de n-am remarcat această situație pînă acum ? apoi, parcă părîndu-i rău că s-a declarat de acord cu observația mea, mă luă repede : Da', în definitiv, ce importanță are asta ? !... Cazul e rezolvat. Nu numai că infractorul a fost dovedit prin probe științifice, dar și-a și recunoscut culpa...

— Coroborează acum poziția neliniștită a lărătului cu modul misterios în care mașina a ajuns, intactă, la locul de garare — am spus, omițînd să-i răspund.

— Consideri că Aganini e nevinovat ?

— Nu despre Aganini e vorba, ci despre faptul că nu putem considera cazul rezolvat fără a elucida și aceste aspecte... Aspecte complet anormale !

— Deh... Într-adevăr, s-ar părea că ceva nu se-nvîrtește tocmai rotund... — a mormăit el, îngîndurat, apoi a izbucnit : De ce cauți nod în papură ? De ce mai umbli cu mărunțișuri, cînd e atît de clar ? !...

— Chiar prea clar !... Suspect de clar !

Ochii săi, de culoarea azurului, încercară să-mi ghicească gîndurile, dar nu reuși, poate datorită faptului că nici eu nu știam ce vreau.

— Ce intenții ai ? se decise să mă iscodească.

— Și eu aș vrea să știu...

— Totuși ?...

— Ei bine ! Considerăm că încă n-am descoperit criminalul și o luăm de la început... Asta-i ! am decis.

— Și cu Aganini ce facem ?... Îl eliberăm ?

— Nici gînd de așa ceva ! Nimic n-ar îndreptăți o astfel de măsură. Procedura e completă : i-am probat vinovăția, am stabilit mobilul, iar el, fără nici o rezervă, și-a recunoscut culpa ! Eliminînd hotărîrea noastră de-a face o anchetă suplimentară, situația lui rămîne neschimbată... Bineînțeles, exceptînd faptul că ne vom grăbi foarte încet să-l înaintăm procurorului... În acest fel, vom obține răgazul necesar pentru a afla în ce ape înotăm...

M-am grăbit să străbat cei cîțiva metri care mă despărțeau de mașina lui Vartunian și să ridic receptorul radio-telefonului de bord.

— Alo...

— Stația centrală... — mi-a răspuns o voce bărbătească... Ce doriți ?

— Vorbește căpitanul Apostolescu din Brigada omucideri... Vă rog să-mi dați legătura cu căpitanul Maier de la criminalistică...

— Ce vrei, mă ? se grăbi Maier, o jumătate de minut mai tîrziu, să mă ia în primire.

— Ia-ți trusa și vino în strada Armenească... la Aganini acasă.

— Ascultă — izbucni el —, tu crezi că n-am altă treabă decît să mă plimb toată ziua după bețivul tău ? ! Vinovăția i-a fost probată... așa că te rog să mă scuteși de toate aiurelile tale !

Cum n-aveam nici timp și nici chef de nazurile lui, i-am scurtat-o-n viteză :

— Sînt ofiţer anchetator şi-ţi ordon să te prezinţi imediat la adresa indicată !

După ce-am tăiat legătura şi am pus receptorul la locul lui, am întîlnit figura lui Dan, care, ascultînd convorbirea, părea foarte amuzat.

— Ce ţi se pare atît de nostim ? ! l-am întrebat, încă înfuriat de mofturile lui Maier.

Fără să se sinchisească de felul în care-l repezisem, a spus rîzînd :

— De unde ieri, după-ncurcătura făcută cu identificarea maşinii, se purta cu o solicitudine de îngeraş, acum iar îşi arată colţii...

— Dă-l încolo ! Hai să ne vedem de treabă ! am zis, pornind spre poarta lui Aganini.

Cap. XVI. Un martor îşi retractează depoziţia

După ce-am intrat în curte, m-am îndreptat spre apartamentul unde locuia amica mea, fetiţa cu obrajii mînjiţi de ciocolată.

Uşa ne-a fost deschisă de doamna pe care o cunoscusem cu o zi mai înainte.

— Sărut-mîna, doamnă — am zis, înclinîndu-mă —, sîntem din nou nevoiţi să vă deranjăm. Soţul dumneavoastră e acasă ?

A răspuns afirmativ şi ne-a poftit să intrăm. După cîteva minute, a apărut şi persoana căutată.

Domnul Florin Cristescu, deşi avea părul aproape complet alb, nu cred să fi depăşit 40 de ani. Era de statură sub mijlocie şi avea o figură cu trăsături regulate, aproape fe-

mâinile. Cînd am terminat cu prezentarea și strîngerea mâinilor, am trecut la scopul vizitei noastre.

— Domnule Cristescu, soția dumneavoastră ne-a informat că luni noaptea v-ați înapoiat acasă în jurul orei unsprezece și un sfert, e adevărat ?

— Da, asta-i ora obișnuită cînd mă întorc de la serviciu.

— Întrucît ne interesează tot ce s-a petrecut în locuința domnului Aganini în noaptea aceea, vă rugăm să ne spuneți dacă ați remarcat ceva deosebit ?

— Îmi pare rău, dar nu vă pot fi de nici un folos. Și soția mea mi-a pus aceeași întrebare, după vizita pe care i-ați făcut-o, dar n-am văzut nimic neobișnuit.

— În apartamentul domnului Aganini era lumină aprinsă ? insistă Dan.

— Nu, nu era aprinsă. Pot afirma acest lucru cu certitudine. Știți, curtea noastră este destul de întunecoasă noaptea, mai ales datorită umbrei pe care o formează coroanele duzilor, așa că orice rază de lumină mi-ar fi atras atenția.

— Și n-a fost cazul ?

— Nu, bineînțeles. Cu excepția apartamentului său, celelalte erau scufundate în întuneric.

— Nu înțeleg... — se miră Dan, întorcîndu-se și privind spre doamna Cristescu. Cum ați putut să-l vedeți pe domnul Aganini circulînd prin curte, cînd aceasta era neluminată ?

— Foarte simplu — explică cu bunăvoință amfitrioana —, strada e luminată, iar domnul Aganini venea dinspre poartă...

— Iertați-mă — se îndârji Dan —, dar, chiar și în această situație, dumneavoastră n-ați fi putut să-i distingeți trăsăturile... Poate, cel mult, conturul, statura !...

— Colegul meu vrea să știe dacă sînteți sigură că persoana de care ne-ați vorbit era, în mod cert, domnul Aganini — am intervenit eu.

— Cred că era domnul Aganini... — începu ea, evident descumpănită. Dealtfel, s-a îndreptat și spre locuința sa. Cine altcineva putea fi dacă nu dînsul ?...

Eram edificat. Dan susținuse bine ; precizarea doamnei Cruțescu se dovedise a avea o valoare destul de relativă.

— Dar de ce să vorbesc cu păcate — se decise ea —, poate că m-am înșelat... N-o fi fost dînsul...

— Apropo ! o întrerupse soțul ei. Îmi amintesc că, totuși, am văzut pe cineva ieșind din curte... !

— Ați întîlnit persoana respectivă în curte ? l-am întrerupt grăbit.

— Nu, l-am văzut de departe. Veneam dinspre strada Teiului, cînd am zărit un bărbat necunoscut ieșind pe poartă...

— La ce distanță vă aflați de locuința dumneavoastră cînd l-ați văzut ?

— Cred că mă aflam la vreo șaptezeci de metri.

— Vă rog să-mi spuneți cum arăta : statura, îmbrăcămintea sau orice alte amănunte care credeți că ar putea conduce la identificarea lui.

— Îmi pare rău, dar nu vă pot ajuta... Nefiind o fire curioasă, nu i-am acordat atenție.

— Ce a făcut din momentul în care a ieșit în stradă ? am insistat.

— S-a îndepărtat în direcția Bulevardului Republicii.

— Încercați să vă amintiți, a pornit de îndată spre bulevard sau a mai rămas, să zicem pe lîngă gard ? am întrebat, pentru a-l canaliza pe făgașul de care depindea esafodajul noii mele versiuni de investigare.

L-am văzut cum și-a ridicat privirea spre plafon, într-o încercare vădită de concentrare a memoriei, și am așteptat, mărturisesc, cu nerăbdare.

— Aveți dreptate, așa a făcut ! s-a decis el, după cîteva clipe, care mi s-au părut ore. A moșmondit ceva la poarta mare... Cred că a scuturat-o pentru a vedea dacă e bine închisă. Abia după aceea s-a îndepărtat...

Am răsuflat ușurat și am continuat chestionarea :

— Spuneați că erați la vreo șaptezeci de metri de locuința dumneavoastră cînd l-ați zărit, nu ?

— Întocmai.

— Deci, în timp ce el zăbovea lîngă poartă, distanța ce vă separa s-a mai redus...

— Da, cu 20—30 de metri — confirmă el.

— Perfect. Deci, la un moment dat, distanța ce vă separa de necunoscut n-a depășit cincizeci de metri ? interveni Dan, care, pricepînd unde vreau să ajung, mi-l oferi pentru întrebarea următoare.

— Într-adevăr, cînd a plecat de lîngă poartă, cred că aceasta trebuie să fi fost distanța între noi — admise martorul.

— Desigur, e o distanță mare... o distanță de unde se poate confunda foarte ușor o persoană — am afirmat, nu tocmai convins, privind spre Dan.

— Da, așa-i... — mă susținu el, clătinîndu-și capul cu regret. De la o depărtare atît de mare, necunoscutul putea fi oricine... chiar și domnul Aganini...

— Nuu... N-aveți dreptate ! protestă cu hotărîre martorul. În nici un caz n-a fost domnul Aganini ! Era un bărbat înalt, spre deosebire de domnul Aganini, care...

— Puteți preciza înălțimea ? se grăbi Dan.

— Cam cît dumneavoastră.

Cap. XVII. Prezumțiile mele par corecte

Cînd am ieșit în curte, eram ușor nedumerit. Stabilisem că după consumarea accidentului, respectiv gararea mașinii, plecase un necunoscut din curte și că înălțimea acestuia era de aproximativ 1,80 metri. Această prezență insolită ar fi putut să susțină ipoteza nonculpabilității arestatului. Și totuși, aceste constatări, în comparație cu probele de încriminare produse de analiza criminalistică, erau prea puțin semnificative. Pentru a putea lua în considerare pista pe care pornisem, mai aveam nevoie de ceva...

— De ce m-ai chemat ? îmi întrerupse Maier meditația, cînd m-am apropiat de el.

Era înfuriat că-l bubuisem prin radio-telefon, dar n-am observat.

— Trebuie să mai facem o verificare ! l-am anunțat și, pentru a nu-i da timp să protesteze, am pornit spre mașina lui Aganini.

Am deschis portiera din partea stîngă și, deschizînd-o, l-am poftit să se apropie :

— Data trecută mi-ai relevat amprentele de pe clanța stîngă și de pe volan...

— Și vrei s-o iau de la început ? ! explodă el, revoltat că-mi permit să-i pun priceperea la îndoială.

— Nu ! Vreau să-mi ridici impresiunile de pe chestiile astea... — am spus, arătîndu-i clanța portierei din dreapta, mînerul schimbătorului de viteze și butoanele de la bordul mașinii.

Mai întîi m-a privit ca pe-un scăpat de la spitalul de alienați — motiv pentru care nici n-a încercat să mă con-

trazică —, apoi s-a apucat de treabă. M-am întors spre Dan și, luindu-l de braț, m-am îndepărtat cîțiva metri.

— Crezi că sîntem pe o pistă bună ? se interesă el.

— Într-un anumit sens, da... Vom putea afla dacă e cazul să mergem mai departe sau... renunțăm și spunem pardon !

A dat din cap aprobator și a plecat să-l privească pe Maier cum își face meseria.

Cîteva clipe mai tîrziu, Dan mi-a făcut semn să mă apropii de ei.

— Cum-i, Gelule ?

— Nu se evidențiază nici o urmă clară... Ori sînt vagi, ori sînt întinse, șterse.

— Ce interpretare dai ? am întrebat.

— Eu știu... — a ezitat el. Poate mănuși... Dar, indiferent de aceste constatări, situația rămîne neschimbată. Atîta vreme cît volanul poartă urmele bănuitului, restul e în subsidiar, fără importanță.

— Amprentele de pe volan nu poartă urme de întindere ?

— Cu toată certitudinea, răspunsul e negativ.

Nu mai exista nici un dubiu, mi se-nvîrtea căciula-n cap și nu puteam să pricep în ce fel. În fine, după o tăcere de cîteva minute, interval în care ne concentrarăm cu toții pentru a găsi soluția puzzle-lui, fiind sigur că am găsit-o, m-am repezit :

— Gelule, verifică urmele de pe coarne !

N-a trebuit să-mi repet indicația. S-a apucat imediat de examinarea celor două bare care fac legătura dintre volan și butucul său.

Două minute mai tîrziu, și-a clătinat capul și, decepționat, a spus :

— Nu merge... Apar oarecari întinderi, dar sînt nesemnificative. Mașina n-a putut fi manevrată și dirijată prin intermediul coarnelor...

— Examinează butucul ! l-am întrerupt enervat.

Și-a plimbat cîteva clipe lupa peste racordul dintre butuc și volan, apoi a explodat :

— Formidabil ! Asta-i... N-am mai pomenit încă un astfel de truc !

Am răsuflat ușurat.

— Bețivanul dracului ! mîrîi Dan, intuindu-mi parcă gîndurile. Dacă era după creierul lui fiert în alcool, înfunda cincisprezece ani de pușcărie...

— Abia aștept să-l cunosc pe regizorul acestui scenariu... E un adevărat maestru...

— Maestru ? ! se enervă Dan. Poate vrei să spui o jigodie odioasă ?... Nu i-a ajuns uciderea unui om, ci urmărea și încarcerarea unui nevinovat !

— Bine, fie, e o jigodie odioasă — am admis —, dar de-un soi foarte rar. Deosebit de felul magistral — și cu totul inedit ! — în care ne-a îmbrobodit, reține și modul impecabil de teleghidare a lui Aganini, ceea ce dovedește că în afara ingeniozității mai este și un bun psiholog...

— Îți sînt dragi criminalii ? ! mă repezi Dan, disprețuitor.

— Ia-o ușurel, Dan — l-am temperat. Cînd voi pune mîna pe el, n-am să-l felicit... din contră...

— Atunci de ce-i admiri diabolismul ?

— Nu-i vorba de nici o admirație, ci constatam, cu luciditate, că este deosebit de versat și, în consecință, nu ne va fi prea ușor să-l capturăm... După toate probabilitățile, vom avea nevoie de mult timp pînă-l vom instala unde-i e locul, în dosul gratiilor...

— N-are importanță ! Asta ne este meseria !

— Bine, dar concediul pe care trebuia să-l facem...? l-am incitat eu.

— Ei bravo ! De asta ne-o arde nouă acum... Lăsăm în libertate un element atît de periculos și, nepăsători, plecăm în concediu ! Eu nu mai plec ! mă avertiză el, cu hotărîre.

— În schimb, plec eu — ne anunță Maier, care, amuzat, asistase la tactica folosită pentru a-l determina pe Dan să mă „convingă" că trebuie să ne amînăm concediul.

— Nu pleca. Mai avem ceva de discutat — am zis.

— Te ascult — spuse el, așezîndu-și trusa pe căpeta mașinii.

— După ultima noastră constatare, rezultă că asasinul, dorind să ne ofere un vinovat, a schimbat volanul mașinii, pe care se aflau amprentele lui . Aganini, cu un altul...

— Iar după ce și-a realizat planul, a readus mașina de unde o luase, a montat la loc volanul original și... la revedere ! De asemenea, deosebit de faptul că s-a folosit de mănuși, accesul în mașină l-a făcut prin portiera din partea dreaptă, probabil pentru a ne da posibilitatea de a găsi intacte amprentele lui Aganini pe clanța celei din stînga — mă completă Maier.

— Concluzia ? i-am cerut.

— Criminalul trebuie să fie un mecanic-auto foarte priceput.

— Altceva ?

— Nu-i deloc idiot.

— Mulțumesc. Asta am remarcat și eu. Aș vrea să știu de unde putea să-și procure volanul cu care l-a înlocuit pe cel original.

— Dacă e un mecanic-auto profesionist... de la orice „Dacia-1300", aflată în atelieru-n care lucrează.

— Și admițînd că nu-i profesionist ?

— De la orice magazin de piese auto, în schimbul a vreo două sute de lei.

— Cît timp crezi că i-a luat operația de înlocuire a volanului ?

— Între unul și trei minute, în funcție de îndemînare.

— În regulă. Putem pleca ! m-am decis.

În timp ce mașina se apropia de inspectorat, Maier mi-a cerut să las pe seama lui ancheta pentru depistarea magazinului care a vîndut în ultimele zile un volan pentru „Dacia-1300". Întrucît nu prea mă răsfăța cu astfel de inițiative, la început am crezut că se ține de șotii, apoi, de teamă să nu recunoască că a glumit, m-am grăbit să fiu de acord.

Cap. XVIII. Învinuitul e de acord cu mine

Era trecut de ora douăsprezece cînd am intrat cu Dan în birou.

Nici n-am apucat să mă așez pe scaun și telefonul s-a pornit să zbîrnîie.

— Nicule, cînd ai puțin timp liber să mă anunți ! îmi ceru maiorul Prodan, de la celălalt capăt al firului.

— De ce aș face-o ? am vrut să aflu.

— Pentru a degusta conținutul unei butelcuțe multiînstelată.

— Plătită de cine ? i-am scurtat-o, circumspect.

— De cine invită, bineînțeles ! s-a arătat surprins.

— Ai cîștigat-o la loterie sau ai fost avansat ? m-am interesat, din precauție, deoarece cunoșteam o zicală gre-

cească care-i povăţuieşte pe oameni să-i evite pe cei ce fac daruri.

— Aş ! Nu candidez la graţiile zeiţei Fortuna, iar în ceea ce priveşte cea de-a doua supoziţie, din păcate, linişte deplină...

— Atunci, ce-ţi veni ?

— Îţi aminteşti de furnitura pe care mi-ai livrat-o ?... Geamantanul !

— Oarecum... — am admis, apoi, brusc, am priceput. Ai lămurit cazul ?

— Firește, doar ştii cît sînt de ager.

— Pînă în prezent nu mi-a parvenit o asifel de ştire, dar mie-mi eşti drag oricum... În ce fel s-a rezolvat ? am întrebat repede, pentru a nu-i da timp să riposteze.

— L-am depistat pe stăpînul geamantanului — a replicat, după o scurtă ezitare, care m-a făcut să cred că-şi lasă „poliţa" neplătită.

— Vrei să spui că s-a prezentat din proprie iniţiativă pentru a reclama dispariţia geamantanului ?

— Aş ! În astfel de cazuri se pleacă de la principiul : „pierzi sau cîştigi, negustor cinstit te numeşti !" L-am pus pe pungaşul arestat de tine să-mi descrie „victima". Din semnalmentele furnizate a reieşit că păgubaşul face parte dintr-un grup de trei indivizi pe care-i suspectez de mult, din păcate fără a-i putea prinde cu ocaua mică. Acum i-am terminat. Pe părţile interioare ale geamantanului au fost depistate impresiunile lor.

— Deci, n-au mai putut să susţină că sînt străini de valiză şi, mai ales, de conţinutul ei — am completat, pentru a-i demonstra ce coleg perspicace are.

— Întocmai. După cum vezi, cînd îţi cunoşti meseria, te descurci cu promptitudine chiar şi în cazuri grele... nu ca alţii, care, ageamii fiind, nu sînt în stare să elucideze

nici chiar un banal accident de circulație — m-a anunțat, pe un ton de adîncă compasiune.

— Ai omis să-mi spui ce intenționau să facă cu valuta falsă — am spus, nepăsător, pentru a nu-i da satisfacția că și-a achitat bine „polița".

— Considerînd teritoriul național un fel de „no man's land", doreau să achiziționeze mărfuri din shop-uri pentru a le revinde afară, pe bani mai puțini, dar adevărați. Cînd cercetările au fost terminate, i-am anunțat, spre a-i consola, că și alții au mizat pe același truc, ceea ce nu ne-a împiedicat să-i livrăm țărilor din care au venit pentru a putea explica polițiilor respective de unde și-au achiziționat „marfa".

— Vezi, dacă n-ai fi un tip ranchiunos ai cere să se pună la graniță un avertisment în acest sens.

— A nu se uita : cămașa este mai aproape de piele decît haina ! Prefer să mă gîndesc la colegii noștri de la „Interpol" și, cînd se ivește ocazia, să le asigur o pîine bună ; că tare le-a devenit amară în ultimii ani datorită inundării occidentului cu bancnote false.

— Felicitări — am spus, fără invidie. În ceea ce privește invitația, poți conta pe entuziasta mea participare peste cîteva zile, cînd sper să știu pe ce picior dansez cu cazul de care mă ocup.

— Bem o cafea ? mă ispiti Dan, după ce, închizînd telefonul, i-am relatat discuția avută cu majorul Prodan.

— Voluntar ! Comandă trei cești.

— Trei ?

— Una va fi pentru Aganini. Cred că n-o să ne refuze.

Dan telefonă la bufet și la arest, apoi mi se adresă :

— Îl eliberăm ?

Am dat din cap negativ.

— Bine, dar e nevinovat ! protestă el.

— Se poate, dar n-am ce-i face. Dacă l-am elibera, am supăra pe cineva, pe cineva pe care nu vreau să-l necăjesc... cel puțin deocamdată...

— Ei ! Asta-i bună ! Ținem un nevinovat închis...

— Aoleu, Dane ! Începi să mă îngrijorezi... Tu n-ai nimic sfînt ?

A făcut ochii mari, aproape cît pneurile unui autocamion, admițînd că nu exagerez nițel.

— Nu-nțeleg unde vrei să ajungi — mi-a mărturisit, cu o sinceritate fără echivocuri.

— E foarte simplu ! Un om — mai de grabă un fel de om — și-a chinuit mintea pentru a ne furniza un culpabil, iar noi, fără nici un fel de discernămînt, să ne batem joc de munca lui ? Ar fi inuman și nu mă pretez la așa ceva...

Am avut impresia că tot nu m-a priceput, dar m-am înșelat. A scos un șuierat de admirație printre dinți :

— Ai dreptate ! De ce să-l alertăm, mai înainte de a ne apropia de el... Atîta vreme cît Aganini e închis, crima pe care a comis-o e perfectă și n-are de ce să se teamă.

— Cam așa ceva.

— Bine — se întunecă el la față —, dar nu prea-i legal.

— De ce să nu fie legal ? Vinovăția lui Aganini e dovedită prin probe indubitabile...

— Dar am stabilit că jocul a fost trișat !

— N-am stabilit prin probe, ci numai prin prezumții...

— Și înlocuirea volanului tot o prezumție este ?

— Nu. Schimbarea volanului a fost dovedită, însă fără a se putea stabili cînd anume. Operația de demontare putea fi făcută, să zicem, și cu două săptămîni înainte de momentul care-i semnificativ pentru noi. Deci, pe baza unor simple ipoteze, nu pot să-l eliberez.

Tirada mea fu întreruptă de apariția cafelelor comandate.

— E al dracului de încurcată afacerea asta — zise Dan, după plecarea bufetierei.

— Din păcate, nu pot să te contrazic. Mai cu seamă că nu putem pricepe scopul urmărit de criminal.

— După toate probabilitățile, a dorit înfundarea lui Aganini, iar uciderea lui Ionescu constituie numai mijlocul prin care trebuia să-și atingă scopul.

— Mai degrabă aș crede că s-a urmărit, în primul rînd, suprimarea lui Ionescu, rolul lui Aganini fiind acela de a trage ponoasele, respectiv îndepărtarea oricăror bănuieli de la adevăratul criminal. În favoarea acestei teze pledează faptul că mașina lui Aganini a așteptat apariția lui Ionescu pentru a-l lovi. Altfel, dacă urmărea cu orice chip o victimă, ar fi putut s-o lovească chiar și pe martora care ne-a relatat despre staționarea autoturismului în colțul străzii Dragoș Vodă. Dacă mai adaugi la asta și constatările făcute la locul accidentului (circulația mașinii în zigzag și lipsa urmelor de frînare), salata-i gata. Dar, pentru orice eventualitate, vom admite ca posibile ambele variante și vom ancheta în consecință...

O bătaie în ușă mi-a întrerupt expunerea planului de investigații. Era Aganini și subofițerul de la arest. După retragerea ultimului, l-am poftit pe Aganini să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

Toată înfățișarea sa indica indiferența și resemnarea. Barba nerasă, două cute adînci în jurul gurii și cămașa descheiată întregeau portretul dezabuzatului.

Trebuie să recunosc că felul în care arăta nu mi-a produs nici o bucurie. Cu toate că nu mă puteam acuza de abuz, pe undeva, mai ales că-i întrevedeam nevinovăția, mă simțeam jenat.

— Vă rog să serviți o cafea — l-am îmbiat în timp ce, demonstrativ, am tras mai aproape ceașca mea și am dus-o la buze. Domnule Aganini — am reluat, după ce mi-a urmat exemplul —, pentru a putea încheia actul de acuzare, mai avem nevoie de cîteva precizări.

— Vă stau la dispoziție — m-a asigurat, făcînd un gest de nepăsare.

— Am să încerc să reconstitui tot ce s-a întîmplat în seara cînd a fost accidentată victima, iar dacă omit sau greșesc ceva vă rog să-mi atrageți atenția. De acord ?

A înclinat capul. Eram sigur că acordă mai multă atenție cafelei decît soartei sale.

— După ce ați ajuns acasă, venind de la restaurantul „Izvorul Rece", ați luat mașina și ați plecat cu ea la uzina unde lucra Vasile Ionescu. După cum declară martorii, care v-au văzut staționînd în fața intrării acesteia, ați stat acolo aproape trei ore, pînă a apărut cel așteptat, apoi ați început să-l urmăriți. Cînd a intrat pe strada Iernii, l-ați ajuns din urmă și l-ați lovit... Recunoașteți că așa s-au petrecut faptele ? am întrebat, fără să clipesc.

— Exact așa — m-a asigurat el, ceea ce nu m-a mirat deloc, deoarece, după prostrația în care se afla, sînt sigur că nu mi-ar fi fost greu să-l conving că el este Jack Spintecătorul, vestitul criminal căutat de Scotland Yard în urmă cu opt decenii.

M-am uitat la Dan și l-am văzut oftînd. Avea tot dreptul s-o facă. Cu un specimen ca domnul Aganini, o eroare judiciară se poate comite într-un timp mai scurt decît cel necesar pentru vizionarea unei completări cu Woody — ciocănitoarea buclucașă.

— Domnule Aganini, sînteți sigur că faptele s-au consumat exact așa cum le-am descris eu ? am mai făcut o ultimă încercare.

A răspuns afirmativ.

— Domnule Aganini, pînă acum aţi repetat aidoma tot ce v-am spus. Ce-ar fi dacă, făcînd un efort de memorie, ne-aţi povesti ce s-a întîmplat luni seara, după ce-aţi părăsit restaurantul ? am zis schimbînd placa.

— Nu înţeleg ?... Ce să mai spun ?...

— Adevărul !

— Dumnezeule ! se animă el, speriat. Doar n-am mai ucis şi pe altcineva...

Mi-am dat seama că n-am nimerit o placă bună şi am pus alta.

— Cînd aţi înlocuit volanul ?

— Volanul ? !... Care volan ?

— Dacă nu l-aţi schimbat, de ce l-aţi demontat ? Aţi făcut vreo reparaţie sau revizie la bara de direcţie, care a necesitat această operaţie ?

— Nu, domnule...

— Aţi împrumutat maşina cuiva în ultimul timp ?

— Nu, nimănui ! Aşa ceva nu se dă pe mînă străină...

— Ce-aţi făcut cînd aţi revenit de la restaurant ? îl luă în primire Dan.

— Sincer vorbind, nu prea-mi amintesc... Cred că m-am suit imediat la volanul maşinii, şi...

— Vă mai amintiţi cine v-a condus acasă ?

— Sigur. Dodo Petrache, amicul cu care băusem.

— A intrat şi el în casă ?

— Nu. M-a condus numai pînă la colţul străzii.

— După plecarea lui Dodo Petrache aţi mai primit vreo vizită ? am intervenit.

— Nu. N-am mai primit pe nimeni.

— Sînteţi sigur ?

— Da... Adică aşa cred .. Cine ar fi putut veni la mine noaptea ?

Am înțeles că nu mă poate ajuta și i-am spus lui Dan să cheme subofițerul de pe culoar.

Cînd subofițerul de la arest a intrat în încăpere, privirea lui Aganini părea magnetizată de pachetul meu de țigări. Înainte de a părăsi biroul, am tras un sertar și am scos un pachet de „Snagov" și o cutie de chibrituri. Cînd i le-am întins, deși nu-i puteam vedea ochii din cauza ochelarilor săi colorați, sînt sigur că s-a bucurat mai mult decît o femeie care primește un mantou de vizon. Mai mult nu puteam face pentru el, deocamdată.

— Ce părere ai, Dane ? am spus cînd am rămas numai noi în încăpere.

— Că ar trebui să soliciți un fond de reprezentare conducerii inspectoratului, altfel, cu țigările și cafelele pe care le oferi clienților noștri, vei ajunge în curînd să mă tapezi pe mine... și perspectiva nu mă prea încîntă — glumi el.

— Altceva ?

— Cred că n-ar strica să mai discutăm o dată cu ultima persoană de care-și amintește Aganini.

Fiind singurul lucru pe care-l puteam face în prezent, nu l-am contrazis.

Cap. XIX. Audierea lui Dodo Petrache

Era aproape trei după-amiaza cînd am ajuns la Uzina în care lucrase Vasile Ionescu. După ce m-am interesat la portar unde e serviciul financiar, cîteva minute mai tîrziu intram în biroul lui Dodo Petrache.

Lucra singur în birou. Cînd ne-a văzut s-a grăbit să-şi părăsească masa de lucru şi să ne vină în întîmpinare.

— Cu ce vă pot fi de folos ? ne întrebă el, după ce dădu mîna cu noi şi aşteptă să luăm loc pe scaunele oferite. Tot în legătură cu accidentarea colegului nostru ?

— Întocmai — am răspuns.

— Încă nu l-aţi prins pe făptaş ?

— Avem un bănuit, dar, deocamdată, nu sîntem edificaţi dacă ei este persoana căutată.

— Bine, dar, din cîte ştiu, în astfel de cazuri nu se merge pe bănuială... Mai întîi, trebuie identificată maşina... în rest, totul vine de la sine.

— Aveţi dreptate. Da', vedeţi... — m-am încurcat eu, nu fără intenţie —, acest caz este deosebit de cele clasice, la care v-aţi referit dumneavoastră... Deşi am identificat în mod categoric autoturismul care l-a accidentat pe Vasile Ionescu, proprietarul acestuia respinge cu încăpăţînare acuzaţia. Susţine, cu îndărătnicie, că n-a circulat cu maşina în noaptea accidentului.

— Poate că e sincer.

— În ce sens ? am fost curios să aflu.

— I-o fi furat-o vreun derbedeu, a comis accidentul şi... p-aci ţi-e drumul ! S-au mai văzut cazuri din astea, nu ?

— Aveţi perfectă dreptate ! am aprobat, fără rezerve. Întrucît am admis şi noi o astfel de posibilitate, nu ne-am grăbit să-l acuzăm, ci continuăm cercetările pentru a vedea cum şi-a petrecut timpul în noaptea respectivă.

— Cred că nu solicită prea mult timp o astfel de verificare ?

— De obicei, nu. Din păcate, în cazul nostru, bănuitul, aflîndu-se în momentul accidentului într-o stare avan-

sată de ebrietate, nu-i în stare să-şi amintească ce-a făcut...

Interlocutorul mă privi contrariat.

— Păi, dacă nu-şi aminteşte ce-a făcut, rezultă că putea să facă orice !... Eventual, să nu fie chiar atît de străin — după cum spuneţi că susţine — de accidentul pe care-l cercetaţi.

Înclinînd capul în mod repetat, mi-am confirmat acordul cu supoziţia sa.

— Deşi lucrurile stau aşa cum le vedeţi şi dumneavoastră, din exces de zel, poate, încercăm să-i acordăm o şansă. Dealtfel, acesta-i motivul pentru care ne-am permis să vă solicităm sprijinul...

— Nu înţeleg. Cum să vă ajut ? se arătă el contrariat.

— Tovarăşe Petrache, întrucît bănuitul nu poate spune ce-a făcut în seara accidentării lui Vasile Ionescu, vă rugăm pe dumneavoastră să ne ajutaţi...

— Eu ? ! exclamă sincer surprins. Păi de unde să ştiu eu...?

— Bănuitul susţine că în seara respectivă i-aţi ţinut compania... Oh ! spusei, lovindu-mă uşor cu palma peste frunte. Am uitat să vă spun esenţialul ! Persoana care ne interesează se numeşte Tudor Aganini...

— Poftim ? !... Tudorică ? ! întrebă el uluit şi, văzînd că-mi înclin capul aprobator, continuă să protesteze : — Indiscutabil, e o greşeală !... cînd ne-am despărţit, nu era în stare să se ţină nici pe picioare... Şi apoi, de unde să ia el o maşină ?...

— N-aţi ştiut că are maşină ?

— Maşină ? ! De unde ?

— A cîştigat-o la „Loto" în urmă cu cîteva luni.

— Habar n-am ! Nu mi-a spus nimic...

— Tovarăşe Petrache — m-am decis eu să trec la subiect —, cu rugămintea de a face abstracţie de ce n-aţi ştiut, am dori să ne spuneţi ce s-a întîmplat luni, din momentul în care v-aţi întîlnit şi pînă la despărţire.

Interlocutorul meu îşi drese glasul de cîteva ori, probabil pentru a cîştiga timp să se reculeagă din surpriza provocată de precizarea mea, şi începu să relateze :

— Luni, pe la ora cinci după-amiaza, cînd am terminat serviciul, m-am dus să beau un coniac la „Izvorul Rece"...

— Atît de tîrziu terminaţi programul ? întrebă Dan.

— Nu, de obicei se termină la ora trei şi jumătate, dar în ziua aceea, fiind sfîrşit de lună, a trebuit să mai întîrzii pentru a termina bilanţul.

— Vă rog să continuaţi — l-a invitat Dan, pe cînd îşi pleca privirea spre carnetul de notiţe.

— Nici n-am apucat bine să mă aşez la o masă şi l-am zărit pe Tudorică uitîndu-se după un loc liber. L-am poftit la masa mea şi, dintr-una într-alta, ne-am apucat să sărbătorim plecarea lui în concediu...

— Cînd urma să plece în concediu ? A doua zi ?

— Nu, spre sfîrşitul săptămînii — îmi răspunse el. Tudorel a susţinut însă că ce-i în mînă nu-i minciună, deoarece n-avea nici o garanţie că mă mai prinde pînă pleacă... Cum şi mie îmi place cîte un păhărel, n-am avut nimic de obiectat, din contra...

— Sînteţi prieteni buni ?

— Da. E un băiat sincer şi de viaţă, aşa cum ar trebui să fie toţi oamenii.

— S-ar părea că oamenii din colectivul uzinei dumneavoastră au avut cu totul altă părere despre el.

— Dumneavoastră nu știți... cîți oameni, atîtea păreri ? În orice caz, eu m-am înțeles foarte bine cu el, atît în uzină, cît și în afara ei.

— Vă petreceați des timpul împreună ?

— Pe vremea cînd mai lucra la noi, destul de des. Cu aproximație, cam o dată la trei zile. Ulterior însă ne vedeam mai mult întîmplător, cam o dată pe lună.

— Puteți să-mi spuneți ce-ați băut luni seară ?

Precizarea sa n-a diferit de cea făcută de chelnerul care-i servise.

— La ce oră ați părăsit localul ?

— Cred că pe la nouă și jumătate.

— Cînd v-ați despărțit de domnul Aganini ? După ce-ați ieșit din restaurant ?

— Nu ! Nu puteam să-l las în halul în care era. Știți, era prea cherchelit pentru a-l abandona printre mașinile care circulă pe Bulevardul Republicii. Întrucît îmi era în drum, l-am condus pînă în fața străzii Armenească, unde locuiește, apoi mi-am continuat drumul pe jos pînă în piața Rosetti, de unde am luat tramvaiul 5.

— Știți unde locuiește domnul Aganini ?

— Cu oarecare aproximație. Deși am fost la el acasă de vreo două ori, e mult de atunci și nu sînt prea sigur că aș putea nimeri, ca să zic așa, la fix.

— În timpul petrecut în restaurant, s-a mai așezat cineva la masa dumneavoastră ?

— Nu.

— În cele peste patru ore petrecute împreună, domnul Aganini a discutat cu vreun cunoscut ?

— Da. S-a sculat de cîteva ori de la masă pentru a sta de vorbă cu cîte cineva.

— Cu cine anume ? ceru Dan.

Mai întîi şi-a scuturat capul, apoi, după ce adoptă un aer meditativ, a continuat :

— De fapt, pe una din persoane o cunosc din vedere... Am văzut-o adesea la „Izvorul Rece".

— Nu ştiţi despre ce au discutat ? se interesă Dan.

— Nu. În afara zgomotului provocat de cheflii, masa unde s-a aşezat Tudorel era situată lîngă fereastră, adică în celălalt capăt al restaurantului.

— A rămas mult la aceea masă ?

— Nu, vreo zece minute. Adică timpul necesar pentru a goli vreo două pahărele cu cel ce-l invitase.

— Pe la ce oră s-a aşezat la masa necunoscutului ?

— Cu vreo jumătate de oră înainte de a părăsi localul.

— Domnul Aganini a dat vreo explicaţie cînd a revenit la masa dumneavoastră ? întrebă Dan, la fel de stîrnit ca şi mine.

— Nu... Nu cred. Dealtfel, chiar de ar fi povestit ceva, eram atît de abţiguit, încît aparatul de recepţie îmi funcţiona cu intermitenţe.

— Vă rog să precizaţi la ce masă stătea necunoscutul şi, dacă puteţi, să ne spuneţi cum arăta.

După ce a răspuns la întrebările mele, iar Dan a avut grijă să le stenografieze, i-am mulţumit pentru răbdarea şi bunăvoinţa ce ne-a arătat.

M-a asigurat că nu l-am deranjat, din contră... şi aşa mai departe.

Cînd am pornit spre uşă, mi-am încrucişat privirea cu Dan. Deşi se uita foarte contrariat la mine, nu mi-am mai pierdut timpul să mă întreb ce nu-i convine... pentru că ştiam.

După ce am ajuns lîngă uşă, m-am răsucit pe călcîie şi m-am lovit din nou cu palma peste frunte, bineînţeles

nu mai tare decît era necesar pentru a arăta că am uitat ceva.

— Fir-ar să fie ! Plecam fără să fi ţinut seama de partea formală a meseriei noastre. Dacă nu-mi aminteam, ar fi trebuit să vă mai deranjez încă o dată. Tovarăşe Petrache, vă rog să aveţi amabilitatea şi să ne spuneţi, în cîteva cuvinte, ce-aţi făcut după ce v-aţi despărţit de amicul dumneavoastră.

— Aha ! Vestitul alibi ?

— Aş ! Spuneţi-i formalism — am zis disprețuitor, deşi nu prea credeam în afirmaţia mea.

— Cinci minute după ce m-am despărţit de Aganini, am ajuns în Piaţa Rosetti şi m-am urcat în tramvaiul 5, care tocmai intrase în staţie. Din păcate, bucuria mea că voi ajunge repede acasă a fost de scurtă durată... Nici n-am apucat să intrăm bine în staţia Gemeni şi două puşlamale au început să bruscheze taxatoarea. Pe scurt, s-a încins o bătaie de nu se mai vedea om cu om, iar eu am ajuns martor la miliţie. După ce m-au ţinut vreo oră pe acolo, şi şi-au dat seama că sînt „un pic" grizat, s-au grăbit să se lipsească de mărturia mea, ceea ce, cinstit vorbind, nu m-a jignit prea mult — glumi el.

— Deci la ce oră aţi ajuns acasă ? se arătă Dan insensibil la umorul interlocutorului nostru.

— Deşi soţia mea m-a luat în primire, susţinînd că-i două dimineaţa, cred că nu era ora unsprezece cînd am intrat în casă.

— La ce circumscripţie aţi fost dus ? îl chestionă Dan.

— Nu ştiu ce număr are... În orice caz, pot să vă spun că se află pe undeva pe lîngă strada Povernei.

— Adică circumscripţia întîi — zise Dan în timp ce-şi însemna ceva în notes.

— După ce-ați plecat de la circumscripție și pînă ați ajuns la locuința dumneavoastră, v-ați mai întîlnit cu cineva ? am întrebat și eu, așa într-o doară, ca și cum nu ar fi avut nici o importanță, deși lucrurile nu prea stăteau chiar așa, deoarece povestea care ne interesa se consumase în jurul orei unsprezece.

— S-ar putea, însă nu pot face nici o precizare. Atunci cînd beau, intru adesea-n eclipsă de memorie. În orice caz, dacă are vreo importanță pentru dumneavoastră, cînd am ajuns în fața imobilului unde locuiesc, l-am văzut pe sectoristul nostru admonestînd cîțiva tineri care, crezînd că știu să cînte, tulburau liniștea locatarilor din vecinătate.

— Ați participat și dumneavoastră la prelucrarea lor ? se interesă Dan.

— Nu ! Deoarece, în afară de faptul că mi-era somn, nu țineam să mai ajung încă o dată la miliție.

I-am mulțumit din nou pentru amabilitatea arătată și am părăsit biroul.

Cap. XX. Iar primesc un ajutor „prețios" de la Agamiu

La ora șase și jumătate, mă aflam, ca de obicei, îndărătul birourilor noastre.

— Ei ? l-am consultat pe Dan, cu speranța că va renunța să-și demonteze din nou bricheta.

— Cred că n-ar fi rău dacă l-am dibui pe tipul la a cărui masă poposise înainte de a părăsi localul — mormăi Dan, foarte preocupat de pulverizarea sărmanei sale brichete în nenumărate piese și piesuțe.

Deosebit de faptul că avea dreptate, n-am vrut să-l distrag de la interesanta și importanta sa ocupație și, deși

nu era de demnitatea mea de șef, am telefonat personal la arest după Aganini. Apoi, după ce-am închis, am fost cuprins de remușcări și l-am poftit să termine cu bricheta dacă nu vrea să i-o arunc pe fereastră.

Cinci secunde mai tîrziu — probabil stimulat de blîndețea recomandării —, și-a strecurat bricheta în buzunar și m-a privit cu tupeul unui elev acuzat că și-a copiat teza, dar n-a fost prins asupra faptului.

— Vreau să verifici alibiul lui Dodo Petrache !

Fără comentarii, și-a apropiat aparatul telefonic de pe biroul lui și a format un număr.

— Se confirmă — mă anunță el cîteva minute mai tîrziu, cînd repuse receptorul în furcă. Între orele zece și zece și un sfert s-a aflat la circumscripția întîia... În ceea ce privește incidentul cu trubadurii nocturni, nu s-a încheiat nici un proces-verbal. În concluzie, conflictul s-a aplanat probabil la nivelul sectoristului, acesta fiind, deci, singurul în măsură să ne furnizeze precizarea care ne lipsește. I-am lăsat vorbă să ne sune cînd vine să-și preia serviciul... adică la ora șapte seara.

În timp ce vorbea cu secția de miliție, am remarcat colțul unui bilet evadînd de sub calendarul de birou. L-am tras afară, l-am citit și, după ce Dan mi-a comunicat ce aflase, i-am zis :

— Maier ne anunță că nici un magazin de piese de schimb auto n-a vîndut în ultimele două săptămîni volane pentru „Dacia-1300"...

N-a avut răgazul să-mi povestească că nu-l prea surprinde această constatare, deoarece Aganini și însoțitorul său își făcură apariția în birou.

Ne-a salutat cu indiferență și, în timp ce subofițerul ieșea pe culoar, a luat loc pe scaunul ce-i era rezervat.

Umerii lăsați, buza inferioară căzută spre bărbie, ca un elastic rupt, și ridurile adînci de pe frunte nu prea

contribuiau la ilustrarea portretului unui om mulțumit de sine.

Deși nici la ultima noastră întrevedere nu-mi păruse deosebit de bine dispus, acum era complet demontat, și am simțit cum mi se strîngea stomacul. Pentru prima oară țineam arestat un om de a cărui vinovăție nu eram sigur ; în pofida probelor și a propriei sale mărturisiri. Probabil că datorită amărăciunii care mă cuprinsese, am avut slăbiciunea de a-i da o speranță insuficient justificată.

— Domnule Aganini, în urma investigațiilor întreprinse în continuare, după arestarea dumneavoastră, am constatat existența unor situații neclare, ca să nu le spun curioase...

Am făcut o pauză și am așteptat. Deși nu puteam să-i văd ochii, datorită ochelarilor fumurii proptiți pe nasul său borcănat, am avut certitudinea că-mi acorda tot atîta atenție ca și Vîrful Babele cînd sînt în concediu la Mamaia.

— Vă rog să-mi spuneți — am reluat —, sînteți într-adevăr convins că dumneavoastră ați comis mîrșăvia pentru care vă aflați aici ?

Am avut din nou impresia că nu m-a ascultat, da' mă înșelasem. A tresărit atît de puternic, încît i-au alunecat ochelarii spre vîrful nasului. Astfel mi s-a oferit ocazia să-i văd ochii mici, căprui și încețoșați.

— Nu... Nu-nțeleg ce v-vreți să s-spuneți ? bîigui el, pe cînd mă privea de parcă eu aș fi fost duhul care a ieșit din lampa fermecată a lui Aladin.

— Deși am strîns împotriva dumneavoastră cu mult mai multe dovezi decît ar fi fost necesare pentru a vă trimite în fața unui judecător, noi n-am exclus posibilitatea că ați putea fi și nevinovat...

— Păi bine... dar dumneavoastră...

— Admiţînd că lucrurile stau aşa — am continuat, fără să ţin seama de întreruperea sa —, avem nevoie de ajutorul dumneavoastră... Altfel nu putem face nimic .. — am zis, ridicînd mîinile într-un gest fără echivoc.

— Sînt gata să fac orice doriţi ! se repezi el, pe cînd îşi ascundea din nou ochii în dosul lentilelor ochelarilor săi, probabil pentru a-şi da seama dacă nu mă ţin de glume proaste.

— N-aveţi nimic de făcut. Tot ce vă cerem este să gîndiţi şi să vorbiţi.

În clipa următoare, după o scurtă bătaie în uşă, apăru bufetiera cu trei cafele. Le comandase Dan cînd a intrat Aganini în birou. Deşi, fiind trecut de şapte seara, era tîrziu pentru a ne dopa cu un astfel de excitant, ne-am gîndit mai puţin la insomnia ce putea să ne-o provoace şi mai mult la savoarea lui.

Ştiam că Aganini aştepta cu nerăbdare să-i spun ce doresc, dar am preferat ca, fără grabă, să-l invit să-şi bea cafeaua şi să-şi aprindă o ţigară.

— Domnule Aganini...

Am început, dar n-am mai terminat, deoarece s-a pornit să sune telefonul de pe biroul lui Dan.

— A fost subofiţerul care s-a ocupat de liniştirea trubadurilor nocturni — mă anunţă Dan cînd închise aparatul. Disputa respectivă a avut loc la ora unsprezece fără un sfert şi a durat zece minunte.

Ne-am încrucişat privirile şi, tacit, am căzut de acord că cercul bănuiţilor va cuprinde o persoană mai puţin. Întrucît la acea oră criminalul trebuia să fie în maşina lui Aganini, în aşteptarea victimei, după un principiu bine verificat care susţine că un om nu poate să se afle în

același timp în două locuri diferite, persoana căutată putea fi oricine, cu excepția lui Dodo Petrache.

— Domnule Aganini — am reluat —, în seara cînd ați băut la „Izvorul Rece", l-ați părăsit pe amicul dumneavoastră Dodo Petrache și ați poposit la masa unui cunoscut, unde ați rămas vreo zece minute. Puteți să ne spuneți numele acestei persoane ?

— L-am lăsat pe Dodo pentru a mă așeza la altă masă? s-a mirat el, contrariat.

Pentru a-l ajuta să-și amintească, i-am descris persoana despre care ne vorbise Petrache.

A fost în zadar. Nu-și amintea. Am insitat explicîndu-i și poziția mesei față de cea ocupată de el și Petrache, dar n-am obținut nimic.

Mi-am ascuns dezamăgirea și n-am mai insistat. Era clar că, la ora cînd s-a așezat la masa necunoscutului, datorită abuzului de alcool, se afla într-o amnezie totală.

I-am mulțumit pentru „ajutorul" ce-mi dăduse și, scîrbit, l-am rugat pe Dan să-l cheme pe subofițer.

— Cum rămîne cu mine ? s-a interesat el, cu timiditate, în timp ce subofițerul intra-n încăpere.

N-am putut să-i răspund, deoarece nici eu nu știam.

După ce a părăsit biroul, la fel de abătut ca la venire, mi-am luat tîmplele între palme cu speranța că le voi putea răcori.

— Luptăm cu morile de vînt ! afirmă Dan, cu o acreală care demonstra că mi-a ghicit gîndurile.

Tocmai vream să-i spun lui Dan că n-am chef să fiu luat drept un Don Quijote contemporan, cînd mi-am dat seama că, totuși, mai exista o cale de-a ieși din impas.

— Hai, Dan ! am spus, grăbit să ajung unde-mi propusesem.

Cap. XXI. Facem o tură pe la „Izvorul Rece"

În drum spre garaj, Dan s-a abținut de la întrebări inutile, apoi, după ce i-am aruncat șoferului un „La Izvorul Rece !", m-a gratificat cu o privire aprobatoare și, așezîndu-se lîngă mine, a continuat să mă lase în pace. Nu mi-a fost greu să ghicesc cauza comprehensibilității ce-mi arăta. Auzind unde mergem, se apucase, cu hărnicie, să-și ascută dinții. N-am vrut să-l deziluzionez și am început să privesc defilarea străzilor prin fața ferestrei mașinii.

Mașina s-a învîrtit în sensul giratoriu al fîntînii arteziene, ca un cîine înamorat de propria-i coadă, și s-a oprit în fața restaurantului. Am coborît și m-am grăbit să intru în local.

L-am zărit pe chelnerul care ne servise cu două zile mai înainte, m-am îndreptat spre el și l-am rugat să-mi spună cine se ocupă de mesele de lîngă fereastră.

Mi-a indicat colegul de breaslă. Acesta, stînd cu spatele spre noi și cu fața spre o masă ocupată de doi clienți, scria ceva pe un carnețel.

Cînd am ajuns lîngă el, tocmai făcuse totalul notei de plată și îl înmîna tînărului de la masă, care, pierdut în admirarea frumoșilor ochi ai partenerei sale, nu-i observase gestul.

— Sînt de la miliție și vreau să vă rog să-mi dați cîteva lămuriri — i-am șoptit, cu discreție.

A tresărit. M-a privit cu o figură crispată, apoi, aproape instantaneu, a început să-și agite mustața ca un șoricel ce descoperă, brusc, prezența pisicii.

— Desigur... Imediat... — a spus el, servil, și retrăgînd nota pusă în fața clientului, care continua s-o ignore

în favoarea chipului fetei din fața sa, a reînceput să-i verifice adunarea. Deși nu mă interesa, privind peste umărul său, am văzut cum totalul de 65 lei se transformă în 51 de lei și mi-am spus că fusesem luat drept un reprezentant al miliției economice. Admițînd că aș mai fi avut niscaiva dubii, ele mi-au fost spulberate de promptitudinea cu care a refuzat, sincer jignit, bacșișul ce i s-a oferit de către consumator.

După ce perechea s-a ridicat de la masă, m-am tras puțin într-o parte pentru a le face loc să treacă. Cînd bărbatul a ajuns în dreptul meu, am așteptat să-i citesc în privire un dram de recunoștință pentru cel care-i economisese 14 lei, plus bacșișul, dar n-a fost cazul. El, ingratul, era atît de preocupat cu admirarea geografiei spatelui fetii ce pășea înaintea lui, încît n-a mai avut ochi și pentru mine. Spre șansa lui, fiind un tip înțelegător, n-am pus chestia asta prea mult la inimă.

— Sînt la dispoziția dumneavoastră, tovarășe șef — mă anunță chelnerul, mieros, pe cînd se pleca în fața mea gata-gata să-și frîngă mijlocul.

— Dumneavoastră ați servit la această masă luni seară ? am zis, indicînd masa de care ne vorbise Petrache.

— Da, eu — confirmă el, temător.

I-am privit mustața, a cărei vibrație se accelerase din nou, și am continuat :

— Vă amintiți de cei doi clienți care au ocupat-o în jurul orei opt seara ?

Probabil că s-a gîndit la vreo reclamație, deoarece s-a întunecat și mai mult la față. De mustață nu mai vorbesc. Cred că intrase în rezonanță cu viteza sunetului.

— Dar ce s-a întîmplat ? Au avut vreo nemulțumire ? De ce nu mi-au spus mie ?...

— Nu-i vorba despre asta ! l-am liniştit. Avem nevoie de ei şi vă rog să ne ajutaţi să-i găsim.

Am remarcat cum i s-au destins trăsăturile, iar mustaţa şi-a contenit trepidaţiile.

— Cu plăcere, dar nu ştiu cine sînt... Pe unul nu l-am mai văzut pe aici, celălalt vine din cînd în cînd, însă nu-i cunosc după nume... Dar staţi ! păru el să-şi reamintească. L-am văzut de cîteva ori salutîndu-se cu responsabilul localului nostru...

— Unde-l putem găsi pe şeful dumneavoastră ? m-am precipitat.

— Vă rog să veniţi cu mine — mă invită, pornind spre fundul sălii.

Ne-am strecurat printr-o uşă şi am trecut printr-un culoar care mirosea puternic a mici fripţi. N-am avut cînd să mă înduioşez de goliciunea sărmanului meu stomac, deoarece am intrat în biroul responsabilului de local.

În cîteva cuvinte l-am pus la curent cu motivul vizitei noastre, iar el ne-a spus că partenerul persoanei ce ne interesa este un client vechi al localului, despre care ştie că este inginer şi se numeşte Krikorian. În ceea ce priveşte domiciliul sau locul unde lucrează acesta, n-are habar.

O clipă, m-am gîndit că iar am tras în bară, apoi mi-am spus că întrucît Krikorian nu-i un Popescu sau un Ionescu, poate că dracu n-o fi chiar atît de negru cum susţin specialiştii în drăcovenii.

— Aveţi la îndemînă o carte de telefon ?

După ce-am primit obiectul solicitat şi l-am răsfoit puţin, mi-am notat trei adrese, am mulţumit responsabilului şi m-am grăbit să ajung la maşina noastră, în stradă.

I-am dat lui Vartunian lista şi l-am poftit să ne ducă la adresele consemnate.

La prima adresă, cu toate insistențele noastre, nimeni nu s-a arătat curios să afle ce dorim. Dan a mai sunat o dată lung și apăsat, de credeam că scoate butonul pe cealaltă parte a zidului, apoi, jigniți fiind de indiferența arătată de cel căutat, ne-am supărat și am plecat.

Cel de-al doilea Krikorian locuia pe strada Maria Rosetti, lîngă o pompă de benzină „PECO". Întrucît în cartea de telefon nu era indicat etajul și apartamentul unde locuia abonatul, am apelat la bunăvoința portarului. Astfel, am ajuns la etajul III și ne-am oprit în fața apartamentului 5, unde, în timp ce apăsam pe butonul soneriei, am lecturat o plăcuță de aramă pe care scria : „ing. Jiayr Krikorian".

Ușa s-a deschis cu promptitudine, iar o fată frumușică, de vreo 17—18 ani, ne-a întrebat ce dorim și, cînd a aflat, ne-a rugat să așteptăm cinci secunde, după aceea a dispărut lăsînd ușa întredeschisă.

Deși, de fapt, s-a scurs un timp de zece ori mai mare decît cel promis, nu m-am formalizat cînd în ușă a apărut persoana căutată.

Era un bărbat de statură mijlocie, pînă în 55 de ani, și cu tenul de culoarea ciocolatei amărui.

— Domnii ? s-a interesat el.

— Sîntem de la miliție și, cu acordul dumneavoastră, am dori să vă cerem o informație — am zis, pe cînd îi priveam părul negru, creț și ciufulit care-i încadra obrazul prelung, cu trăsături bărbătești.

Mai întîi ne-a examinat mirat, apoi, cu multă amabilitate, ne-a invitat în casă. În timp ce intram într-o sufragerie, la a cărei masă stătea domnișoara care ne deschisese ușa, ambalată în consultarea unor cursuri universitare, am admirat pantalonii amfitrionului nostru. Privindu-i șortul

lăbărțat, de culoarea nisipului, nu m-am putut împiedica să nu-mi spun că pentru întregirea tabloului i-ar lipsi numai o găletușă și o lopățică, eventual și cîteva rățuște din ceară.

A mai deschis o ușă și ne-a poftit să luăm loc pe două fotolii largi îmbrăcate cu piele, care tronau în fața unui birou masiv cu furnir de nuc.

— Vă stau la dispoziție — ne anunță, după ce ocupă cel de-al treilea fotoliu, aflat în dosul biroului.

— Domnule Krikorian — am început —, pentru a nu vă răpi timpul, vă rugăm să ne spuneți dacă luni seară ați luat masa la restaurantul „Izvorul Rece" ?

— Da ! s-a mirat el, apoi, așezîndu-și perpendicular degetul arătător peste buze, a privit temător spre cea de-a doua ușă a biroului și a continuat pe un ton conspirativ :

— Vă rog să vorbiți mai încet. Nu vreau să afle nevastă-mea... Știți, pretinde că am început să mă îngraș și seara nu-mi mai dă de mîncare decît un nenorocit de pahar cu lapte. N-am avut încotro și m-am declarat de acord. De ce să am discuții cu ea, cînd la „Izvorul Rece" sînt niște mici teribili ?

Deosebit de faptul că mai auzisem chestii d-astea, în clipa aceea l-am urît pentru felul nedelicat în care mi-a provocat stomacul, și așa destul de înfometat.

Am găsit totuși tăria de a-mi depăși afectivitatea și, asigurîndu-l că sînt un tip discret, am continuat :

— Am vrea să știm cine era persoana care v-a acompaniat în seara aceea ?

— Inginerul Niky Grigoreanu, un fost elev de-al meu. Dar ce-i cu el ? și-a reamintit să mă întrebe.

În spatele biroului, pe întregul perete, se afla o bibliotecă înțesată cu cărți tehnice, precum și cu cîteva sute de cărți cu cotoarele negre. Aveam ochiul prea versat în

d-aide astea pentru a nu recunoaște că e vorba de colecția de romane polițiste „Série noire". Probabil că unde tocmai mă întrebam cum aș putea să-i fac puțină curte cu scopul de a-mi elibera un abonament la lecturarea lor, am continuat fără să-i răspund :

— În afară de domnul Grigoreanu, a mai stat cineva la masa dumneavoastră ?

— Nu. Cine să stea ?... Adică de fapt s-a mai așezat cineva... Un fost coleg de-al lui Niky... Dar n-a stat decît cîteva minute, poate un sfert de oră.

— Ați putea să ni-l descrieți ?

— Desigur ! Un bărbat scund, cu un pronunțat început de chelie și un nas borcănat pe care era așezată o pereche de ochelari fumurii.

— Vă mai amintiți ce-a discutat cu domnul Grigoreanu ?

— Știu că Niky a încercat să-l întrebe ce mai e nou pe la fabrică și cu ce probleme se mai ocupă un oarecare Sile Ionescu, dar n-a putut să scoată nimic de la el... Știți, era atît de băut încît nu mai putea nici să învîrtească limba-n gură.

— Ați rămas mult în local ?

— Nu. Imediat după ora nouă am plecat, deoarece amicul meu și-a reamintit că are o întîlnire cu cineva.

Se părea că o pornisem pe o urmă bună. Nu numai că Grigoreanu îl cunoștea pe Vasile Ionescu, victima, dar mai și părăsise restaurantul înaintea lui Aganini. Lucrurile se lipeau prea bine pentru a nu-mi dori o discuție cu domnul Niky Grigoreanu.

M-am grăbit să-i cer gazdei adresa domnului respectiv. Întrucît nu știa decît vag pe unde locuiește, m-am declarat mulțumit și cu indicarea întreprinderii unde lucra.

Cînd ne-am ridicat de pe fotolii, am mai privit o dată cu jind spre cotoarele negre ale cărților din bibliotecă. Dar am rezistat tentației.

Ajungînd în stradă, m-am uitat la ceas și, la sugestia lui Dan, am căzut de acord că e cazul să poposim, de astă dată pe de-adevăratelea, la „Izvorul Rece".

Cap. XXII. Niky Grigoreanu

La ora opt dimineața, Vartunian a oprit mașina la intrarea întreprinderii în care lucra inginerul Niky Grigoreanu, după care, trei minute mai tîrziu, pe bază de legitimație și operativitate, ne-aflam în biroul celui căutat.

Era un bărbat înalt, pînă în 40 de ani, frumușel și cu nasul scurt și puternic sprijinit pe o mustață mică, englezească. Odată terminată formalitatea prezentărilor, ne-am așezat cu toții în jurul unicului birou din încăpere.

Am început prin a-l întreba dacă are mașină și-a confirmat că este posesorul unei „Dacia-1300".

— Ați venit cu ea la serviciu ?

— Nu, deoarece fratele meu m-a rugat să i-o împrumut și, deși nu prea mi-a convenit, nu i-am putut rezista.

— Am dori să discutăm cu dînsul Unde l-am putea găsi ?

Afișînd o mină veselă, a tăcut și m-a privit zîmbitor. Tocmai vream să-l rog să-mi spună ce-a găsit amuzant în cererea mea, cînd, cu o toleranță pentru care nu i-am rămas obligat, a început să vorbească :

— De fapt, nu prea știu unde se află în momentul de față... În orice caz, cu o aproximație foarte aproximativă,

e în drum spre Paris, unde urmează să-şi susţină teza de doctorat. Avînd însă în vedere marea sa sensibilitate faţă de frumuseţea descendentelor Evei, nu m-ar surprinde să aflu că înainte de-a fi ajuns în „Oraşul lumină" a făcut un slalom şi prin alte capitale europene...

— Cînd a părăsit ţara ? i-am întrerupt tirada.

— Acum cîteva zile... Mai exact, marţi dimineaţa.

Mi-am încrucişat privirea cu a lui Dan şi am ştiut că-i de acord cu mine. Interesul ce-l acordam interlocutorului nostru a crescut cu mult mai mult decît şi-ar fi putut dori. Satisfăcea prea multe din condiţiunile pe care ar fi trebuit să le îndeplinească persoana ce ne obligase să ne amînăm plecarea în concediu. Deosebit de faptul că îi cunoştea atît pe victimă cît şi pe criminalul-impostor, părăsise restaurantul cam odată cu simpaticul domn Aganini şi poseda o „Dacia-1300", care — ce coincidenţa a dracului ! — pornise spre alte meleaguri tocmai a doua zi după omor. Chestia asta, cu plecarea maşinii, mă cam indispunea. Oare m-ar putea acuza cineva de pretenţii exagerate pentru că voiam să-mi arunc o privire pe racordul volanului de la maşina domnului Grigoreanu ? Sînt sigur de contrariu, dar asta, din păcate, nu mă consola. Drept care, fiind un tip de o curiozitate nestăpînită, de care nu m-am mai putut dezbăra în ultimii cincisprezece ani, de cînd sînt detectiv, nu m-am resemnat.

— Am dori să ştim cum v-aţi petrecut timpul luni seară, între orele nouă şi unsprezece jumătate — am zis, trecînd direct la miezul problemei.

— Nu înţeleg — a replicat zîmbind, cu indulgenţa unui domn binecrescut obligat să asculte un banc arhicunoscut. De cînd se ocupă miliţia de felul în care-şi petrec timpul cetăţenii Republicii ?

— Dacă eliminați generalizarea, din totdeauna am acordat atenție felului în care și-au petrecut timpul anumite persoane ce ni s-au părut a fi, într-un fel sau altul, implicate într-o anchetă judiciară.

— E cazul meu ? ! s-a mirat, renunțînd la tonul său zeflemitor.

— De unde-l cunoașteți pe inginerul Vasile Ionescu ?

— Am fost colegi la Uzina Metalurgică „Obor", pînă acum vreo trei ani, cînd m-am transferat la această întreprindere — spuse el, bătînd cu palma în biroul său.

— Cînd l-ați văzut ultima oară ?

— Acum vreo șase luni, cînd ne-am întîlnit întîmplător prin oraș. De atunci, nu l-am mai văzut.

— În ce relații erați ?

— De serviciu, colegiale... — răspunse, ridicîndu-și umerii spre urechi.

— Despre inginerul Aganini ce ne puteți spune ?

— Ce să vă spun ?... Am fost colegi de serviciu...

— Ce-ați discutat cu el luni seara ?

— Dacă știați unde am fost luni seară, de ce m-ați mai întrebat cum mi-am petrecut timpul ? mă chestionă el, din ce în ce mai contrariat.

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați discutat cu inginerul Aganini ?

— Ce puteam să discut cu el ? Cînd l-am văzut, m-am bucurat și l-am poftit să bea un păhărel cu mine. Abia după ce s-a așezat la masă, mi-am dat seama că era atît de beat încît nu putea lega nici un cuvînt și, după cîteva minute, l-am expediat de unde venise... la masa lui...

— Ați părăsit localul înaintea lui. Așa-i ? i-am scurtat-o.

— Tot ce pot să vă spun este că am plecat de acolo la ora nouă. Dacă el a plecat înaintea mea sau a mai rămas, nu știu. Nu mă aflam în restaurant pentru a-l supraveghea.

În caz că aveți nevoie de relații suplimentare, poate ar fi mai bine să vă adresați direct la sursă... adică lui — ironiză el.

— Acum discutăm cu dumneavoastră ! l-am repezit. De aceea vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut după ora nouă, cînd ați părăsit localul.

Mai întîi s-a înroșit la față, ceea ce putea să demonstreze că nu-i prea plăcea tonul meu, imperios, apoi, tot atît de brusc, și-a recăpătat culoarea normală și m-a întrebat :

— De fapt, ce-aveți cu mine ? Ce s-a întîmplat ?

— Aștept să precizați ce-ați făcut după ora nouă seara.

— Am fost la o femeie acasă ! E bine ? a aruncat el, cu obrajii din nou stacojii.

— Asta o puteți ști numai dumneavoastră ! m-am eschivat, nu fără sinceritate. Vă rog să-mi spuneți numele doamnei.

— Regret — mă anunță el sarcastic —, e vorba de o femeie măritată... așa că înțelegeți ?

— N-are nici o importanță. Știm să fim discreți cînd e necesar — l-am asigurat.

— Îmi pare rău, dar nu-mi pot asuma un astfel de risc — repetă el, fără să se obosească să-și disimuleze zîmbetul ironic. Există vreo lege care mă obligă să-mi justific felul în care-mi petrec timpul liber ?

— Nu. O astfel de lege nu există — am recunoscut, cu un ton neutru. În schimb, în conformitate cu prevederile codului de procedură penală, pot să vă reții — pentru 24 de ore, apoi în continuare —, sub învinuirea de premeditare și comitere a unei omucideri ! i-am adus la cunoștință și, de fapt, nu prea glumeam.

— Omucidere ? ! a exclamat dumnealui, aparent, sincer uluit. Eu am omorît pe cineva ?

Nu l-am contrazis și am așteptat.

— Pe cine am omorît, dom'le ?

— Pe inginerul Vasile Ionescu, fostul dumneavoastră coleg — îl informă Dan.

— Pe Ionescu ? ! A murit Ionescu ? ! a întrebat deconcertat.

— A fost ucis !

— Bine, dar ce-am eu cu treaba asta ? și-a revenit el.

— Așteptăm să ne-o spuneți.

— Fii, dom'le, om serios ! mă repezi, roșu la față și cu mult mai puțin zîmbitor ca înainte. Ce aveam de împărțit cu Ionescu pentru a-l ucide ?

— Dacă n-o să ne spuneți dumneavoastră, vom afla noi. Asta ne este meseria ! l-am avertizat.

M-a privit sfidător și, cu un calm forțat, a zis :

— Ținînd seama de acuzația pe care mi-ați adus-o, probabil că știți unde, cînd și cum l-am ucis pe Ionescu. Nu ?

— Bineînțeles. Altfel nu ne-am fi aflat în fața dumneavoastră — îl asigură Dan.

— Unde v-ați dus după ce-ați părăsit restaurantul ? am intervenit.

— La o femeie... nu v-am spus ?

Mi-am clătinat capul, făcînd-o pe supăratul. În fond, încăpățînarea lui mă amuza. Din cinci bănuiți, chestionați asupra felului cum și-au petrecut timpul într-un anumit moment, patru se grăbesc să ne plaseze bancul cu petrecerea timpului în compania unei femei măritate, a cărei identitate nu poate fi divulgată din motive lesne de înțeles... și așa mai departe. Dacă în principiu sînt de acord cu această discreție masculină, deși în realitate n-am prea întîlnit-o, cînd întreprind o investigație oficială nu diger gogoși, decît dacă sînt calde și umplute cu gem de vișine.

— Vă rog să credeți că deși apreciez în mod sincer cavalerismul dumneavoastră nu pot renunța la verificarea felului în care v-ați petrecut timpul în momentul uciderii lui Vasile Ionescu.

— Nici eu la onoarea mea de bărbat — mi-a comunicat, în timp ce-și umfla pieptul ca un ostaș în momentul decorării pentru o faptă de eroism.

Am ridicat din umeri și, cu un regret simulat, l-am rugat să-și anunțe șefii că, pentru început, va lipsi din întreprindere 24 de ore.

Mai întîi, mi-a aruncat o privire ce ar fi putut să pulverizeze și cazematele fostei Linii Maginot, apoi a început să zîmbească stingherit.

— Vă rog să mă credeți că n-am nici o legătură cu moartea lui Ionescu. Vă dau cuvîntul meu de onoare că nu l-am mai văzut de peste jumătate de an...

— Ce-ați făcut luni seară ? am insistat, fără să apreciez prea mult garanția pe care o oferea onoarea sa.

S-a mai foit un timp pe scaun, ca o femeie în durerile facerii, apoi s-a decis :

— Am fost împreună cu doi prieteni...

— Unde ? l-a luat în primire Dan.

— Acasă la unul dintre ei.

— Indicați-ne adresa unde ați fost și numele persoanelor respective — a cerut Dan, pe cînd își proptea penița stiloului pe fila notesului.

Am așteptat consemnarea datelor, apoi am întrebat :

— Ce v-a determinat să vă părăsiți masa atît de brusc ?

— Uitasem că am întîlnire cu amicii mei. Am intrat în restaurant numai pentru a mînca și, fără să-mi dau seama, m-am întins la șpriț... Cînd mi-am amintit că sînt așteptat, am plecat.

— La ce oră ați ajuns la prietenii dv. și pînă cînd ați rămas acolo ? am întrebat.

— Am ajuns pe la nouă și jumătate și am plecat pe la trei dimineața.

— Și ce-ați făcut acolo atîta timp ? s-a interesat Dan.

— Am stat de vorbă — a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Sînteți sigur ? l-am chestionat intrigat de teama ce-o exterioriza.

A început să lustruiască fundul scaunului cu pantalonii, și-a dres glasul de trei ori și și-a lipit privirea de cravata mea. Pentru o clipă m-am simțit flatat de interesul ce-i arăta, atenție ce dovedea că era un băiat deștept dacă-mi aprecia gustul în alegerea cravatelor, apoi, cu modestia care mă caracterizează, am renunțat să mă umflu în pene și-am trecut la meserie :

— Aștept să-mi răspundeți.

A reînceput să se foiască pe scaun și să-și dreagă coardele vocale, apoi, parcă mai răgușit ca înainte, s-a decis să vorbească, cu îndrăzneala condamnatului la moarte cînd plutonul de execuție aștepta comanda „Foc !"

— Nu v-am spus ?... Am stat de vorbă și ne-am sprițuit... — a zis el.

L-am privit îndelung și n-am mai spus nimic, deoarece începusem să mă întreb de ce-i e teamă. Și în această direcție n-aveam nici o îndoială, că prea refuza să aibă un rendez-vous cu privirea mea. Cum în meseria noastră dictonul „unde dai și unde crapă" are o aplicabilitate mai largă ca în oricare altă branșă, mi-a și fugit mintea la vreo afacere de spionaj, dar n-am insistat prea mult asupra ideii, că prea părea mototol pentru o astfel de treabă.

— Au fost și femei cu dumneavoastră ? l-am întrebat, pentru a-mi da seama dacă „întîmplător" nu participase la vreo ședință de „balet roz". Nu pentru că o astfel de combinație m-ar fi interesat în mod deosebit, ci pentru că

trebuia să mă edific asupra modului în care-şi petrecuse timpul.

Întrucît m-a asigurat că n-a mai fost nimeni, în afara celor doi amici de care ne mai vorbise, l-am salutat şi am părăsit biroul.

Cînd am ajuns în stradă, l-am întrebat pe Dan dacă ştie ce are de făcut şi, pentru că nu m-a contrazis, ne-am despărţit.

Cap. XXIII. Mecanicul-auto

Două ore mai tîrziu, ne aflam pleoştiţi în biroul nostru. După ce-i audiasem separat şi simultan pe cei doi amici ai lui Grigoreanu, ajunsesem la concluzia că ne pierdusem timpul de pomană. Bănuitul nostru, de teamă să nu se aleagă cu o amendă contravenţională pentru practicarea jocurilor de noroc, ne ascunsese că în noaptea accidentului jucase poker. La început, l-am înjurat, apoi, după ce mi-a trecut furia, mi-am spus că sînt răzbunat din oficiu ; doar e binecunoscut că cel mai dezgustător poker e în trei, cu o mînă-moartă.

Din păcate, problema se afla în acelaşi stadiu ca la început. Pe de-o parte, un om ucis ; pe de alta, un tip care, în imbecilitatea lui, susţinea că-i autorul isprăvii şi, colac peste pupăză, un al treilea — adică eu ! —, care, împotriva evidenţei, o făcea pe deşteptul şi căuta un alt criminal, deşi, după toate investigaţiile întreprinse, devenise clar că aleargă după o fantomă fabricată de propria mea imaginaţie.

— Iar am tras în bară... — constată indispus Dan.

Prea avea dreptate pentru a-l putea contrazice. Am tăcut.

— Bem o cafea ? propuse el, probabil înduioşat de mutra mea.

— Mai bine o pungă cu gheaţă ! am mormăit, arătînd cu mîna spre frunte.

A rămas la sugestia lui şi a comandat cafele.

În timp ce-o sorbeam, apreciindu-i absent aroma, mi-a venit tonul. Mi s-a întîmplat ca la troleibuzele care, în plină cursă, scapă, brusc, antenele de pe firul aerian şi declanşează soneria avertizatoare. Dacă la vehiculele respective fenomenul are o explicaţie, eu, după atîţia ani de meserie, cum mă pot justifica ?

Am renunţat să mai caut scuze, fiindcă eram sigur că-mi pierd vremea.

— Dane, vreau să-l văd pe Aganini !

Dan, deşi înalt şi gros cît un dulap, cîteodată poate fi şi băiat subţire. A telefonat la arest fără să-mi ceară explicaţii, gentileţe pentru care, în sinea mea, i-am rămas dator cu un coniac dublu, apoi m-am răzgîndit, deoarece se apucase iar să-şi demonteze bricheta.

— Domnule Aganini — am început, de îndată ce-a luat loc pe scaun —, maşina dumneavoastră n-are două rînduri de chei ?

— Ba da — a confirmat.

— Puteţi să ne spuneţi unde se află dublura ? Aici nu e decît un rînd, iar la dumneavoastră acasă n-am găsit altele — am zis, pe cînd balansam pe degetul arătător legătura cu chei pe care i-o luasem.

— Nici nu-i de mirare că nu le-aţi dibuit. Din prevedere, păstrez numai un singur rînd de chei ; pe al doilea l-am lăsat la cineva, pentru eventualitatea că le-aş fi pierdut pe ale mele...

— La cine anume ? se precipită Dan, renunţînd pentru o clipă la studierea vestigiilor brichetei sale.

— Mi le păstrează Mişu.

— Mișu și mai cum ? veni rîndul meu să mă grăbesc.

— De fapt, nu-l cheamă Mișu, da' așa-i spun eu... Se numește Michete Gezzo și e mecanicul meu permanent... adică îmi verifică mașina săptămînal.

— De unde-l cunoașteți ? s-a interesat Dan.

— Eh !... Îl cunosc de multă vreme. A lucrat și el la Uzina Metalurgică din Obor... Era cel mai bun mecanic-auto al uzinei...

— Asta înseamnă că l-a cunoscut și el pe Vasile Ionescu ?

În timp ce Aganini îmi confirma supoziția, l-am văzut pe Dan asamblîndu-și cu febrilitate bricheta.

— Puteți să-mi spuneți unde locuiește ? am continuat.

— Nu, da' vă pot spune cooperativa unde lucrează.

Dan notă adresa, iar eu am telefonat la arest.

Era clar că picasem pe o pistă de mînă-ntîi. Deosebit de faptul că acest domn Gezzo cunoștea în egală măsură atît victima, cît și pe criminalul ce ne fusese oferit, mai avusese și, ca nimeni altul, posibilitatea să se servească de mașina lui Aganini. Dacă la această situație mai adăugam și ideea sugerată de căpitanul Maier, că cel care făcuse înlocuirea volanului ar fi putut să lucreze într-un garaj auto, plăcinta era coaptă și numai bună de mîncat.

*

Vartunian opri mașina în fața unui garaj mare a cărui curte era ticsită cu autovehicule, unul mai dezmembrat ca celălalt. După ce-am trecut pragul porții larg deschisă, m-am oprit și am oftat. Nu știam cum să mă orientez prin

harababura de tinichele şi oameni care forfoteau printre ele, aparent, fără nici un rost. Oare numai aparent ?

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Gezzo. Unde-l putem găsi ? l-a interpelat Dan pe un tip care a făcut imprudenţa să treacă pe lîngă noi.

— Nu ştiu ! a răspuns cu nepăsare respectivul, grăbindu-se s-o ia din loc.

Dan mi-a zîmbit acru, apoi a pornit hotărît spre un „Buick" antediluvian, pe care nici D.A.C.-ul nu l-ar fi achiziţionat, şi a bătut prieteneşte spatele unui bărbat care trebăluia la motor pe sub capota gioarsei.

Tipul şi-a ridicat atît de repede capul de sub capotă, încît aceasta a căzut cu zgomot şi ne-a învăluit într-un nor de praf.

— Ce vrei, mă ? ! Nu vezi c-am treabă ? ! a protestat, provocator, respectivul.

Dan a aşteptat cîteva clipe, pînă s-a împrăştiat praful, pentru a vedea chipul indignatului, apoi, datorită uleiului şi valvolinei care-i acoperea faţa, a trebuit să se rezume numai la ce se putea distinge, adică o pereche de ochi mînioşi.

— Am vrea să discutăm cu Michete Gezzo — a rostit el calm.

— Şi ce-mi pasă mie ? Ce-s birou de informaţii ? ! N-ai decît să-l cauţi !...

— Miliţia ! am intervenit eu.

Şi-a înghiţit indignarea şi, cu o politeţe desăvîrşită, ne-a recomandat să stăm de vorbă cu şeful de garaj. Apoi, gîndindu-se că nu l-am putea dibui singuri, cu amabilitate, s-a oferit să ne însoţească în chip de ghid.

Întrucît şeful de garaj a fost găsit cu chiu şi vai după aproape un sfert de oră, mă întreb cum ne-am fi descurcat singuri. Dar, cînd să respirăm uşuraţi că ne-am atins ţelul,

a trebuit să reluăm explorarea în căutarea unui șef de echipă, deoarece don' șef de garaj nu cunoștea răspîndirea oamenilor.

— Vrem să stăm de vorbă cu Michele Gezzo — l-am anunțat pe șeful de echipă.

— În ce problemă ? a vrut să știe.

— Îi sînteți tutore ? a explodat Dan.

Mai întîi a mărturisit că nu, apoi a continuat :

— De fapt, nu prea știu pe unde-i... Fuge ca argintu' viu, ba-i aici, ba nu-i !

— E plecat din unitate !

— Păi... tocmai că nu știu...

— Păi tocmai că asta dorim să știm ! îl parafrază Dan supărat. În definitiv, dacă-i sînteți șef, ar cam trebui să știți pe unde este !

— Da' ce, credeți că spune vreodată pe unde pleacă... Dispare, așa deodată !...

— Sîntem de la miliție și vrem să discutăm cu dînsul. Vă rog să-l căutați ! am cerut eu, imperios, pentru a-i scurta sporovăiala.

— Da, da, vă rog să așteptați — se arătă el surprins. Mă duc să-l caut.

Dar nu plecă, ci începu să strige la lucrătorii care se învîrteau printre rămășițele fostelor automobile. Cînd exasperarea noastră atinse cota limită de explozie, văzurăm un tînăr care se apropie șăgalnic.

— Pe unde mi te fîțîi toată ziua, dom'le ? ! îl luă în primire șeful de echipă de îndată ce-l zări. Toată ziua-mi umbli hai-hui !... Așa nu mai merge... Ori îți vezi de treabă, ori pleacă și nu ne mai-ncurca !

Admonestatul, un bărbat pînă în 25 de ani, cu părul blond, ondulat, ochi albaștri, nasul mic și gura cu buze senzuale și obrazul oval, ca de fată, păru adînc jignit.

— Ce te iei de mine, tovarăşe ? se miră el. Nu m-ai trimis 'neata să schimb uleiul la maşina ştabului de la uniune ?

— Domnule Gezzo — am intervenit —, am vrea să stăm de vorbă cu dumneavoastră. Unde am putea discuta cîteva minute în linişte ?

— Cred că acolo... — spuse şeful de echipă, arătîndu-ne un birou la intrarea garajului. E biroul contabilului şef, da' acum e la centrală.

Întrucît şeful de echipă s-a arătat dispus să ne asiste, i-am mulţumit pentru bunăvoinţă şi l-am lăsat să privească uşa biroului pe dinafară.

— Hm, ce tip ! monologă indignat Gezzo, mă trimite să repar pă d-a moaca maşinile prietenilor lui — sanchi, că-s ştabi pă la uniune ! — şi tot el cu gura mare ! Da' ce doriţi de la mine ? îşi aminti el, în sfîrşit, de prezenţa noastră.

— Am dori să vă cerem cîteva relaţii. Pentru început, vă rog să-mi spuneţi dacă-l cunoaşteţi pe Vasile Ionescu.

— Dacă vă referiţi la inginerul Ionescu de la Uzina Metalurgică „Obor", bineînţeles că-l cunosc, doar am lucrat şi eu acolo pînă acu' vreo doi ani. Da' ce-i cu dînsul ? mă întrebă el zîmbind cu candoare.

Avea o dantură atît de tipică pentru reclamele pastelor de dinţi, încît, pentru o clipă, m-am gîndit să-l prezint unui amic de-al meu care lucra la serviciul comercial al Fabricii „Odol", dar pînă la urmă am uitat, deşi, zău, ar fi meritat.

— Pe inginerul Aganini îl cunoaşteţi ? am continuat.

— Sigur ! confirmă el, grăbit, apoi am avut impresia că zîmbetul care-i scălda faţa s-a crispat.

— Ce relaţii sînt între dumneavoastră şi Aganini ?

N-a mai zîmbit deloc. M-a studiat cîteva clipe, pentru a încerca să ghicească pe unde înot, apoi a ridicat resemnat din umeri :

— Știți, leafa nu-i prea mare și, pentru a o mai rotunji, în timpul liber mai fac și eu cîte un mic fușerai... Domnul Aganini e unu' din clienții mei cei mai buni, mereu își face mașina chibrituri și apelează la mine pentru a i-o încleia sau a i-o vopsi...

— Cînd l-ați văzut ultima oară ? interveni și Dan, pentru a-mi susține ritmul de interogare.

— Săptămîna trecută...

— În ce zi ?

— Marți după-amiază...

— Unde ? Cu ce ocazie ?

— Am fost la dînsul acasă pentru a-i repara instalația electrică de la mașină...

— De marți nu l-ați mai văzut ? am intrat și eu pe fir.

— Nu.

— Posedați un rînd de chei de la mașina inginerului Aganini ?

— Da...

— De marți după-amiază, cînd i-ați reparat mașina, n-ați mai trecut pe la Aganini ?

— Nu... Ce era să caut la dînsu' fără treabă ?...

— Sînteți sigur că nu l-ați vizitat săptămîna asta ? am întrebat cu asprime, pentru a-l lăsa să priceapă că nu diger povești, chiar dacă sînt frumoase.

— Bineînțeles ! Ce nu v-aș spune dacă...

— Ați împrumutat cuiva cheile de la mașina domnului Aganini ? a întrebat Dan, cu intenția de-a stabili direcția unde trebuie să presăm.

— Nuuu... Sînt la mine acasă... De ce și cui să le împrumut ?...

Dacă am fi putut răspunde la întrebarea lui, n-am mai fi fost acolo. Dar noi eram ! În concluzie, aveam semaforul pe verde pentru investigațiile de rutină polițienească, care, deși arhaice, sînt al dracului de eficiente.

— Ce-ați făcut luni seară ? l-am luat repede.

A făcut ochii rotunzi, a deschis și a închis gura de cîteva ori, ca un crap de crescătorie scos din hîrdăul cu apă al Restaurantului „Pescarul", și s-a făcut că plouă.

— Aștept să-mi relatați felul în care v-ați petrecut timpul luni seară, să zicem, în jurul orei unsprezece — am repetat, pentru a-i reaminti că a uitat să-mi răspundă.

A mai înghițit de cîteva ori, fără spor, apoi, cu o siguranță mai mult decît șubredă, a catadicsit să spună :

— Luni seară n-am ieșit din casă. Am stat la televizor.

I-am privit verigheta de la mînă și l-am întrebat :

— Cu cine locuiți ?

— Cu soția mea...

— A fost și dînsa acasă ?

— Desigur, unde să umble noaptea... ?

— Dacă am întreba-o, credeți că v-ar susține depoziția ? și-a aruncat Dan întrebarea, la întîmplare... Și-a nimerit bine.

Domnul Gezzo, care în ultimele minute uitase să ne mai surîdă, s-a întristat și, rușinos, și-a coborît privirea spre podea.

— Întrucît tăcerea-i un răspuns, rezultă că o putem chestiona pe soția dumneavoastră. Nu ? insistă Dan.

— Da' ce-aveți cu mine ?... N-am făcut nimic rău...

— Atunci, vorbește ! îl repezi Dan. Ori crezi că ne aflăm aici pentru a asculta anecdote răsuflate ? !

— Degeaba încerci să ascunzi adevărul — spusei eu, cu voce cît mai blîndă cu putință. Evident, nu întîmplător, ci pentru a realiza dușul scoțian început de Dan — ... Ai fost

văzut intrînd și ieșind de la domnul Aganini, așa că e mai bine să-ți ușurezi situația printr-o depoziție sinceră...

— Te rog să te îmbraci ! Din acest moment ești arestat ! anunță sentențios Dan, pentru a asigura succesul dușului nostru. Și stratagema reuși.

— Vă rog să nu mă arestați... Nu sînt vinovat !... — a scîncit speriat.

— Povestește-ne totul ! De la început — l-am invitat.

— M-a reclamat el ?

— Întrebări punem numai noi ! îl informă cu asprime Dan.

— Ce-ai făcut luni seară la domnul Aganini ?

— N-am fost la domnul Aganini — mi-a răspuns el —; ci la o vecină a dînsului...

— Numele acestei vecine ! ceru Dan impetuos.

— Doamna Elvira Cernat... — îngăimă el.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și ne-am înțeles. Gezzo se referea la cuconița aceea frumușică care locuia vizavi de Aganini și care ne declarase că s-a culcat devreme, deoarece soțul îi fusese plecat într-o delegație.

— Te rog să-mi spui de unde-o cunoști pe doamna Cernat și cu ce scop ai vizitat-o.

— Ne-am cunoscut marți după-amiază, cînd am revizuit mașina domnului Aganini... M-a întrebat dacă mă pricep la fiare de călcat și, cînd i-am confirmat că sînt specialist în orice fel de reparații, m-a invitat-n casă. M-a servit c-o cafea, apoi, după ce-am terminat, am băut cîteva pahărele de coniac și ne-am întins la vorbă... Știți, este o femeie foarte nostimă... și tare dulcică... Bineînțeles că și eu m-am purtat ca un domn. N-am vrut să primesc nimic pentru reparație...

De cînd începuse să ne povestească despre doamna Cernat, se înseninase și ne surîdea poznaș.

— Te rog să continui — l-am îndemnat, deși, recunosc, pușlamaua-mi era al naibii de simpatică, ceea ce, bineînțeles, nu m-ar fi împiedicat, dacă ar fi fost omul căutat, să-i pun cătușele.

— Din una-n alta, mi-a povestit că soțul ei pleacă adesea în nu știu ce delegații și, pentru că ne-nțelegeam atît de bine, i-am propus să ne mai vedem. Astfel, am mai fost la dînsa și după ce-am pus la punct mașina domnului Aganini.

— Cînd anume ? Te rog să precizezi ! îl pofti prozaic Dan.

— Am fost de două ori... vineri și luni seară...

— Ne interesează ziua de luni. Între ce ore te-ai aflat la vecina clientului dumitale ? am trecut la concret.

— Am stabilit să vin la ora nouă și jumătate, cînd se termina foirea vecinilor prin curte... Știți, se temea să nu mă simtă vreunu' și s-o toarne soțului ei...

— Și cînd te-ai dus ? i-am întrerupt explicația.

— Cum ne-nțelesesem, da' n-am putut intra imediat...

— De ce ?

— Deoarece l-am văzut pe domnul Aganini venind din cealaltă parte a străzii și a trebuit să aștept pînă a intrat în casă.

— Deci, ai mai întîrziat cîteva minute — îl zori Dan.

— Ba, spre rușinea mea, chiar un sfert de oră...

— Atît de mult ? m-am mirat. Ce, ai așteptat pînă s-a culcat domnul Aganini ?

— Nu, n-aș fi pierdut timp pentru așa ceva. Domnul Aganini a venit acasă atît de prăfuit încît, oricum, nu exista pericolul de a mă vedea...

— Atunci ?

— N-am putut intra pînă n-a plecat tipu' care-l însoțea...

— Ce tip ? sări Dan.

— Ăla care l-a adus ! Doar nu vă închipuiți că clientul meu, pe cît era de criță, ar fi nimerit singur acasă ? se miră el de ignoranța noastră. Și chiar că eram.

— Ia fii drăguț și spune-ne ce-ai văzut — îl stimulai eu, cu o curiozitate bine justificată.

— Păi, cum vă spuneam, cînd m-am apropiat de casă, l-am văzut pe domnul Aganini și un alt bărbat făcînd același lucru din cealaltă parte a străzii.

— Ești sigur că erau împreună ? I-ai văzut discutînd între ei ? a întrebat Dan.

— Deși nu i-am văzut discutînd, eu cred că erau împreună. Altfel nu-mi explic de ce domnu' acela s-ar fi chinuit să-l tîrască de subsuori pe clientu' meu pînă-n casă. Eu, personal, nu mi-aș fi bătut capul cu-n necunoscut...

Logica sa fiind mai mult decît corectă, l-am poftit să-și continue relatarea, ceea ce a și făcut :

— Întrucît, după ce l-a vîrît în casă, domnu' care-l ajutase a lăsat ușa de la intrare deschisă, am fost sigur că nu va rămîne acolo ș-am așteptat în stradă. Într-adevăr, nu mă înșelasem. Cîteva minute mai tîrziu, a stins lumina la domnul Aganini, a închis ușa și a plecat. Abia după aceea am intrat în curte și m-am dus la doamna mea, care, după cum convenisem, lăsase ușa deschisă...

— Lasă asta ! îl întrerupsei eu, spre necazul lui Dan, care se dădea în vînt după partea picantă a aventurilor galante. Recunosc că nici eu nu le evitam, decît forțat de împrejurări. Și exact acesta era cazul. Relatarea martorului arunca o lumină cu totul nouă și neașteptată asupra afacerii. Cînd ai intrat la dulcineea dumitale, mașina lui Aganini se afla la locul ei ?

— Da — răspunse fără ezitare interlocutorul

— Perfect ! am spus mulţumit. Acum te rog să ne spui pînă la ce oră ai rămas la doamna Cernat.

— La ora unspe' a trebuit să mă evacuez... Ştiţi, altfel mă mînca Nuşica, nevastă-mea. Cînd am plecat de-acasă i-am spus că mă duc să-ncasez o datorie de la un client, aşa că nu puteam să-ntîrzii prea mult. Deşi prin origine eu-s meridional, iar ea olteancă, temperamentele noastre sînt inverse...

— Cînd ai plecat, maşina se mai afla-n curte ? am întrebat, deşi nu trebuia să fiu prea deştept pentru a anticipa răspunsul.

— Nu, plecase cu vreun sfert de oră mai înainte — a spus el, şi nu m-am mirat.

— De unde ştii cînd a plecat ? a vrut să afle Dan.

— Pentru că am auzit zgomotul motorului...

— Nu te-ai uitat pe fereastră să vezi cine-o conduce ?

— Nu. Ce-mi păsa mie ?

— Domnule Gezzo, te rog să-mi spui ce-ai făcut după ce-ai plecat de la doamna Cernat ?

— Cum ce-am făcut ? se arătă el contrariat de lipsa mea de pricepere. M-am grăbit s-ajung acasă... N-aveam chef să mă simtă Nuşica...

— Asta am reţinut. Mulţumesc. Altceva mă interesează. Cînd ai plecat, te-ai apropiat de porţile mari ? Ai pus mîna pe lacătul sau lanţul de pe ele ?

— Ce, altă treabă n-aveam ? Am şters-o acasă-n priză directă.

Răspunsul primit m-a mulţumit cu mult mai mult decît şi-ar fi putut închipui martorul. Acum ştiam că nu el a fost persoana pe care martorul Cristescu o văzuse ieşind din curte în jurul orei unsprezece şi un sfert. Aşa că, în mod firesc, am pus întrebarea finală :

— Te rog să ne faci o descriere a persoanei care l-a adus acasă pe domnul Aganini...

A ridicat din umeri.

— Îmi pare rău, dar nu pot să vă spun nimic... Din momentul în care l-am văzut pe domnu' Aganini, am făcut stînga-mprejur și m-am oprit tocmai la colțul străzii. Abia după ce-au intrat dînșii-n curte, am revenit, cu intenția de-a face și eu același lucru, dar, văzînd ușa deschisă, m-am îndepărtat din nou și am așteptat plecarea însoțitorului clientului meu. Întrucît gîndul meu era la cu totu' altceva decît la persoana necunoscutului, am avut grijă ca distanța ce ne separa să fie cît mai mare cu putință. Știți, în chestii d-astea trebuie să fii foarte precaut, dacă într-adevăr ești un domn și vrei să fereşti de neplăceri o doamnă — mă povățui el, cu mîndria cocoșului ce s-a achitat cu brio de obligațiile ce-i reveneau în ogradă.

N-am apucat să-mi spun părerea, că l-am văzut, din nou posomorît. Probabil că-și amintise de prezența noastră.

— Spuneți-mi, vă rog, de unde ați aflat de vizita mea ? întrebă el, temător. M-a văzut cineva și m-a turnat ?

— Te referi la domnul Cernat ? se interesă Dan, ridicîndu-și nasul din carnetul în care stenografiase audierea martorului.

— Bineînțeles, doar el v-a trimis...

— Te-nșeli ! Am fost trimiși de doamna Cernat...

— Poftim ? ! Doamna Cernat... ?

— Da. Te-a reclamat că i-ai băut coniacul de pomană ! se grăbi să afirme Dan, cu seriozitate.

Cînd l-am părăsit pe Gezzo, n-am fost prea sigur că a priceput de ce l-am chinuit cu întrebările noastre aproape două ore.

Cap. XXIV. Sîntem insensibili la o ispită ispititoare

Era trecut de două după-amiaza cînd am revenit la birou. E adevărat că în drum spre inspectorat Dan mi-a vorbit despre emisiunea radiofonică „Sfatul medicului", unde nu-știu-ce-doctor ar fi subliniat necesitatea luării meselor la ore fixe, altfel apărînd posibilitatea declanșării unui foarte simpatic ulcer, dar n-am priceput aluzia, probabil unde era prea subtilă.

De îndată ce-am aterizat pe scaune, Dan, îmbufnat, și-a luat în primire bricheta, chinuind-o cu un rafinament și un sadism de departe superior celor aplicate de samaritenii reprezentanți ai inchiziției. În mod normal, cred că ar fi trebuit să vărs o lacrimă pentru sufletul ei chinuit, fără anestezie, dar m-am abținut la timp, spunîndu-mi că un tip dur, ca mine, nu trebuie să-și exteriorizeze sentimentele. Probabil că dacă aș fi avut ceva de erou în mine ar fi trebuit să-i dau una peste mîini și, astfel, să salvez biata victimă, însă, amintindu-mi la timp că Republica mă plătește ca să mă ocup de alte chestii, am lăsat-o baltă.

Am început să mă gîndesc pe unde am încurcat borcanele de nu reușesc să dibuiesc mușteriul care ne-a dat peste cap bunătatea de vacanță.

După vreun sfert de oră, am zis :

— Dane, ce părere ai despre tipul care l-a condus pe Aganini pînă acasă ?

— O părere bună... Atît de bună, încît, zău, aș vrea să-l cunosc — a spus fără să mă privească, bineînțeles din cauză de brichetă.

— Și ai vreo propunere ? m-am interesat.

— Aș avea, dar n-o pot concretiza din cauza bruiajului pe care-l face stomacul meu, mai gol ca o cutie de rezonanță, goală — m-a anunțat cu jale.

— Ce-ar fi dacă am încerca să stăm de vorbă cu singura persoană care ar putea să ne dea relații în legătură cu tipul respectiv ?

— Ideea-i bună, dar n-are aplicabilitate imediată ! a protestat.

— De ce ?

— Pentru că e ora trei și pînă ajungem la uzină s-a terminat programul... Așa că ia păsărica de unde nu-i ! Mai bine-l căutăm acasă, după ora cinci — sugeră el, evident, nu dezinteresat.

Întrucît propunerea lui nu era lipsită de oarecare logică, mi-am însușit-o și am plecat să ne restaurăm forțele cu niscaiva fleici.

*

La ora cinci și jumătate, ne aflam pe trotuarul din fața imobilului în care locuia Dodo Petrache. Am privit cele nouă nivele ale blocului și l-am întrebat pe Dan la ce etaj locuiește stimabilul. Cînd mi-a spus că la ultimul, nu știu prin ce asociație de idei, m-am gîndit mai întîi la lift, care, conform unor tradiții bine statornicite, trebuie să fie defect sau în revizie, apoi la unica mea inimă, pentru că picioare aveam oricum două.

Spre marea mea surpriză, în următorul minut, am constatat un fapt uluitor. Liftul funcționa ! Ba mai mult, s-a abținut și de la clasicele figuri cu opritul între etaje. Evident, după ce s-a oprit la etajul nouă, n-am mai zăbovit în el mai mult decît ne-a trebuit pentru a ne catapulta pe palierul respectiv. Probabil că cel mai important rol în decizia și operativitatea evacuării l-a avut erudiția noastră, deoarece ambii cunoșteam zicala cu „prevederea-i mama-nțelepciunii !".

După ce a privit numerele înscrise pe cîteva uşi, Dan s-a oprit în faţa uneia şi a apăsat pe butonul soneriei.

Cîteva clipe mai tîrziu, uşa s-a deschis. Dacă tînăra care stătea în prag nu ne-ar fi întrebat pe limba noastră ce dorim, aş fi jurat că o am în faţă pe Raquel Welch. În timp ce-i admiram, cu un interes strict profesional, picioarele — ce se expuneau fără restricţii prin bunăvoinţa unui capot de casă, care după ce că era mini mai era şi transparent ca un geam —, Dan, fiind mai aproape de ea, reuşi să ia cuvîntul.

— Sărut-mîna, domnişoară, am putea discuta cu tatăl dumneavoastră ? se interesă el, pe cînd privea, ca hipnotizat, magnifica arătare.

— Poftim ? zise ea, renunţînd la surîsul afişat pînă atunci şi mitraliindu-l cu o privire de să-l transforme într-o strecurătoare de ceai.

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Petrache — am intervenit eu, cu intenţia de a aplana conflictul ce se părea că l-a amorsat neîndemînarca lui Dan. Şi am reuşit, deoarece fermecătorul ei zîmbet i-a revenit.

— Îmi pare rău, dar încă n-a venit acasă. În ce problemă îl căutaţi ? a vrut să ştie.

— Dorim să-i cerem cîteva informaţii — am zis. Credeţi că vine tîrziu ?

— Ar fi trebuit să vină pînă acum... Dacă doriţi să-l aşteptaţi, vă rog să intraţi.

N-am respins oferta şi am fost poftiţi să luăm loc într-un dining-room pe cinste. Apoi, pornind spre un bărulcţ care ocupa o jumătate de perete, ne-a întrebat ce bem.

Cînd am optat pentru un Bourbon — evident, fără sifon, doar nu-s barman să-l botez ! —, am constatat că avem gusturi comune. Fapt întărit şi de pachetul de ţigări scos dintr-un cartuş Kent, deşi în bar se mai vedeau şi

altele (Pall Mall, Astor etc.). Ce mai vorbă, era o bomboană de fată. După ce-am sorbit cam jumătate din conținutul paharului, care cu toate că nu fusese umplut ochi avea totuși volumul destul de reprezentativ, am constatat că mă simt teribil de bine. Ambianța era atît de plăcută, încît, dacă nu l-aș fi văzut pe Dan, aș fi putut crede că mă aflu acolo din cu totul alte motive. Dealtfel, nici amfitrioana nu era străină de situația plăcută care se crease, deoarece — de ce n-aș recunoaște-o ? —, felul în care-și ținea picioarele, unul peste celălalt, ne oferise posibilitatea să apreciem înalta clasă a acestora, de la glezne pîn-la șolduri. Deși sînt un cusurgiu înrăit, perfecțiunea generală a fetii nu mi-a dat posibilitatea să-i găsesc vreun defect. Și martor îmi e Domnul că dacă ar fi avut așa ceva, nu mi-ar fi putut scăpa, după cum își expunea toate amănuntele anatomice.

Discuția pe care-o purtasem pînă atunci se limitase la banalități, la care Dan nu s-a sfiit să adauge și puțină curte, demers care, după cum se știe, nu strică niciodată, dimpotrivă. Iar eu, chestie de meserie, profitînd de momentele în care ochii de azur ai colegului meu monopolizau privirile fetișcanei, mă distram încercînd s-o caracterizez atît pe ea cît și obiectele ce-o înconjurau. În consecință, am ajuns la două concluzii : primo, fata avea pînă în 20 de anișori, era frumușică la superlativ și în egală măsură prostuță ; secundo, luxul care domnea în camera unde fusesem invitați, inclusiv abundența de băuturi și țigări străine, trădau un gust ales. Și întrucît istețimea fetii am remarcat-o din primul schimb de cuvinte, fără a mă fi emoționat prea mult, m-am decis să acord mai multă atenție mediului costisitor în care se afla. Pentru început, deoarece, întîmplător, cunoșteam dictonul „honni soit qui mal y pense !", am exclus posibilitatea unui cîștig ilicit,

spunîndu-mi că investițiile ocazionate de realizarea ambianței au fost finanțate de fată ; probabil, din moștenirea vreunui unchi din America. Deși auzisem de multe ori despre astfel de cazuri, pînă în prezent nu întîlnisem nici unul, așa că, optimist fiind, mi-am spus că poate mi s-a ivit acum această șansă. Și n-am vrut s-o scap.

— Locuiți de mult aici, domnișoară ? am tatonat.

— Nu, numai de vreo cinci luni, de cînd am devenit doamna Petrache. Știți, deși ne cunoșteam de vreo doi ani, n-am putut legaliza legătura noastră decît după ce-a decedat prima nevastă a soțului meu.

— Dar ce-a pățit ? A suferit vreun accident ? a întrebat Dan, probabil gîndindu-se la gafa făcută cînd, luîndu-se după marea diferență de vîrstă dintre interlocutoare și persoana pe care-o căutam, a considerat-o fiica acesteia.

— Aș ! A murit din cauza epidemiei de gripă din februarie trecut.

Umblînd rapid la cunoștințele mele de matematică superioară, am stabilit că mariajul s-a făcut cu multă operativitate, probabli la vreo două săptămîni după ce prima soție plecase pe drumul fără-de-ntoarcere. Nu le-am luat în nume de rău graba, deoarece, după toate aparențele, a fost generată de-o dragoste puternică, de nestăvilit. Sînt sigur că răuvoitorii nu s-ar fi sfiit să remarce că între părți exista o diferență de peste trei decenii. Eu însă, nefăcînd parte din categoria acestora, n-am reținut un astfel de amănunt fără importanță.

— Sînteți studentă ? am întrebat.

— Încă nu, dar am să fiu — m-a asigurat ea. Știți, am dat de trei ori examen la Filologie, dar m-au respins.

— Probabil că sînt foarte exigenți — am zis.

— Aș ! a exclamat ea disprețuitoare. Totu-i pe bază de pilă ! Deși am făcut niște lucrări scrise excepționale, nu

m-au admis nici la oral. Dar nu mă las, domnule, chiar dacă ar trebui să mai dau încă zece examene ! În definitiv, dacă soțul meu mă ține acasă, ce altă treabă am ?

— Sigur, trebuie perseverat — i-a cîntat în strună Dan. Dar probabil că trebuie să fie foarte plictisitor să stați toată ziua în casă și să învățați, nu ? a insinuat el.

— Ei, cum vă închipuiți că stau toată ziua în casă ? Ce sînt proastă. Mă duc la ștrand, la filme și, adesea, pe la café-baruri, unde timpul trece repede.

— Unde ați locuit pînă v-ați mutat aici ? am întrebat.

— La o cunoștință de-a lui Dodo, într-o cameră mobilată.

După felul în care cocheta, sînt sigur că n-ar fi refuzat să se întîlnească în oraș cu noi. Evident, pe rînd. Dar n-am împins lucrurile pînă acolo, deoarece eram edificați.

— S-a făcut deja opt și jumătate — am constatat, privindu-mi ceasul.

— Înseamnă că nu mai poate întîrzia... Ce doriți să vă servesc ? Tot un whisky ? ne ispiti ea.

Deosebit de faptul că Petrache mai putea să întîrzie încă mult și bine, nu mă mai amuzau eforturile ce le făcea pentru a-și găsi un eventual amant, dacă nu chiar doi. De fapt, vina nu era a ei — că, pe cît era de ispititoare, și unui sfînt i-ar fi putut suci capul ! —, ci a noastră, care, datorită profesiei, dibuiam „marfa" sub orice ambalaj.

— Vă cerem scuze că v-am inoportunat pînă acum — am spus, ridicîndu-mă din fotoliul pe care-l strivisem trei ore.

A încercat să ne mai rețină, dar n-a avut spor.

Cînd am ajuns la ușă, i-am spus că-l voi căuta pe soțul ei la birou, a doua zi. Apoi, după ce mi-a spus că pot să-l caut și acasă, i-am mulțumit în așa fel încît să creadă

într-o astfel de posibilitate și să nu se aleagă cu o insomnie pentru whisky-ul cu care ne servise.

Mai înainte ca mașina lui Vartunian să ne fi lăsat pe la casele noastre, atît cu cît și Dan ajunsesem la concluzia că pentru a doua zi vom avea un program încărcat.

Cap. XXV. Am o bănuială

A doua zi dimineață, ne-am dus la Uzina Metalurgică „Obor", care în urma deselor vizite ne devenise tot atît de familiară ca și propriile noastre buzunare, și ne-am înfipt în biroul lui Dodo Petrache. După ce, odată cu urările și zîmbetele de rigoare, ne-am scuturat cu reciprocitate mîinile, am luat loc pe scaunele de lîngă biroul său.

— Mi s-a spus că m-ați căutat ieri-seară acasă, și-mi pare nespus de rău că nu m-ați găsit. Dacă aș fi știut că mă veți onora cu vizita dumneavoastră...

— Nu trebuie să vă scuzați — l-am întrerupt —, vina a fost a noastră că am venit pe neanunțate.

— Totuși, mi-ar fi făcut plăcere să stăm de vorbă într-un mediu mai propice și cu un păhărel în mînă... Oricum, sper că prima dumneavoastră vizită nu trebuie considerată și ultima. Nu ?

— Bineînțeles. Dacă timpul ne va permite, atît dumneavoastră cît și nouă, nu cred că ne-ar strica cîte o recreație în tumultul vieții cotidiene. Dealtfel, soția dumneavoastră și-a dat toată silința pentru a vă ține locul, și a reușit. Amabilitatea doamnei Petrache a fost la înălțimea farmecului personal, calități care ne-au impresionat în mod deosebit de plăcut — am zis, fără să zîmbesc.

A dat aprobator din cap şi, cu un aer absent, a spus :

— Într-adevăr, e un om minunat... Rar mai găseşti astăzi un om cu calităţile ei...

N-am considerat necesar să-l informez că soţia sa a avut bunăvoinţa să-şi expună, cu o oarecare aproximaţie, toate calităţile. Iar dacă ar fi fost după ea, ar fi înlăturat şi aproximaţiile.

— Am avut o şansă unică întîlnind-o... — a continuat el visător. Am cunoscut-o imediat după ce mi-am pierdut soţia, o pierdere după care nu credeam că mă voi mai putea reface... A venit ca un înger, ca o mană cerească, şi mi-a redat echilibrul.

L-am ascultat cu multă înţelegere, deşi gîndeam că-i un mare ipocrit. Deşi o cunoscuse şi o luase în subzistenţă cu doi ani înaintea decesului nevestei sale, acum, făcînd-o pe soţul iubitor şi corect, mă trombonea că o cunoscuse pe fiţă ulterior. Întrucît povestea nu mă prea interesa, nu l-am contrazis şi am trecut la obiect.

— Domnule Petrache, pentru a nu vă mai răpi timpul, am să revin la scopul vizitei noastre. Pe scurt, vă rog să încercaţi să vă amintiţi tot ce s-a întîmplat şi ce-aţi văzut în momentul despărţirii de domnul Aganini.

— Bine, dar nu s-au lămurit încă lucrurile ? s-a mirat el.

— Bineînţeles că s-au lămurit. A apărut însă o altă poveste. S-ar părea că, în momentul comiterii accidentului, lîngă domnul Aganini se mai afla un pasager şi am vrea să-l depistăm pentru a folosi şi mărturia acestuia — am spus cu seriozitate.

— A ! s-a arătat el surprins, apoi, după o scurtă reculegere, a întrebat : Şi eu cum vă pot fi de folos ?

— Spunîndu-ne pe cine aţi văzut în preajma dumneavoastră în momentul în care v-aţi despărţit de domnul

Aganini, la intersecția bulevardului Republicii cu strada Armenească.

— Păi, de unde să mai știu... În afară de faptul că au trecut atîtea zile, eram și niței băut... așa că înțelegeți.

Nu m-a surprins răspunsul, ceea ce nu m-a împiedicat să insist în cererea mea de a-și scruta totuși memoria.

Mai întîi, a adoptat o atitudine de adîncă cugetare, apoi, cînd mă așteptam să mă anunțe că habar n-are, a zis:

— Cred că aveți dreptate... În clipa cînd l-am lăsat pe Aganini în colțul străzii, am văzut un domn venind pe partea bisericii, spre bulevard. Cînd a ajuns în dreptul nostru, am avut impresia că s-a oprit și ne-a privit cu insistență. Acum îmi amintesc că în clipa despărțirii, necunoscutul a traversat spre colțul unde îl lăsasem pe amicul meu.

— L-ați văzut oprindu-se lîngă domnul Aganini ? se interesă Dan.

— Nu, numai pornind spre locul de unde plecasem eu. Dacă aș fi știut că acest lucru are importanță pentru dumneavoastră, probabil că aș fi întors capul și m-aș fi uitat — glumi el. Nefiind însă cazul, m-am grăbit să mă îndrept spre tramvaiul meu și să ajung acasă.

L-am rugat să-și amintească unele semnalmente ale tipului, dar n-a fost în stare. Apoi, pentru a-mi spulbera și această firavă speranță, mi-a sugerat și posibilitatea ca necunoscutul cu pricina să nu se fi dus spre Aganini, ci spre stația troleibuzului, care se afla exact acolo unde se despărțise de amicul său.

Nu tocmai bine dispus, i-am mulțumit pentru buna sa intenție de-a ne ajuta și am plecat.

Ajuns în curtea uzinei, înainte de-a porni spre inspectorat, am mai discutat și cu alți salariați ai uzinei.

Cînd am intrat în biroul nostru, fără să-mi mai fericesc scaunul cu cele 75 de kilograme pe care cu onoare le posed, am pus mîna pe telefon şi am format numărul lui „nea Grigore", un tip care mi-a fost şef pe vremea cînd eram stagiar în actuala mea meserie.

— Cu tovarăşul colonel Călcăntraur, de la Economic — am cerut.

Am evitat să amintesc de timpurile bune cînd el era căpitan şi eu locotenent — chestie de tactică, altfel m-ar fi ţinut două ore la aparat ca să-mi povestească cît de deştepţi eram pe atunci ! — şi am trecut direct la subiect. Adică, de fapt, l-am întrebat ce părere are despre un tip care, după toate aparenţele, cheltuieşte cu mult mai mult decît poate cîştiga. Mi-a replicat că basme de astea aude cu toptanul în fiecare zi şi, pentru că ne cunoaştem mai demult, reţine că i-am telefonat numai pentru a-l întreba ce mai face.

— Chiar dacă tipul din poveste, din cîte am aflat, este preşedintele casei de ajutor reciproc al unei mari uzine bucureştene ? m-am interesat cu nevinovăţia care mă caracterizează.

După cum s-a grăbit să-mi ceară numele şi locul de muncă al persoanei amintite, am avut impresia că chestia-i stîrnise interesul. Apoi am avut şi certitudinea, deoarece a închis telefonul uitînd să-şi mai ia la revedere.

— Acum ce facem? m-a întrebat Dan, după ce-am aşezat receptorul în furcă.

— Mergem la masă ! am decretat.

M-a privit atît de neîncrezător, încît, pentru a-i dovedi că sînt un om de onoare, m-am ţinut de cuvînt.

Cap. XXVI. Schimb macazul

Cu gîndul la ultima discuție avută cu Dodo Petrache și, plin de compasiune pentru persoana mea, continuam să cuget asupra posibilităților și șanselor ce-mi mai rămăseseră de a ieși din încurcătura în care nimerisem. Tot ce știam era că nu aveam chef să-l arunc pe Aganini în groapa leilor, în rest aveam capul mai gol decît un pahar gol. Trebuia să-l depistez neapărat pe tipul ce-l condusese pînă acasă pe Aganini, dar nu reușeam să întrevăd nici o posibilitate. Aveam impresia că persoana respectivă era tot atît de viabilă ca și monstrul din Loch Ness, pe care — cu excepția celor ce ar fi putut să-i certifice existența — toată lumea îl văzuse.

Tocmai îmi spuneam că mi-ar fi stat cu mult mai bine dacă aș fi avut inspirația să-mi iau tălpășița în concediu cu o zi înainte de a mă lăsa potcovit cu cazul ăsta scîrbos, cînd a început să zbîrnîie telefonul. Cum nu joc la „Loto" sau „Pronoexpres", eram sigur că nu-s sunat pentru a fi anunțat că am cîștigat lozul cel mare. Am ridicat receptorul cu indiferență. Era nea Grigore. Mi-a comunicat ce-a ieșit din informația ce i-o furnizasem. La început l-am ascultat cu interes, apoi, după ce-am închis, am ridicat din umeri plictisit.

— Știi — i-am spus lui Dan, care se muncea din greu cu tinichelele brichetei sale —, Petrache a scăpat într-adevăr mîna în casa de ajutor reciproc a uzinei.

— Cît ? a întrebat, fără să mă privească.

— Un sfert de milion... Dar băieții încă nu-s gata.

Nivelul delapidării nu l-a impresionat prea mult, și nu i-am luat-o în nume de rău. Nici pe mine nu m-a afectat.

Încă de la începutul activității mele în miliție ajunsesem la concluzia că zicala „unde dai și unde crapă" trebuie

să fi fost patentată de un poliţist. Ar fi fost imposibil să aibă altă paternitate. Prea se potrivea muncii noastre. Parcă era un făcut să cădem mereu peste cu totul altceva decît căutam. Noi, de la Brigada omucideri, umblam după criminali... şi furnizam clienţi pentru brigăzile economice şi moravuri, iar aceştia, probabil pentru a nu ne rămîne datori, aplicau legea compensaţiilor.

Pe dracu ! Ce să fac cu un delapidator, cînd îmi trebuia un criminal ? !

— Poate că totuşi batem cîmpii — mormăi Dan, bineînţeles, fără să se osteneacă să mă privească.

Nu m-am simţit obligat să-i răspund. Probabil unde tocmai începusem din nou să mă gîndesc la această posibilitate, pe care o admisesem şi o respinsesem de atîtea ori, încît nu mai ştiam pe unde mă scald.

— Dane — am zis, după vreun sfert de oră —, am impresia că facem ce spuneai tu.

În sfîrşit, a ridicat ochii şi m-a privit suspicios.

— Dar altfel de cum crezi — am adăugat.

Nu mi-a spus cum crede şi a rămas în aşteptare.

— Hai s-o luăm cu uşurelul şi, folosindu-ne de informaţiile furnizate de martori, să încercăm să reconstituim ce s-a întîmplat în noaptea împricinată.

A dat din cap aprobator şi am continuat :

— Tipul care l-a condus pe Aganini acasă a intrat în locuinţa acestuia şi, după ce l-a culcat, a avut grijă să-i ia cheile — am zis, ridicînd cu două degete trusa de chei a bănuitului.

— Şi ?

— Şi astfel a avut posibilitatea să aplice schema cu volanul schimbat şi celelalte...

— Aganini a fost culcat pe la nouă şi ceva, iar isprava noastră s-a consumat cu aproape două ore mai tîrziu. În

acest interval, ce-a făcut presupusul criminal ? A jucat poker cu trei mîini moarte ?

— Nu cred că a avut cînd s-o facă. A fost nevoit să plece în căutarea unui volan de „Dacia-1300" ! Şi, după ce l-a obţinut, să revină şi să-l monteze înainte de ora unşpe' cînd trebuia suprimată victima.

— Cum a obţinut volanul ?

Fără să-i răspund, am pus mîna pe telefon şi am chemat circulaţia. Le-am cerut să verifice dacă în noaptea „accidentului" s-au semnalat furturi de maşini „Dacia-1300", iar dacă răspunsul va fi afirmativ să-mi trimită procesele verbale de constatare.

— Trebuia să ne fi gîndit mai demult la această posibilitate — a mormăit el, după ce am închis aparatul.

— Dacă am gîndi de la bun început asupra tuturor posibilităţilor, am prinde prea repede criminalii şi, neavînd ce să mai facem, ne-am plictisi — am zis, pentru a-i demonstra că am umor, dar n-a reacţionat. Probabil că am fost şi mai subtil ca de obicei. Deci — am continuat —, revine după zece jumătate, schimbă volanul şi pleacă unde ştim. Ce părere ai ? Merge ?

— Pînă acum merge — a avizat el, cu toleranţa lui Rockefeller cînd dă cinci cenţi unui cerşetor.

— În regulă ! Acum fii atent, că încep să adaug la presupunerea noastră elementele furnizate de martori. Necunoscutul, după ce-l suprimă pe Ionescu, se înapoiază la locuinţa lui Aganini. Opreşte în faţa porţii, o deschide, duce maşina la locul ei şi revine pentru a închide poarta rămasă deschisă. De fapt, n-a pus lanţul, ci numai a sprijinit-o..., asta pentru a reduce cît mai mult riscul de-a fi văzut de vecini. Apoi pleacă spre apartamentul lui Aganini şi intră în casă — zic, arătîndu-i din nou trusa de chei a bănuitului.

— De acord ! Deci intră în casă, pune la loc cheile luate de la Aganini, care e beat de nu știe pe ce lume trăiește, și pleacă trăgînd Yalele de la ușa de intrare — îmi continuă el raționamentul. Iar cînd ajunge în stradă, bagă lanțul printre canaturile porții și încuie lacătul prin apăsare. După ce termină și această treabă... la revedere ! Parcă pe aici vreai să ajungi. Nu ?

— Exact ! am recunoscut. Ai obiecțiuni ?

— Nu. Consider că lucrurile s-ar fi putut consuma cam așa cum le-ai expus. Dar mai departe ce se întîmplă ? Ne aflăm ca la început... Deși cunoaștem scenariul, autorul rămîne anonim !

— Ascultă Dane, ce distanță este între locuința lui Aganini și colțul unde l-a lăsat Petrache ?

— Vreo 70—80 de metri...

— Perfect ! Întrucît avem a face cu o distanță atît de mică, de ce ne-am pierde timpul căutînd o fantomă și n-am admite că Petrache este persoana care l-a dus acasă și l-a culcat ? De unde a apărut, așa deodată, un samaritean care să-l transporte pe Aganini pînă acasă ?

— Regret, dar nu se lipește ! Mai întîi, Aganini ne-a declarat că s-a despărțit de Petrache la colțul străzii...

— Renunță la depoziția lui Aganini ! Habar n-are pe ce lume se afla. Nu uita că a mers pînă acolo că și-a recunoscut chiar și „culpa" ? Altceva ?

— Chiar dacă renunțăm la spusele lui, alibiul lui Petrache e beton ! Sau crezi că, în ciuda verificării făcute, ar fi putut totuși să manevreze în conformitate cu supozițiile noastre ?

— Nu ! am fost nevoit să recunosc.

— Atunci ? se interesă descumpănit.

— Hai să presupunem că n-are alibi — am zis, fără să clipesc.

Mai întîi a făcut ochii rotunzi, apoi, zîmbind, și-a coborît privirea spre rămășițele neasamblate ale brichetei și a început să le examineze de parcă atunci le-ar fi văzut pentru prima oară.

— Ei ? am insistat.

— N-ar fi mai bine dacă am presupune că ne aflăm tolăniți pe plajă, la Mamaia ?

— E imposibil. Mamaia se află la 300 de kilometri, iar noi... aici, cu un caz pe cap !

A ridicat din nou privirea spre mine și, cu seriozitate, s-a interesat :

— Șefu', crezi că ai putea demonstra că alibiul a fost prefabricat ?

— Deocamdată, nu. Dar admițînd că Petrache e omul căutat, pînă la urmă poate reușim. Doar am mai sfărîmat noi și alte alibiuri blindate...

— Mai e ceva ! își aminti Dan. Martorul Cristescu ne-a declarat că tipul pe care-l văzuse cotrobăind lîngă poartă era înalt cît mine... Și nu prea-i cazul cu Petrache...

— Deosebit de faptul că relatările martorilor au numai o valoare informativă relativă, precizarea la care te referi a fost făcută de un om cu o înălțime submijlocie, categorie care din principiu e subiectivă cînd apreciază proporțiile unei staturi superioare ei.

— Ai intenția să-l acuzi mai înainte de-a avea dovezi ?

— Nu ! Nu sînt bufon să mă bucur cînd îmi rîde cineva în nas...

O bătaie în ușă mi-a întrerupt tirada. Era un subofițer. Mi-a adus situația cerută la circulație. Am răsfoit repede cele patru dosare subțirele și am reținut unul. Pe celelalte le-am restituit.

— Ai găsit ceva ? a întrebat Dan, după plecarea subofițerului, ridicîndu-se și venind spre mine.

— Această mașină a fost furată după ora nouă jumătate, cînd păgubașul și-a lăsat-o în fața casei, lîngă Grădina Icoanei, iar dispariția a fost constatată a doua zi... cînd a fost obligat să plece la serviciu prin bunăvoința I.T.B.-ului — am zis, înmînîndu-i dosărelul.

— Mașina a fost găsită — a continuat el să citească — cîteva ore mai tîrziu, abandonată pe strada Italiană...

— Adică în imediata apropiere a locuinței lui Aganini — am ținut să remarc.

— Broasca ușii era violată și s-a constatat dispariția unei haine de piele, a unui aparat de radio cu tranzistori și a volanului mașinii. De asemenea, s-a mai constatat că pernele mașinii fuseseră tăiate cu cuțitul, iar aparatele de bord sparte. Nu s-au descoperit amprente digitale diferite de ale proprietarului mașinii și familiei sale. În urma extinderii cercetărilor, aparatul de radio a fost găsit spart și aruncat într-o curte din apropiere. Celelalte obiecte n-au fost găsite pînă-n prezent. Avîndu-se în vedere modul de operare, se exclude posibilitatea jafului și se admite ipoteza unui act de vandalism. În prezent, se fac cercetări pentru depistarea persoanelor care ar fi avut motive de răzbunare asupra păgubașului — a încheiat Dan, aruncînd dosarul pe birou.

— Cum e ? Merge ? am întrebat.

— Și încă cum! Deși avea nevoie numai de volan, pentru a ne induce în eroare, a făcut tot ce trebuia pentru a se crede că-i vorba de-un act de răzbunare. E tare tipul !

— Întîmplător, știi cumva pe cineva care s-a aflat în jurul orei zece pe lîngă Grădina Icoanei ?

— Sigur că știu, însă, vezi... la unspe' făr-un sfert era acasă. Deci... ?

— Parcă am convenit că nu mai ținem seama de alibi ?

— Scuzați, vă rog, dar uitasem — glumi el. Apropo, mai e totuși o chestie care nu-mi pică bine. De ce și-a mai complicat existența, făcînd atîtea trucuri cu mașina lui Aganini, cînd o avea deja pe cea furată de lîngă Grădina Icoanei ?

— Livrîndu-ni-l pe Aganini ca vinovat, trebuia să-nchidem dosarul... și cu asta, basta ! Se lipsea de emoții. Iar în cazul că n-am fi avut un vinovat, ancheta ar fi continuat și... și exista riscul să punem mîna pe el.

— Nu crezi că-i prea rocambolescă toată această combinație ?

— Ba da ! Dar ce să-i faci ? Cînd te crezi un criminal genial și ai la dispoziție colaborarea unui partener atît de idiot ca Aganini, poți ajunge să pui în aplicare și un astfel de plan.

— E în ordine ! Pe mine m-ai convins, însă nu-i suficient.

Dan nu-mi spusese o noutate. Aveam alte planuri. Și nici nu se putea să nu le am, după ce stabilisem că asasinul se crede un geniu în materie. În consecință, l-am sunat din nou pe „nea Grigore". Cînd am închis aparatul, mai adăugasem două elemente noi la bogatul meu bagaj de cunoștințe generale. Primul, că nivelul fraudei s-a mai săltat cu o sută de mii, nu m-a afectat prea mult, poate unde n-am avut niciodată o astfel de sumă pentru a-mi putea da seama dacă e mică sau mare. Al doilea, din care rezulta că acțiunea de delapidare a fost declanșată la scurt timp după ce a început marea dragoste dintre Petrache și „Raquel Welch", mi-a căzut bine. Aș fi mers oricum mai departe, dar acum călcam mai sigur. Ceea ce, între noi fie vorba, e cu totul altă gîscă, deși o băga în aceeași traistă.

— Dănuț, acum știi ce urmează ? i-am sondat opinia, precum institutul Gallup.

Deși s-a abținut să-și dea cu presupusul, a început să-și asambleze în viteză gioarsa. Am înțeles că n-a prea înțeles ce-mi trece prin minte, dar, în schimb, a realizat că fac o schimbare de macaz. Și nu s-a înșelat.

N-a mai fost necesară nici o invitație. Cînd am deschis ușa biroului, Dan era în spatele meu.

Cap. XXVII. Am de făcut cîteva drumuri

Mai întîi, l-am poftit pe Vartunian să mă ducă pînă în Piața Amzei. Cînd am ajuns la destinație, am intrat în clădirea primăriei.

Funcționara de la oficiul stării civile era foarte indispusă. Cît am stat în preajma ei, n-am avut impresia că am contribuit cu ceva la ameliorarea dispoziției sale. Sînt sigur că dacă n-am fi fost ceea ce eram ne-ar fi trimis cu multă plăcere la plimbare.

A deschis un registru, gros și mare cît o masă de patru persoane, și a început, fără grabă, să-l răsfoiască.

După vreo oră, cînd începusem să mă întreb dacă n-ar fi cazul să-l trimit pe Dan să cumpere hrană rece pentru trei zile, mi-a cerut să-i mai repet o dată numele care mă interesa. M-am executat și s-a îndreptat spre un dulap metalic, plin de sertare, care acoperea un perete întreg. S-a uitat la indicativele de pe mai multe sertare și a tras unul dintre ele. După ce și-a plimbat degetul pe mai multe mii de fișe, a scos afară una dintre ele și mi-a dat-o.

Era un imprimat completat, de mînă, cu stiloul. M-am asigurat că era ce-mi trebuia, am scris un bon, pe care l-a

vîrît în locul fişei, şi, mulţumindu-i, m-am grăbit să ies în stradă.

Cîteva minute mai tîrziu, am ajuns pe strada Paris şi am oprit în faţa dispensarului medical. După ce-am intrat în clădire, m-am interesat unde lucrează doctoriţa Codreanu Marinella-Luiza şi, îndrumat fiind, am ciocănit la o uşă. Ne-a deschis o femeie de vreo 50 de ani, scurtă, rotundă şi îmbrăcată cu un halat alb.

I-am spus ce dorim şi, trecîndu-ne printr-o cameră unde se mai aflau cîteva persoane, ne-a poftit să luăm loc. După ce i-am explicat că sîntem grăbiţi, iar ea mi-a replicat că şi celelalte persoane din încăpere se aflau în aceeaşi situaţie, s-a decis să ne introducă peste rînd. Şi s-a ţinut de cuvînt. Cînd a ieşit primul pacient, am intrat noi.

După ce-am fost introduşi în cabinet, am văzut o fetişcană pînă în 25 de ani, stînd în picioare, lîngă birou, cu mîinile încrucişate pe piept. Nu ştiu de ce, dar am avut impresia că nu mai sînt tot atît de grăbit ca la venire. Probabil însă că fetişcana era de altă părere. Mai întîi, s-a uitat întrebătoare la asistenta medicală, apoi ne-a anunţat :

— Nu dau consultaţii colective. Rog pe unul dintre dumneavoastră să aştepte afară.

Indiscutabil că avea dreptate şi-am privit spre Dan, cu speranţa că a priceput ce are de făcut. Însă, după felul cum se uita la mine, mi-am dat seama că lucrurile stăteau altfel. Dan aştepta să mă simt eu. Dar n-am putut să-i fiu pe plac.

— N-am venit pentru o consultaţie, ci, mai mult, pentru o discuţie — am spus.

— Am foarte mulţi pacienţi afară şi, dacă aţi venit numai pentru o discuţie, v-aş ruga să aşteptaţi pînă termin consultaţiile — propuse ea, convinsă, după felul în

care o privisem pînă atunci, că-i mai bine să se lipsească de prezența noastră.

M-am grăbit să-i explic motivul care ne adusese în cabinetul ei de consultații.

— Vă stau la dispoziție — s-a decis ea, contrariată, în timp ce, trecînd în dosul biroului, ne-a invitat să luăm loc pe scaune.

Am așteptat să se așeze ea mai întîi, apoi i-am întins formularul pe care îl luasem de la primărie.

— Dumneavoastră l-ați întocmit ? am întrebat.

— Da ! a confirmat ea, surprinsă, după ce l-a privit. E ceva în neregulă ?

— Asta ar trebui să ne spuneți dumneavoastră — am zis privindu-i ochii, care, deși mă observau cu un început de neliniște, erau atît de căprui și magnifici încît sînt sigur că nici un locuitor de pe Terra nu le-ar fi putut rezista — bineînțeles, cu excepția mea, cînd sînt în interes de serviciu ! Și eram.

— Eu vă spun că totul a fost în perfectă ordine. Altfel, fiți sigur, nu l-aș fi eliberat mai înainte de a anunța miliția. Și cum n-am făcut-o...? a ridicat din umeri și mi-a zîmbit, pentru prima oară de cînd eram acolo. Cred că la mijloc era o viclenie. Constatînd însă că trucul nu s-a lipit, a adăugat la gropițele care i-au apărut în obraji și două șiruri de perle albe și strălucitoare, cu mult mai grozave decît cele comandate de vedetele Hollywood-ului la specialiștii în proteze dentare.

— Sînteți sigură că decesul s-a datorat gripei ? am întrebat, amintindu-mi că, deși fata merita privită, mai aveam cîteva trebușoare de terminat pînă la ora patru după-amiază.

— Bineînțeles ! aruncă ea, parcă mirată de stupiditatea întrebării.

— Deci, excludeți posibilitatea ca decesul să fi avut altă cauză decît gripa ? am întrebat, fără a omite să-mi înăspresc puțin glasul pentru a-i da să înțeleagă că trebuie să se gîndească înainte de-a răspunde.

— Dumneavoastră aveți motive să credeți că decesul a survenit altfel ? a încercat ea s-o facă pe diplomata, dar se vedea bine că o speriasem.

Aș fi putut să-i explic că nu mă aflam în fața ei pentru a face schimb de opinii, ci pentru a pune întrebări, dar am renunțat. Niciodată nu mi-a plăcut să audiez persoane timorate.

— Domnișoară doctor — am spus, după ce-am văzut că degetele lungi și frumoase, ca de pianistă, nu sînt prevăzute cu ceea ce se numește verighetă —, întrucît nu excludem o astfel de posibilitate, vă rugăm să ne relatați tot ce știți despre fosta dumneavoastră pacientă.

— Atunci s-o iau de la început — se decise ea. Acum vreo șase luni, mai precis la jumătatea lunii februarie, am fost anunțată că doamna Petrache este bolnavă. I-am făcut o vizită acasă și, cu această ocazie, am constatat că a contractat o gripă asiatică, care în perioada aceea făcea ravagii în Capitală. În consecință, i-am prescris tratamentul adecvat...

— Sînteți sigură că suferea de gripă ? se auzi glasul lui Dan.

— Indiscutabil ! Atîta lucru am învățat și eu în facultate ! îl repezi ea, încruntîndu-se.

Pentru că nu-i stătea bine cu riduri, am intervenit rugînd-o să nu-și întrerupă relatarea.

— Am continuat s-o vizitez zilnic aproape o săptămînă, pînă am constatat o îmbunătățire a stării pacientei. Tocmai începusem să cred că misiunea mea luase sfîrșit, cînd, spre stupoarea mea, am fost anunțată în ziua urmă-

toare de decesul pacientei. Această ştire m-a afectat cu atît mai mult cu cît, după cum vă spuneam, avusesem impresia că depăşind criza a intrat în convalescenţă. Am rămas atît de surprinsă, încît n-am vrut să semnez certificatul de deces decît după ce am mai văzut încă o dată pacienta...

— Aţi examinat-o din nou ? am întrebat.

— Da, dar n-am remarcat nici o urmă de violenţă...

— Aţi dezbrăcat-o complet ? o întrerupse Dan, parcă ghicind ce voiam să întreb.

— Nu, n-am făcut o examinare aprofundată... — recunoscu ea îmbujorîndu-se la faţă. În perioada cînd mi-a decedat pacienta, gripa făcea ravagii, iar noi nu mai prideam alergînd zi şi noapte pe la bolnavi... Vă daţi seama că într-o astfel de situaţie, în care decesele nu aveau un caracter excepţional, datoria mea era să mă ocup de bolnavi, nu de morţi, care oricum nu mai puteau fi ajutaţi.

— De fapt, în ce a constat examinarea făcută pacientei ? am întrebat.

— Era culcată cu faţa în sus şi am dezvelit-o. Întrucît n-am remarcat nimic suspect, mi-am spus că datorită temperaturii ridicate a făcut un stop cardiac. Deci — zise ea înălţîndu-şi umerii —, n-am avut de ce să refuz eliberarea certificatului de deces.

— Poate că urmele de violenţă se aflau pe partea dorsală — sugeră Dan.

— N-am avut nici un motiv s-o răstorn, aşa că nu vă pot răspunde...

— Păcat — aruncă Dan.

— Da, într-adevăr e păcat că n-aţi fost de faţă atunci, cînd trebuia, şi veniţi acum, după jumătate de an, să-mi puneţi la îndoială capacitatea profesională ! îl repezi doctoriţa.

— Nu trebuie să vă simțiți lezată de întrebările noastre, domnișoară doctor. Mai cu seamă că, întrucît investigația noastră se bazează numai pe o vagă bănuială, diagnosticul pus de dumneavoastră poate fi corect — am încercat eu s-o calmez, și zîmbetul cu care m-a răsplătit mi-a spus că reușisem.

Am vrut să-i ofer o țigară, dar m-a refuzat, spunînd că fumează numai patru pe zi. Apoi, pentru a-mi dovedi că nu-i supărată, a adăugat :

— În orice caz, nu intenționez să vă induc în eroare. Lipsa urmelor de violență nu exclude aprioric un omor, deoarece acesta se poate realiza și pe alte căi... mai puțin vizibile.

La o astfel de posibilitate mă gîndeam și eu, așa că am chestionat-o în continuare :

— Vă mai amintiți cine s-a ocupat de îngrijirea pacientei din partea familiei ?

— Numai soțul ei. Dealtfel, mi-a spus că pentru a se putea ocupa de soția sa s-a învoit de la serviciu. După felul în care a îngrijit-o, sînt sigură că o iubea mult. Era atît de surmenat și nedormit, încît, temîndu-mă să nu-i slăbească rezistența și să-mi contracteze și el gripa, i-am prescris un tranchilizant, o rețetă de meprobamat...

Fu întreruptă de soneria telefonului. După ce-și notă o adresă, închise aparatul și reluă :

— Întrucît pacienta a fost îngrijită în exclusivitate de soțul ei, înseamnă că acesta e bănuitul ?

— Poate — am zis.

— E imposibil ! Rar mi-a fost dat să văd un bărbat atît de disperat, de distrus de pierderea suferită... Cred că vă înșelați — mă asigură ea cu convingere.

— Nu-i exclus să aveți dreptate — am recunoscut.

— Intenționați să mergeți mai departe ? întrebă ea, pe cînd ne ridicam de pe scaune.

— N-avem altă cale. Dacă doriți, o să vă informez asupra rezultatului obținut — am propus, lipindu-mi privirea de fermecătorii ei ochi.

*

Următorul drum m-a dus la procurorul Lupu. Acesta ne-a primit cu atîta amabilitate, încît am rămas surprins; mai ales după ce s-a oferit să ne comande și cîte o cafeluță. Tratația lui m-a afectat atît de mult, încît, emoționat, m-am declarat de acord. Sincer vorbind, nu-i exclus ca la slăbiciunea mea să fi contribuit și faptul că în ultimii cincisprezece ani, de cînd ne cunoșteam, numai eu plătisem cafelele, rolul lui limitîndu-se la comandarea lor.

După ce-a telefonat la bufet după cafele, am început să-i privesc nasul, mult prea lung pentru capul său mic, cu obrajii supți și ridați, și să mă întreb ce l-a determinat să facă această cheltuială nemaipomenită la un zgîrciob ca el. Oare să-l fi avansat ?... Nu, era imposibil să se fi făcut o greșeală atît de mare !

— Mîine e ultima zi de lucru — îmi comunică vesel, bineînțeles nu mai vesel decît poate fi un tip acru ca el. De poimîine sînt în concediu.

În timp ce-l felicitam, cu gîndul la concediul meu dus pe apa sîmbetei, a apărut bufetiera și ne-a servit cafelele.

— Ce vînt te-a adus iar la mine, Nicule ? mi se adresă el, cu familiaritatea adoptată cînd ne aflam între noi.

Am sorbit din cafea, foarte slabă și prea dulce, și, dezgustat, mi-am aprins o țigară.

— Poftim ? ! a sărit el, după ce i-am spus.

Mi-am repetat cererea, în timp ce-i priveam ochii, care mă examinau cu o căutătură siderată.

— Poate glumești ? a sperat el.

În timp ce-l asiguram de contrariu, mi-am dat seama că regretă cafeaua ce ne oferise. Drept care, simțindu-mă jignit, nu m-am mai atins de ea... deoarece n-avea nici un gust.

Fără să-mi ceară explicații suplimentare, mă anunță pe un ton imperativ :

— Îți reamintesc că mîine e ultima mea zi de lucru, și n-am nevoie de niște încurcături provocate de imaginația ta elucubrantă ! Cazul e oricum rezolvat. Înaintează-mi dosarul și... basta !

Am simțit cum mi se triplează ficatul, dar nu i-am dat atenție. Apoi, afișînd un calm ce-mi era străin, am început să-i relatez felul în care am ajuns la concluzia mea.

M-a ascultat lovind nervos cu stiloul în cristalul biroului. Cînd am terminat, m-a întrebat :

— Și dacă raționamentul tău e eronat ?

— Dar dacă e bun, nu rezolvăm un caz care, altfel, poate rămîne nesoluționat ? m-am interesat, cu candoarea cuvenită.

— Eu nu mă bag ! Riscul e prea mare ! spuse el cu un curaj pe care nu-l bănuiam. În cazul cel mai fericit, aș pierde ce nu am : timpul !

Exact la această concluzie am ajuns și eu. În consecință, m-am ridicat de pe scaun, fericit că nu mai trebuie să privesc lichidul acela din ceașcă.

— Nicule, vreau ca pînă plec în concediu să elucidăm cazul Aganini ! mă avertiză el, cînd Dan a deschis ușa biroului.

— Și eu am această dorință, Mișulică — l-am asigurat cu convingere.

*

— Nu-mi păreai prea fericit ieri, cînd te-am văzut prin inspectorat — mă luă la vale Doina, secretara colonelului Alexandrescu.

— Parcă azi sînt... ?-i-am replicat morocănos, încă sub influența discuției avute cu Lupu. Șeful e în birou ?

M-a privit amuzată — cu ochii ei mari, verzi, și mai ales frumoși — și mi-a spus că pot intra.

— Crezi că ai nevoie și de mine ? se interesă Dan rugător.

L-am înțeles și, clătinîndu-mi negativ capul, am intrat singur.

— Mi s-a spus că iar o faci pe grozavul — mă luă în primire șeful, bine dispus, în timp ce probam fotoliul oferit.

Am mirosit imediat cum vine treaba și-am răspuns cu modestie :

— Nu eu, ci dom' procuror Lupu.

— Mi-a dat telefon și mi-a spus că probabil unde n-ai ce face îți cauți de lucru.

— Chestie de optică, tovarășe colonel. Eu consider că îmi fac numai datoria.

— Bine ! Relatează-mi despre ce-i vorba.

După ce m-a ascultat cu atenție, a început să cugete cu glas tare :

— Mă, băiețaș, treaba e tare încurcată... În ceea ce-l privește pe bănuitul Aganini, este clar că trebuie eliberat de urgență ! În rest, ai dreptate... Cu toate riscurile pe care le incumbă propunerea ta, trebuie s-o adoptăm... Nu văd altă cale !

Apoi, fără să mă mai bage în seamă, a dat telefon unui șef al lui Lupu. Astfel, mi s-a oferit posibilitatea să au-

diez o prelegere despre cele mai noi metode de pescuire a păstrăvilor. Tocmai începusem să regret că n-am stenografiat indicațiile șefului meu, pentru a putea publica ulterior un tratat de specialitate, cînd, brusc, a trecut la tema mea.

Cinci secunde mai tîrziu, m-a anunțat că procurorul șef-adjunct și-a însușit punctul nostru de vedere.

Cum dintotdeauna mi-au plăcut numai păstrăvii gata fripți, m-am grăbit să-l iau pe Dan din anticameră, unde rămăsese să-i facă ochi dulci Doinei, și să pornim spre un restaurant.

Cap. XXVIII. În sfîrșit!

A doua zi dimineață, la nouă fix, cînd am ajuns cu Dan la locul de întîlnire, i-am găsit pe toți prezenți. Procurorul Lupu, care, fără să-mi răspundă la salut, mi-a aruncat o privire disprețuitoare, și medicul legist Capolide, un tip tuciuriu și bonom, care, deși și-a înclinat capul în chip de salut cînd am apărut, nu părea într-o dispoziție prea bună.

Era o căldură groaznică. Probabil că fusese la fel și în ultimele zile, dar, fiind stăpînit de frigurile anchetei, nu avusesem timp s-o remarc.

Capolide își scoase pălăria de paie și, în timp ce-o vîntura pentru a-și răcori chelia, se uită întrebător spre Lupu :

— Ce facem ? Îi dăm drumul odată ?

— Nu știu ! Toată inițiativa îi aparține dumnealui... — aruncă Lupu și, pentru a nu exista vreo confuzie, arătă spre mine — ... idem, răspunderea !

Deși-mi dădeam seama că mi se oferă ultima șansă de a ieși basma curată, n-am remarcat-o. Miza era prea mare pentru a renunța la ea de teamă că voi fi dat ca exemplu negativ prin toate dările noastre de seamă.

— Da, se poate începe — am decis.

— Exhumarea ! a ordonat Capolide celor trei gropari care, înarmați cu sape și lopeți, stăteau lîngă o movilă de pămînt străjuită de-o cruce din lemn.

Liniștea care domnea în cimitirul „Reînvierea" fu spulberată de zgomotul înfundat al sapelor ce începuseră să muște din pămînt.

— Cum îți veni ideea asta fantastică, căpitane ? mă întrebă Capolide, apropiindu-se de mine.

— Deductiv, doctore, deductiv... — am încercat eu să glumesc, deși, sub influența apăsătoarei atmosfere, nu prea mă simțeam în largul meu.

— Asta-i un act de vandalism... un sacrilegiu ! mîrîi Lupu, aparent, fără adresă.

— Știi, doctore — am zis, poate cu intenția de a-mi consolida propria mea platformă morală —, rezultatul investigațiilor m-a pus în fața unei situații paradoxale, imposibile... Concluzia probelor adunate mă obliga să trimit un nevinovat în închisoare și să-l las pe adevăratul făptaș în libertate...

— Oricum ar fi intrat unde-i era locul, pentru fraudă! mă întrerupse Lupu, bineînțeles, tot fără să mă privească.

Am răspuns și eu la fel, fără adresă :

— În justiție nu ne jucăm de-a compensațiile ! Cine ucide trebuie să suporte consecințele !... În rest, dacă mai apar și alte delicte, suplimentare sau consecutive, nu-i treaba mea !

— Și ești sigur că în acest mod vei obține proba care-ți lipsește ? mă întrebă Capolide, arătînd spre gropari, care, excavînd pămîntul, își și terminaseră pe jumătate treaba.

— Da ! Cred că sînt pe o cale bună. Cînd un bărbat trecut de patruzeci și cinci de ani se aprinde după o fufă de douăzeci și, pentru a o putea păstra, fură cu mîinile pînă la coate, poate să facă și mai mult... În afară de faptul că, în mod nejustificat, a încercat să-mi ascundă adevărata vechime a legăturii cu tînăra femeie, nici moartea soției sale nu mi-a părut prea firească. Coroborînd toate acestea cu imposibilitatea de a-i proba altfel vinovăția, am ajuns la soluția exhumării — am zis, apropiindu-mă de groapă.

Se vedea capacul, iar oamenii se străduiau să strecoare pe dedesubtul sicriului două funii.

I-am privit cum îl ridică și-l așază de-a curmezișul gropii.

Capolide a făcut semn unuia dintre ei. În timp ce cel desemnat strecura o rangă sub capacul sicriului, Capolide, ironic, m-a întrebat :

— E prima exhumare la care asiști ?

— Nu, am mai asistat la dezgroparea unui cadavru care zăcuse patru ani...

— Patru ani... Hm ! Patru ani e floare la ureche... treabă curată. Să vezi la șase luni cum e...

Nu știu ce-a mai spus. Duhoarea care a izbucnit odată cu răsturnarea capacului a fost îngrozitoare. Involuntar, am întors capul și l-am văzut pe Dan, care, din precauție, se îndepărtase cu vreo cincizeci de metri și, foarte aprofundat, studia inscripția unui monument.

— Cum e ? m-a întrebat sarcastic Capolide.

L-am privit fără să-i răspund.

— Du-te și bea un coniac ! m-a sfătuit el, probabil impresionat de mutra pe care o făceam. Mă ocup eu de rest.

În timp ce mă îndepărtam, l-am văzut pe Lupu ieșind grăbit pe poarta cimitirului.

Trei ore mai tîrziu, pe cînd, stăpînit de nerăbdare, măsuram biroul cu paşii, am primit plicul lui Capolide. Îmi comunica că identificase prezenţa meprobamatului în sistemul nervos central al cadavrului.

Deşi semaforul investigaţiilor indica culoarea verde, mai aveam nevoie de două precizări. M-am grăbit să le iau telefonic : una de la Capolide şi cealaltă de la mult prea frumuşica doctoriţă Marinella-Luiza Codreanu.

Cap. XXIX. În concluzie, am fost un ageamiu!

După ce-am terminat ultima convorbire, mi-am întins cît am putut picioarele pe sub birou şi mi-am proptit bine umerii de spătarul scaunului. Acesta fiind trucul meu pentru a-mi regenera energia consumată de-a lungul unei anchete.

Un minut mai tîrziu, mi-am reluat poziţia normală pe scaun şi l-am sunat pe nea Grigore. Cum mi-a recunoscut glasul, a început să-mi povestească că băieţii lui au ajuns la o fraudă de peste 400 de mii, dar i-am tăiat-o, explicîndu-i că întrucît partea financiară a afacerii nu mă prea afectează, nefiind un tip materialist, am nevoie de clientul lui pentru alte chestii. N-am avut impresia că cererea mea l-a încîntat în mod deosebit, probabil unde ştia cu ce chestii mă ocup, dar mi-a promis că mi-l trimite.

Nu mult după ce-am închis telefonul, au apărut un subofiţer şi „amicul" nostru.

În timp ce Dan îi povestea subofiţerului că nu-i nevoie să mai aştepte, eu l-am examinat pe domnul Petrache.

Excluzînd faptul că părea indispus, sînt sigur că nu mai avea nici un dram de simpatie pentru mine. Dar n-am pus chestia asta prea mult la inimă : poate și datorită faptului că mai întîlnisem această schimbare de atitudine la mulți din cei care poposeau pe scaunul din fața biroului meu.

— Vă rog să luați loc, domnule Petrache — l-am invitat ca o gazdă bine crescută ce sînt.

— Dumneavoastră trebuie să vă mulțumesc pentru încurcătura în care am fost vîrît. Nu ? a mîrîit el amenințător.

— Da — am recunoscut eu, cu modestie.

— Și acum sînteți satisfăcut ? a vrut să știe.

— Nu, din contră, regret... Regret că n-am putut să împiedic mai demult jaful pe care l-ați comis în dauna unor oameni care muncesc din greu ! Da să lăsăm asta...

— Sigur, să lăsăm asta ! Doar nu pot să vă pretind mustrări de conștiință... N-am la cine ! stabili el, cu superioritate.

Cu ani în urmă, cînd eram tînăr și lipsit de experiență, m-aș fi apucat să-i explic ce înseamnă noțiunea pe care o invoca. Acum însă nu mai simțeam această vocație de duhovnic. Probabil unde remarcasem, între timp, că aproape toți făptașii se considerau — după ce trebuiau să dea socoteală pentru faptele lor — niște persecutați ai societății.

— Din ce cauză spuneați că a murit prima dumneavoastră soție ? am întrebat, ca și cum numai despre acest subiect s-ar fi discutat pînă atunci.

Cred că nici chiar dacă m-aș fi transformat brusc într-o găină cu trei capete și cinci picioare (sau, poate invers), tot n-ar fi trebuit să mă privească mai năucit.

— Poftim ? ! a reușit să îngăime.

Am repetat întrebarea.

— Nu înțeleg ! a izbucnit, indignat. Ce rost are această întrebare ?... Intenționați să amestecați și memoria ei în această afacere ?...

— Întrebări pun numai eu ! l-am întrerupt cu asprime. Aștept să-mi răspundeți !

— Doar v-am spus, datorită epidemiei de gripă... — s-a înmuiat dînsul.

— Nu cumva a concurat la deces și felul în care a fost îngrijită bolnava ? intră pe fir și Dan.

— În nici un caz. Pentru a putea fi îngrijită, mi-am luat și concediu de la serviciu. Doar nu puteam s-o las singură în casă... — ne asigură el.

— La ce oră a survenit decesul ? am întrebat.

— Puțin după ora două după-amiază.

— A suferit mult ? se interesă Dan.

— Nu. Cred că nici nu și-a dat seama. Dealtfel, și eu am fost surprins cînd am văzut că nu mai respiră...

— Deci ora două după-amiază reprezintă numai momentul în care ați constatat decesul, nu cînd s-a produs... — monologai eu, făcînd-o pe gînditorul. În aceste condiții, moartea ar fi putut surveni chiar cu cîteva ore mai înainte...

— Nu înțeleg ce doriți ? ! răbufni dumnealui. Aveți intenția să mă acuzați că i-am provocat decesul prin neglijență voluntară ?... Deși nu simt nevoia de a mă disculpa, nu aveți decît s-o întrebați pe doamna doctor Codreanu, care a tratat-o pe soția mea, de felul în care am îngrijit-o... Dînsa știe cum am vegheat tot timpul la patul nevestei mele. În acest scop, parcă v-am mai spus, mi-am luat și concediu...

— Probabil că m-ați înțeles greșit — am zis conciliant. N-am afirmat că ați neglijat-o, ci încercam să stabilesc dacă în ultimele ore ale bolnavei v-ați aflat în preajma ei.

— De ce nu m-ați întrebat așa ? Răspunsul ar fi fost categoric ! mă anunță mai stăpîn pe sine. De la ora zece, cînd m-am înapoiat de la farmacie, unde i-am făcut rețeta prescrisă de doctoriță, am stat pe un fotoliu lîngă patul ei și am citit o carte.

— Între orele zece și două după-amiază, ați avut vreo discuție cu soția dumneavoastră ? îl contră Dan, care, spre uimirea mea, uitase să-mi mai demonteze bricheta. Pentru o clipă am sperat că a pierdut-o, dar în secunda următoare a scos-o și a început să o pulverizeze. Astfel, mi-am dat seama, o dată în plus, că visele frumoase nu-s decît himere.

— Doriți să aflați dacă nu ne-am certat și, într-o criză de nervi, am strîns-o de gît ? îl persiflă dînsul, apoi ridică tonul. Nu vă ajunge că m-ați înfundat cu delapidarea ? Acum vreți să mă scoateți și ucigaș ? Nu o să vă meargă ! Ar fi trebuit să știți că un bolnav de gripă, stăpînit de o temperatură de 40 de grade, dormitează tot timpul...

— Sînt anchetator, nu medic... — spuse spășit Dan.

— În ziua în care a decedat soția dumneavoastră, ați mai primit pe cineva în casă ? Vreun musafir, de exemplu ? îi sugerai eu.

— Vreți să știți dacă mi-am adus vreo femeie ? mă ironiză el. Fiți liniștiți ! Am avut atîta decență să nu încerc să mă distrez cînd soția mea suferea. Dar, în definitiv, ce doriți ? De ce m-ați adus aici ? strigă el, enervat de întrebările noastre aparent fără sens.

— Pentru a edifica un aspect, nu tocmai clar... — l-am anunțat, pe cînd îmi examinam cu multă atenție manichiura.

— Și mai durează mult această edificare ? mă luă dînsul la vale.

— Nu, sîntem gata... — i-am replicat, convins că prin întrebările de hărțuială ce i le pusesem știam suficient pentru a-l determina să spună adevărul.

— Deci pot să plec ! stabili el, ridicîndu-se de pe scaun.

— Nu vă grăbiți ! Luați loc, să terminăm și partea formală a discuției ! îl pofti Dan, cu un ton autoritar.

— Mă rog... — admise dînsul, conciliant, reocupîndu-și scaunul.

— Vă acuz de uciderea soției dumneavoastră ! îl anunță Dan.

— Fii, domn'e, serios ! protestă el, ultragiat. De ce să-mi fi ucis soția cînd o iubeam ca pe ochii din cap ? Moartea ei a reprezentat cea mai mare pierdere din viața mea...

— Nu s-ar putea spune că pierderea la care vă referiți a fost chiar atît de ireparabilă. Două săptămîni mai tîrziu, v-ați grăbit să vă consolați și... și s-ar părea că ați reușit pe deplin ! l-am întrerupt.

O clipă păru descumpănit, apoi ne puse o placă :

— În acele momente grele, de desperare, am avut sansa s-o cunosc pe actuala mea soție și mi-am dat seama că este singurul om capabil să mă readucă pe linia de plutire, să mă refacă... — ne lămuri el destul de convingător, după care schimbă tactica și ne luă repede : Dar, în definitiv, cum vă permiteți să-mi aduceți o astfel de acuzație ? ! De unde v-a intrat în cap că am strîns-o de gît ?...

— Noi n-am spus că ați strîns-o de gît.

— Atunci ? ! avu dînsul reacția scontată.

— Ați otrăvit-o cu pastilele de meprobamat prescrise pentru dumneavoastră de medicul circumscripției ! am spus dintr-o bucată.

Mai întîi se făcu livid, apoi protestă dezlănțuit :

— Nu e adevărat ! E o minciună sfruntată !...

— Vă rog să nu mă întrerupeți ! am spus cu severitate. Ați dizolvat meprobamatul în apă și i-ați dat victimei să bea soluția rezultată.

— De unde știți ? Ați discutat cu ea ? mă întrebă el, batjocoritor. Poate că i-am dat cianură, doar așa se obișnuiește în romanele polițiste, din care s-ar părea că ați citit prea multe...

— Domnule Petrache — l-am avertizat —, mi-aș permite să vă dau un sfat : renunțați la ironii ! Urmare a unor bănuieli, am exhumat și examinat cadavrul soției dumneavoastră. Acum vă este clar de ce am vorbit de meprobamat, sau carbaxin, dacă vreți ?

— Ați exhumat-o pe Elena ? întrebă el complet buimăcit.

Am dat aprobator din cap.

M-a privit îndelung, încercînd parcă să-și dea seama dacă nu-i trag o cacialma, apoi, foarte convingător, a început să mă lămurească :

— Bine, dar, chiar dacă așa stau lucrurile, de unde ați ajuns la concluzia că am ucis-o eu ? Poate a otrăvit-o altcineva... Sau poate s-a sinucis...

— Dumneavoastră, personal, ați exclus aceste posibilități prin răspunsurile pe care ni le-ați dat. În cele patru ore care au precedat decesul, ați fost tot timpul lîngă soția dumneavoastră, deci nici un străin nu a putut veni s-o otrăvească.

— În acest caz, rămîne cealaltă ipoteză... în scurtele intervale în care am lipsit de lîngă ea, s-a sinucis...

— N-a avut cum ! Întrucît, după spusele dumneavoastră, a dormitat tot timpul, e greu de crezut ca în absența dumneavoastră s-a dat jos din pat pentru a căuta meprobamatul... care l-ați cumpărat chiar în aceeași zi...

— N-a trebuit să-l caute, se afla pe noptieră, lîngă patul ei...

— Nu vă întreb ce căuta medicamentul dumneavoastră la îndemîna bolnavei, ci vă rog să-mi spuneți cum de

n-ați remarcat, ulterior, dispariția acestuia ? Doar nu l-ați solicitat degeaba doctoriței !

— Și totuși s-a sinucis... — îngăimă el, demoralizat... A profitat de-o clipă de neatenție din partea mea și le-a înghițit... Cînd am văzut ce-a făcut, era prea tîrziu...

— Nu-i adevărat ! Îngurgitarea nu s-a putut face într-un moment de neatenție. Pentru prepararea unei soluții de meprobamat, ar fi avut nevoie de minimum un sfert de oră, așa că... — am ridicat din umeri și am lăsat fraza neterminată...

În liniștea care s-a lăsat în birou se auzea numai respirația lui zgomotoasă și sacadată.

— Bine, dar ce motiv aș fi avut s-o ucid ? întrebă el, într-un tîrziu, privind pierdut spre podea.

— Cred că actuala dumneavoastră soție nu e străină de ce s-a întîmplat...

— Nu ! Nu-i adevărat ! strigă el, disperat. Ea n-are nici o vină !

— Chiar dacă n-are nici o vină sancționabilă prin lege, din punct de vedere moral, fapta ei este egală cu a dumneavoastră. Pentru a v-o putea apropia, i-ați satisfăcut toate capriciile, fără a ține seama de faptul că astfel ați jefuit munca și agoniseala a cîtorva mii de oameni. Ați fost stăpînit de dorința de a o păstra, indiferent prin ce mijloace, iar ea a știut să profite din plin de slăbiciunea dumneavoastră. La început, n-am acordat prea multă atenție declarației prin care susțineați că ați cunoscut-o ulterior decesului soției dumneavoastră — deși știam că aveați relații cu dînsa de doi ani — deoarece mi-am spus că ascundeți adevărul dintr-o pudoare convențională. Dar, mai tîrziu, după constatarea imensei fraude pe care ați produs-o (deși, fiind economist de profesie ar fi trebuit să știți că ea nu putea rămîne nedescoperită), mi-am dat

seama că făceaţi parte din categoria celor care, pierzîndu-şi autocontrolul, pot ajunge oriunde, chiar şi la delictul suprem : omuciderea ! Astfel am trecut la reexaminarea condiţiilor care au dus la decesul soţiei dumneavoastră.

Văzînd că n-are intenţia să vorbească sau să-şi dezlipească privirea de pe covor, am întrebat :

— Ea v-a cerut să legalizaţi legătura ?

— Nu ! Eu am vrut ! a spus el, decizîndu-se să-şi ridice ochii congestionaţi de la covor şi să mă privească. Am dorit de mult s-o ţin lîngă mine... Nu puteam s-o controlez şi îmi era teamă că datorită nesăbuinţei tinereţii ei să nu o pierd... Îmi dădeam seama că n-aş fi putut supravieţui fără ea...

— Deci, v-aţi ucis soţia pentru a vă căsători cu amanta dumneavoastră ? îi ceru Dan să precizeze.

— Nu, asta a fost în subsidiar... De fapt, tot ce s-a întîmplat a fost numai din cauza Elenei. Aflînd că întreţin legături cu altă femeie, a început să-mi facă viaţa insuportabilă, deşi din punct de vedere material nu ducea lipsă de nimic... Ştiţi, leafa o aduceam intactă acasă... Sînt sigur că, dacă n-ar fi survenit o întîmplare nenorocită, n-aş fi fost acum în faţa dumneavoastră...

— Ce întîmplare ? l-am întrerupt lungindu-mi bine urechile.

— Cu o zi înainte de a se îmbolnăvi de gripă, a descoperit în costumul pe care-l schimbasem carnetul în care notam sumele şi conturile de unde sustrăgeam banii casei de ajutor reciproc. Şi-a dat imediat seama despre ce era vorba şi cînd am venit acasă mi-a spus că a doua zi va duce carnetul directorului uzinei şi-i va povesti cu ce mă ocup... N-a mai avut cînd, deoarece s-a molipsit de gripă...

— O ocazie pe care aţi avut grijă să n-o rataţi — spuse Dan.

Și-a lăsat iar capul în jos și n-a răspuns. Nici nu era necesar.

Am lăsat ca liniștea să se așternă în birou, pentru mări tensiunea panicii și zbuciumului ce-i provocasem pr demascarea odioasei sale fapte. Cîteva minute mai tîrzi cînd am apreciat că amalgamarea gîndurilor sale a ajun la paroxism, m-am decis să elucidez partea cea mai obscură a cazului.

— De ce l-ați ucis pe Ionescu ? am spus cu nonșalanță care trebuia să arate că întrebarea, avînd numai un caracter formal, nu necesită un răspuns. De fapt, lucrurile stăteau niței pe dos. „Accidentul" fusese atît de bine regizat, încît, deși nu aveam nici un dubiu asupra culpabilității lui, eram pe de-a întregul edificat că-mi va fi mai mult decît greu să produc probele de învinuire. Singura posibilitate de a-i dovedi repede fapta putea să-mi fie furnizată numai de el.

Dacă prinsesem bine momentul psihologic, totul ar fi trebuit să se termine printr-o mărturisire, de nu...

— Eu l-am ucis pe Ionescu ? a găsit el resurse să se mire.

— Lăsați copilăriile. Ce rost are s-o mai faceți pe nevinovatul... — am îndrugat, încredințat că, pripindu-mă, mi-am ratat singura șansă.

— Vreți să-l faceți scăpat pe Aganini, dar nu o să vă meargă... N-am nici o legătură cu accidentarea lui Ionescu...

— Avem doi martori care v-au văzut plecînd, respectiv revenind cu mașina lui Aganini în noaptea cînd a fost ucis Ionescu.

— Aș ! Dacă acești martori ar fi existat într-adevăr, m-ați fi arestat demult...

— Întrucît puteam s-o facem oricînd, am preferat să lămurim în prealabil împrejurările în care a murit soția

ncavoastră — am spus, fără să mă tulbur sau să
sc.

M-a privit cîteva clipe încruntat, încercînd probabil
-mi citească pe față bluful, și a izbucnit în rîs, un rîs
rdonic.

— Căutați-vă altul, domnule... N-am nici un amestec în...

— Am să-mi dovedesc afirmația ! l-am întrerupt. Apoi, aruncîndu-mi ultimul atu în joc, am început să-i povestesc, conform deducțiilor mele, cum a acționat criminalul în noaptea aceea. Pe măsură ce vorbeam, a lăsat din nou capul în jos. Cînd am terminat, s-a așternut iar liniștea în birou.

Am realizat că am fost suficient de persuasiv pentru a-l face să creadă că tot ce i-am spus știam de la doi martori oculari.

— Ce vreți să vă spun ? a întrebat el, cu o voce colită, cîteva clipe mai tîrziu. Clipe care mi-au părut o eternitate.

— De ce l-ai ucis ?

— După ce-am otrăvit-o pe Elena, datorită surexcitării ce mă stăpînea, primul meu gînd a fost să înlătur singura dovadă a delapidării : carnetul unde notam sustragerile ce le făceam. Abia după ce l-am distrus mi-am dat seama de greșeala comisă... Nu mai știam cum să virez de pe un cont pe altul sumele pe care le sustrăgeam... Datorită acestei situații, am început să cer rate unor muncitori care nu aveau împrumuturi... Deși am aplanat întotdeauna aceste erori, probabil că unii dintre ei i s-au plîns lui Ionescu, care, în ziua cînd l-am omorît, a venit să mă întrebe de ce se lucrează cu picioarele la casa de ajutor reciproc. Cu toate că i-am explicat că s-au strecurat niște greșeli întîmplătoare, care vor fi evitate pe viitor, a plecat spunînd că în orice caz va cere să se facă o verificare de

fond... Atunci mi-am spus că pentru a evita descoperirea fraudei trebuie să-l suprim... — și-a curmat relatarea printr-un oftat adînc și și-a acoperit fața cu palmele.

— De ce ai încercat să arunci vina pe Aganini ? l-a luat Dan în primire.

— Numai întîmplător — a răspuns el. Inițial, am intenționat să fur o mașină oarecare și cunoscînd drumul pe care Ionescu venea acasă să-l aștept și să-l omor... Ulterior, însă, întîlnindu-mă cu Aganini la restaurant, mi-am dat seama că e mai bine să vă furnizez un vinovat...

— La ce oră v-ați înapoiat acasă în noaptea cînd l-ați ucis pe Ionescu ? am întrebat.

— Cred că pe la miezul nopții... — a răspuns el cu glasul stins.

— De unde ați avut cunoștință de incidentul cu cîntăreții din fața imobilului dumneavoastră, la ora unsprezece fără un sfert ? am întrebat, cu intenția de a elucida cel mai derutant punct al întregii afaceri ; dealtfel, singurul care m-a împiedicat să-l acuz de uciderea lui Ionescu.

— Cînd am ajuns acasă, soția mea, neobișnuită să întîrzii atît de mult, nu se culcase. După ce m-a luat în primire, mi-a povestit, ca o nostimadă, incidentul la care asistase cînd s-a înapoiat acasă de la o amică de-a ei.

Mi-am încrucișat privirea cu a lui Dan și mi-am dat seama că nu e mai puțin uluit ca mine de simplitatea trucului folosit de criminal pentru a-și crea un alibi imbatabil... La prima vedere, deoarece, altfel, dacă ne-am fi gîndit, l-am fi putut demola ca pe un castel din cărți de joc. N-ar fi trebuit decît să-i cerem cîteva relații despre numărul persoanelor care participaseră la incident și... gata ! Era în găleată ! Adică o chestie de rutină obligatorie, bineînțeles, dacă n-aș fi investigat ca un berbec ageamiu...

Un sfert de oră mai tîrziu, după ce l-am expediat pe Petrache la „Economic", pentru a le da posibilitatea și băieților de-acolo să-și termine treaba, l-am adus sus pe simpaticul inginer Aganini.

I-am explicat, pe scurt, că lucrurile s-au lămurit, numai datorită abuzului de alcool a ajuns într-o situație care putea rămîne fără nici o ieșire și că este liber să se ducă unde vrea. Mai întîi, a părut plăcut surprins, apoi a vrut să știe cine va plăti pagubele cauzate mașinii sale. Cînd i-am spus că pe mine nu trebuie să conteze, deoarece banii pe care-i posed au alte destinații, a sărit în sus de supărare.

* *

După ce Aganini a ieșit din birou, atît de grăbit încît a uitat să-mi mulțumească pentru bătaia de cap pe care mi-a dat-o ca să-l pot scoate basma curată, m-am uitat la Dan care rîdea, cu discreția care-l caracterizează, cu gura pînă la urechi.

— Mîine o luăm din loc cu „Mustangu'" ! mi-a reamintit el, cînd, în sfîrșit, s-a potolit.

— Regret, dar cazul încă nu-i rezolvat — l-am anunțat.

— Ce vrei să spui ? s-a interesat, bănuitor.

— Că nu pot pleca așa... oricum. Ai uitat că am promis cuiva, unei tovarășe, că-i voi anunța concluziile medicului legist după necropsia Elenei Petrache ?

După aceea, evitînd să-i mai privesc mutra de armator căruia i s-au scufundat vasele, mai înainte de a le fi asigurat la „Lloyd", am format numărul de telefon al drăgălașei doctorițe Marinella-Luiza...

Cuprinsul

Partea întîi

Cap. I Dan propune, da' şeful... 5
Cap. II Primele investigaţii 11
Cap. III O ipoteză 18
Cap. IV Reclamaţia 22
Cap. V Descoperirea maşinii 31
Cap. VI Un scurt intermezzo 43
Cap. VII Unde s-a greşit ? 53
Cap. VIII Femeia în doliu 57
Cap. IX Audierea colegilor victimei 63
Cap. X Soţia victimei 75
Cap. XI Greşeala căpitanului Maier 81
Cap. XII Suspectul 86
Cap. XIII Confirmarea 96
Cap. XIV Interogatoriul 106

Partea a doua

Cap. XV În sfîrşit, încep să gîndesc 114
Cap. XVI Un martor îşi retractează depoziţia 121
Cap. XVII Prezumţiile mele par corecte 125

Cap. XVIII Învinuitul e de acord cu mine 129
Cap. XIX Audierea lui Dodo Petrache 136
Cap. XX Iar primesc un ajutor „prețios" de la Aganini 143
Cap. XXI Facem o tură pe la „Izvorul Rece" 148
Cap. XXII Niky Grigoreanu 154
Cap. XXIII Mecanicul-auto 161
Cap. XXIV Sîntem insensibili la o ispită ispititoare 174
Cap. XXV Am o bănuială 180
Cap. XXVI Schimb macazul 184
Cap. XXVII Am de făcut cîteva drumuri 191
Cap. XXVIII În sfîrșit ! 200
Cap. XXIX În concluzie, am fost un ageamiu ! 203

Lector : SORIN NICOLAE
Tehnoredactor : AUREL BUCUR

Apărut 1978. Bun de tipar 2.06.1978. Tiraj 60 000 ex. broșate. Coli tipar 6,75.

Comanda nr. 30 223
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Colecția Clepsidra

EDITURA EMINESCU

HORIA TECUCEANU

OBSTINAȚIA cápitanului APOSTOLESCU

Lei 5,75

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim